16 పేజీలుఅణా: సాపితం 1930

జమీన్ రైతు

"Zamin Ryot" Nellore.
(A National Kisan Weekly)

సంపాదకుడు:
నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 12	శుక్రవారము : నెల్లూరు : 24—1—41	సంచిక 4

'కాగడా' సూర్యుడి గుర్రాలు:

కొండంత రాగందీసి కుంబడీలో అన్నాడట, అని మాగ్రామ్యులసామెత! అట్లావున్నది 'అంతేవాసి' కాగడా జన్మసంచికలో వేసిన సూర్యుని గుర్రాలు ఆరు (అశ్వరాల ఆరు) అన్నదానిని కాదు, ఏడు అని నిరూపించ బోవటం. వీరుచేసిన పేచీవాదన చేమకూరవారి కళకు మైలపూసింది- అంటే Sense of Proportion సమర్థించదల చుకొన్న వారికి లేదుగదా- శిల్పికే లేదని చాటింది. ఇది చేమకూరవారికి పొగడ్తో- తెగడ్తో కళాభిజ్ఞులు తెలుసుకోగలరు.

★

కాగడా తీసుకొని, వారిగుర్తుల ప్రకారం- అమున్టైక్రింద- అజాలు క్రింద పాలించి పాలించి చూచినా. ఛాయ, అందాం? కనబడింది- కనబడితే? ఆరు గుర్రాలు దయ్యాల మాదిరివేసి, ఏడోది ఏమిపాపం చేసింది మూలకునొక్కి- యితర గుర్రాలగిట్ట తన్నులు తినిపిస్తూ వెనుక అనామికంగా- అస్ఫుటంగా- ఆకార విహీనంగా చెవ్వు ముక్కు మాత్రం వేయను? సైన్‌బోర్డు వ్రాసే కొత్త కుంచెగాడు- "ఇచట అన్నీదొరకును" అని బోర్డులో వ్రాయబోయి, 'దొరా'వరకు వచ్చేవరకుబోర్డునిండి 'కును' చిన్న చుక్కలుగా వ్రాసిన మహాశిల్పి మాదిరి వున్నది యీబొమ్మ వ్రాత! ఈశిల్పం చేమకూర వారిదైన- కందుకూర వారిదైన విమర్శనీయమే!

ఆసలు అంతేవాసి నిర్దేశం- మిట్టమధ్యాహ్నం నూతన వధూవరులకు అరుంధతిని చూపే పురోహితుని చేష్టమాదిరి వున్నది. ఈవ్యాఖ్యానం లేకుండానే కనబడవలదా? అన్నిటివలె కనబడకుంటే ఏడోగుర్రం ఖానీ అయినట్లే!

★

చిత్రకళ నాకు తెలిసినంతవరకు రాజపుట్- ఖంగ్రాఖలములవారికి Perspective లేకపోయినా Proportion వున్నది. పునరుద్ధరించిన అవనీంద్రనాధఠాగూరు- వారిశిష్యులు నందలాల్ బోసు మొదలగువారి చిత్రాలలోగూడ Proportion బాగావున్నది. లేకుంటే వికారమే అవాల. వెనుకటి ఒకచిత్రకారుడు మనిషిబొమ్మ వేసి, క్రింద 'మనిషి' అని వ్రాసి, ఆదెందుకో? అంటే 'కోతి అనుకొంటారేమో' అన్నాడట! అట్లావుంటుంది ప్రపోర్షన్ లేకపోతే బొమ్మకు. ఇప్పటి 'క్యారికేచర్' తెగకు చెందుతుంది.

చేమకూరవారు ఇంతకూ బెంగాల్ శాఖీయులుకాదు గాబోలు. వారి ఇతరచిత్రాలలో ఎక్కడా ఇట్లా వుండివుండదు. వారివి కొన్ని చూచి సంతోషించాం కాబట్టే దీన్ని విమర్శించాం లోపంవున్నదికాబట్టి.

★

అంతేవాసి పాపం! ముసలిపెద్దనను రచ్చకీడ్చి (అంటే ఆయనగూడ ఏడోగుర్రాన్ని వెనక్కునెట్టమన్నట్లు) అంగ్రసధూటీ కుచమర్దనంచేసి 'సజెషన్' మీద గిరీశంగారి వుపన్యాసం ఒకటి విసరినారు. కోడె జతన ముసలిఎద్దును గట్టినా ఎదుట నిలిస్తే రెండూ కనబడాల. ఆసలు ఈ చిత్రం ఎదురుగావున్నది- ఆరుగుర్రాలు కనబడుతున్నవి బాగా జలిస్! ఇంకొకదానికేమి వచ్చింది దాగుకోను? అక్కడ వెలుతురుచాలక కాగడా ఆరిపోను? అంతేవాసి మరలా వెలిగించి అందరికి రంధ్రాన్వేషిపుణ్యాన చూపను? చెప్పండి.

అంతేవాసిని- అర్ధనారీశ్వరుడిమాదిరి సగం వ్రాసి, మిగతది సజషన్‌క్రింద వదలివేస్తే దీనిని 'పిచ్చిఅనుపత్రి అర్టు' అనవల్సిందేగాని పెద్దన సూచించిన సజషన్ (అరచాటు) కానేరదు. ఒక జవ్వనికి ఒకకుచంవేసి రెండోది స్థలం చాలక వదలడం అరచాటు శిల్పమా? అందవికారమా? పెబాన్!!

రంధ్రాన్వేషికి లేనిది ఓర్పుకాదు- గాని, అర్టిస్టుకు Sense of Proportion

★

జ్ఞాపకంలేదు- బొమ్మచూచి చాలా దినాలు అయింది- సూర్యసారధి అరుణుడు ఉన్నాడా? లేకుంటే ఇదీతప్పే! దీనికేమి సమర్థనో!

అధోకాయంలేని అరుణుడు యీబొమ్మలో డ్రైవింగు మానిన కారణం తెలిసింది. సూర్యుడు భార్యతో బహిరంగంగా పైనవేసుకొని సరస సల్లాపాలు చేస్తుంటే సిడియపడి పరువుగల అనూరుడే మానుకుంటే పాపం! సూర్యుడే సెల్ఫు డ్రైవింగుకు పూనుకొని వుంటాడు. మరీనాలో సాయంత్రం ఇట్లాంటివి జరుగుతూ వుంటవి మామూలుగా- అంతేవాసి కాబట్టి చూచి గమనించి శిల్పిచేత ఇట్లా వెలగబెట్టించినాడుగాబోలు! మీ కాగడాతో ఆయనకుగూడా వెతికి పెడుదురూ!

అనూరుడి సంగతి తెలియని శిల్పికి ఏడుగుర్రాల సంగతి తెలియబోతుందా అంతేవాసి భ్రమగాని? దీనికి ఏం సమాధానం శెలవియ్యబోతారు యీ పండితమన్యుడు.

★

ఇక రంధ్రాన్వేషణ విధానాన్నిగూర్చి: కండ్లతో అన్వేషించినాము కాబట్టే కనబడేబొమ్మలో లోపంచూపినాం. ఇక అంతేవాసి Havelock Ellies పుస్తకాలలో Pervertion chapter చదివి కాబోలు, జమీందార్ల వూడిగంలో నాలుకతో అన్వేషించడం అలవరచుకొని, బయటబడి వారితోక బట్టుకొని వ్రేలాడుతూ తెలదాముకోను ముక్కుతో బొక్కలు వెదకుచున్నారు. వీరికి పరిచయమైన రంధ్రాలు ఇంద్రుడి శరీర నేత్రాలే కాబట్టి నాలుక- చేయి- తోక- బొచ్చు కావాల్సి వచ్చింది. ఇక ఇతర మానవులకు ఇది అవసరంలేదు. తెలిసిందా అంతేవాసి?- జవాబుచెప్పు, యోగ్యమైన విధంలో- చేతగాకపోతే నోటికంపు బయట పెట్టకు మహాపండితుడననుకొని.

★

ఇంతకూ నీపాండిత్య భండారం బయటపెట్టకుండా బయటబడి పోతివే నెల్లూరునుంచి. తెలిసింది! నీకు చేమకూర ప్రియమే! విజయవిలాసం చేమకూర తినబోయి ననమొత్తి ఏమో చెప్పబోయి ఇంతవరకు పూనుకున్నావు. ఇక చిత్రకారుని చేమకూర కుచమర్దనాలు చేయించి బొక్కల నాలుకతో నాకించింది. ఎంత పనో! ఏమి చేస్తాం గ్రహచారం.

★

మీ విజయవిలాస విమర్శన లోకానికి శాస్త్ర చూపిస్తురూ? మా శాస్త్రీగారి శిష్యులు- విరోధులు ప్రతికిరియున్నారు- నీకు అనుకూలానికి ప్రతికూలానికి అవకాశం బాగావున్నది యిప్పుడు ప్రచురణానికి ధనంలేదంటూరా? ఇది 15 ఏండ్ల నాటి పాటేగదా? ఇకమంచిదినాలు రాబోతవా అబ్బా? కాబట్టి మీ కాగడా ఆరకముందే ఒక్కొక్క పేజీ- ఆరుగు రెంచె = చమురెంచె ఆనే వ్యాఖ్యానంగాకుండా వేంకటరాయశాస్త్రి "ఘోరపాపాలు" చేసిన ఘట్టాలు ప్రచురించు- నిగ్గుతేలిపోతుంది. సరేనా?

మరలా మీరు వ్రాసిందాకా శలవు.

—హాలికుడు.

జైలులో మీసాల గలాటా-

వాది ప్రతివాదులను వలలోవేసుకొనే ప్రతిభావంతమై, పడుకుపాటి సుందరయ్యా మీసాలవలె దట్టమై, తిలతండుల న్యాయంగా పరిసిన వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారి మీసాలు అంతర్ధానమైనవి.

బెజవాడ పట్టాభిరామరెడ్డిగారి కీర్తి చంద్రికలవలె ధవళ విలసితమైన లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారి మీసాలుగూడా అంతర్ధానమైనవి.

ఏసబ్జక్టుమీదనైనా మూడుగంటలకు తగ్గని మినిమం గారంటీమీద ఉపన్యసించు చతురత గలిగి అతిభయంకర విలసితమైన ఈ వెలను ధిక్కరించు మెలిబడ్డ కోటిరెడ్డిగారి మీసాలు గూడా అంతర్ధానమైనవి.

ఈమహా సంక్షోభమునుండి ఏ సబ్జక్టులేక నేవీకధాటిగా ఆరుగంటలసేపు సుక్కరిప్పులో కుండా జమీందారీ దౌర్జన్య పరిపాలనా విమర్శనోపన్యాస దక్షుడైన గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి కోరమీసాలు గడగడలాడి దుఃఖాశ్రువులతో నాయుడుగారిని దర్శింపగా కనికర హృదయంతో ఆమీసాలకు యీక్రింది విధంగా అభయహస్త మిచ్చి ఆర్తత్రాణ పరాయణ బిరుదు దక్కించు కొన్నవాడాయెను.

ఉ॥ ఏటికి కంటికిన్ కడవ దేడ్చెదు
పూరక చేల పైరగన్
ధాటిగ ఆరుగంటలు వెడంబడకుండ
నుపన్యసించు మే
ల్పోటరి గద్దెరంగయను పొందిన
ఓ నిరతంపు శ్మశ్రువా!
మాటికిమాటికిన్ కలకు
మంగలిచేతికి బట్టియివ్వ వా
మాట త్రిశుద్ధిగా నమ్ముమా!
వెఱగొందకు కోరమీసమా!

ఇతి సూతప్రోక్త రాజకీయ 'గ్రంధాతర్గత ఉపాఖ్యాన లేశము.

—చిత్రగుప్తుడు.

కానిస్టేబిల్ ఆకస్మిక మరణం

సమీపంలో దొంగసారా కాస్తున్నారనీ పట్టుకొనుటకు శీతారాంపురం (ఉదయగిరివద్ద) నుండి తే 15 ది సబ్‌యిన్స్పెక్టర్ రామమూర్తి, హెడ్‌కానిస్టేబిలు, వెంకటసామి వెళ్లారు. తరువాత వెంకటస్వామి తాగి మరణించాడని S. I. రిపోర్టు.

ఈసందర్భంలో నెల్లూరురిజర్ హెడ్‌కానిస్టేబిలు అప్పారావు యిల్లు సోదా చేయగా కొన్ని కత్తులు, మందులు దొరికినవట. మరియు వెంకటసామి చనిపోయిన పల్లెకు ఆ సమయాన్నే ఈ అప్పారావుగూడా పోయిఉన్నాడట. ఈఅప్పారావు, సబ్‌యిన్స్పెక్టరుకు బంధువనీ, వెంకటసామి, అప్పారావుగార్లకు దీర్ఘకాల విరోధమనీ గూడా తెలుస్తుంది. లేను డి. యస్. పి. విచారిస్తున్నాడు.

...మార్గం జరిగే ప్రయత్నాలు చేశారు. రూజువెల్ట్ అతి స్థైర్యంతో ముందడుగు వేస్తున్నాడు. తన ప్రతిపక్షియైన విల్కీ, ఇంతవరకు విముఖంగా వున్న హెన్రీఫోర్డ్ ఇప్పుడు తన వైపుకు వచ్చేశారు. విల్కీని ఇంగ్లండుకు కూడా పంపుతున్నాడు. అక్కడి సంగతులు ప్రత్యక్షంగా తెలుసుకుని రమ్మని. మార్గెన్‌తో వేసిన లెక్కల ప్రకారం బ్రిటన్‌కు అమెరికాలో వున్న బంగారు సెక్యూరిటీలు విలువ అంతా కలసి మహా వస్తే ఇంక రెండు నెలల వరకు వచ్చేనో రాకపోయేనో! కనుక అమెరికా ఇంగ్లండుకు సహాయరి చేయడమంటే ఉచితంగా సప్లయి జేయవలసిందన్నమాటే! చేయడం ధర్మమనితోస్తే, తప్పకుండా అది మన విధ్యుక్త ధర్మమని స్టిమ్సన్, నాక్స్, (అమెరికా ప్రభుత్వమంత్రులు) గార్ల వాదన. వాదన వివరాలు దిగువనుయిస్తాం. ఇంకా తతిమ్మా విషయాలు యుద్ధ సంబంధమైనవి వివరింపబడినవి——

అమెరికా

నాక్స్ గారి నావికావిధానాన్ని గమనించినట్లయితే, అమెరికా తాటస్థ్యం అంతిమైపోయిందనే చెప్పవచ్చు. ఆయన చెప్పే మాటలు వినండి-

నిర్మొహమాటంగా చెప్పవలెనంటే, ఇంక ఆరేండ్లవరకు పెసిఫిక్, అట్లాంటిక్ రెండు సముద్రాలమీద మనరక్షణకై పూర్ణమైన సన్నాహం పూర్తి గావడానికి కనీసం ఆరేండ్లు అవుతుంది. ఈలోగా మనకు సముద్రాలపై రక్షణ కర్తగా బ్రిటన్ పనిచేస్తున్నది.

దక్షిణ మెరికాలో చొచ్చుకోడానికి నాజీలు ప్రయత్నం జేస్తున్నారు. దాన్ని అడ్డు పెట్టగలశక్తి బ్రిటనుకు వున్నది బ్రిటనుయొక్క నావికాశక్తి క్షీణిస్తే, అమెరికాకు దెబ్బ ఆనేవిషయం మరువగాడదు.

ఇప్పుడు లెక్కవేస్తే అక్షరాజ్యాల నావికాబలం మనబలం కన్నా చాలా ఎక్కువ. మొన్న జనవరి తే 1 దీన మనకు 322 నావలువుంటే అక్షరాజ్యాలకు 658 వున్నవి. 1942 జనవరికి మనకు 342 వుంటే వాళ్లకు 962 వుంటవి. 1943 వ సంవత్సరానికి వాళ్లకు 500 సబ్ మెరైన్లు వుంటవి.

వీళ్లను ఎదుర్కోడానికి బ్రిటనుతో మనం కలిస్తే తప్ప గత్యంతరం లేదు. ఇంతవరకూ 125 ఏండ్లుగా మన్రో సిద్ధాంతం భంగం కాలేదంటే, దానికి కారణం, అమెరికా బ్రిటను దేశాలు కలసి వుండడమే.

అందువల్ల బ్రిటనుకు సంపూర్ణంగా సహాయం చేయవలసినవిధి మనపైనున్నది.

90 రోజుల్లో ప్రమాదం

అమెరికా మంత్రి స్టిమ్సన్ అభిప్రాయంలో 90 రోజుల్లో యుద్ధరంగంలో క్లిష్టమైన పరిస్థితి రావచ్చునన్నాడు.

జపాన్ వైఖరి

స్టిమ్సన్ భయపడడానికి కారణాలు లేకపోలేదు. జపాను ప్రభుత్వపు కపటపు ప్రకటనల్లో యుద్ధసూచనలు కన్పిస్తున్నవి. ఇదివరకుమాదిరి

యుద్ధపురాణం

కేవలం బుకాయింపుగా చేసిన ప్రకటనలో దీని లెక్కచేయడానికి వీల్లేదు. ఈమధ్య జపాను మంత్రులు, నావికాధిపతులు, సేనాధిపతులు అందరూ కలుసుకొని చర్చించుకున్నారు.

అదిగాక సోవియట్ రష్యాతో వున్న పేచీలన్నీ తీర్మానం జేసుకో. దానికి జపాను నిశ్చయించుకున్నదంటే దాంట్లో ఎంత అర్థం వున్నదో గమనించండి. అందులో చైనాకు రష్యా సహాయం చేస్తున్నప్పటికీకూడా -అవి ఎంతో నిమిత్తమేమీ లేకుండానే స్వతంత్రంగా రష్యాతో జపాను మంగోలియాల గాదా, దక్షిణ సాఖలిన్‌లోని చేపల పేచీ- అన్నీ పరిష్కరించుకోడానికి సిద్ధపడిందట.

అమెరికా యుద్ధంలో దిగినట్లయితే అక్షరాజ్యాలతరఫున జపానుగూడా తప్పక యుద్ధంలో దిగవలసేవస్తుందట అక్షరాజ్యాలతో సంధి జేసుకోడంవల్ల అమెరికాతో తగవు వచ్చింది, ఎందుకు చేసుకున్నామా సంధిఅని అమెరికా పరితపించినట్లు ఒకపాంతి పుట్టింది అది అబద్ధమేనని చెప్పదలచి కాబోలు మళ్లీ జపాను మంత్రి ప్రకటనలో జపాను అక్షరాజ్యసంధికి ఒడంబడియే వున్నదని చెప్పినాడు.

ఇంకొక విషయంకూడా ఇప్పుడు స్పష్టంగా తెలిసినది. ఇండోచైనా - థాయిలాండ్ తగాదాలో జపానుకుకూడ ఒక చెయ్యివున్నట్లే. ఇండో చైనా స్వాతంత్ర్యానికి జపానుపాటుపడవలెనని జపాను పత్రికలు ప్రకటించడం- అతగాదాలో జోక్యం లేకుండా ఎంతకాలం మేం చూస్తూ వూరుకుంటామని జపాను మంత్రి ప్రకటించడం- ఇవన్నీ కలసి థాయిలాండును ఇండో చైనామీదికి జపాను రేపెట్టియుండవచ్చుననే అనుమానాన్ని దృఢపరుస్తున్నవి.

ఇప్పుడిక యుద్ధం ఏరీతిగా సాగుతున్నదో గమనిస్తాం.

బ్రిటన్‌లో

నావికాశక్తిలో బ్రిటన్‌కు ఇదివరకు వారానికి 41 వేలటన్నుల నష్టం వస్తూ వుండేది. ఫ్రెంచితీరం జర్మన్ చేతుల్లోకి వెళ్లిన తర్వాత వారానికి 90 వేలటన్నుల నష్టం. ఐనప్పటికీ సముద్రయానం చేసే నావికాశక్తిలో నాటికి 97 వంతులు బ్రిటన్ చేతుల్లో సురక్షితంగానే వున్నదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తున్నది. తే 12.13 దీల వరకు వారాంతానికి 9 బ్రిటిషు నావలు నష్టమైనవట.

సౌతాంప్టన్ అనే గొప్ప బ్రిటిషునావ మధ్యధరాసముద్రంలో ముంచబడింది. కెనడాకు రాజదంపతులు వెళ్లినపుడు ఈనావకూడా వెళ్లిందట.

విమానదాడులు

గత శుక్ర, శని, ఆదివారాల్లో వరుసగా లోజా ఇంగ్లండులో దక్షిణ, పశ్చిమభాగాల్లో, ఇంకా చుట్టుపట్ల పట్టణాల్లో సాధారణ బాంబులు, చిమ్ము బాంబులు జర్మన్లు పడవేసినారు. విశేషంగా ఎక్కడ నష్టంకాలేదు. కొలదిమంది జనం చనిపోయినారు.

లండన్ స్టేషన్ పైన బాంబులుపడ్డవి, అది స్వల్పమైనదని జర్మన్ రేడియో ప్రకటించిన వార్త అబద్ధమేనట. బాంబులుపడ్డవి తూర్పు కెంట్‌లో గాని స్టేషన్ మీద గాదట.

తూర్పు ఆంగ్లియాలో ఒక రైలుబండిమీద జర్మన్ విమానం మిషన్ గన్ ప్రయోగం చేసింది

డోవరు హార్బరు మీద 'లాంగ్ రేంజి' తుపాకులు ప్రేల్చబడినవట.

డిసెంబరుమాసంలో బ్రిటనులో మరణించినవారి సంఖ్య 3789. గాయపడినవారు 5044 మంది. ఇందులో మృతులైన స్త్రీలు 1434, బిడ్డలు 521 మంది. గాయపడిన స్త్రీలు 1775, బిడ్డలు 307 మంది.

రాయల్ విమానదాడులు

జర్మన్ కేంద్రాల మీద యూరపులోనూ, మధ్యధరారంగంలోనూ, ఆఫ్రికాలోనూ రాయల్ విమానాలు దాడులు జరుపుతున్నవి. కొన్ని కొన్నిచోట్ల చాలా నష్టం కలుగజేస్తున్నవి.

చర్చిల్ ఉపన్యాసము

ఇంకా ముందు చాలాకష్టాలు వస్తవనీ, అన్నిటినీ స్థైర్యంగా ఎదుర్కొనవలసిందని చర్చిల్ బ్రిటిష్ ప్రజలకు హెచ్చరించాడు.

మధ్యధరారంగంలో

సిసిలీ ద్వీపంలో జర్మన్ సేనలు దిగినప్పటినుంచీ, అదివి పూర్తిగా జర్మన్ల స్వాధీనమై పోయినట్లే అని ఎంచవచ్చును.

జర్మన్ డైవ్ బాంబర్లు, ఇటలీటార్పిడో బాంబర్లుకలసి నావికా యుద్ధంలో పాల్గొంటున్నవి.

జర్మన్ విమానాశ్రయమైన కటానియాపై రాయల్ విమానాలు తీవ్రమైన దాడులు జరిపినవి. లిబ్యాలోని బెంగ్ జై నావికాశ్రయంమీద కూడ దాడి జరిగింది.

మాల్టాపై గత బుధవారంనుండీ విమానదాడులు జరుగుతున్నవి. జర్మన్ బాంబర్లుకూడా అందులో పాల్గొన్నట్లు తెలుస్తున్నది. విపరీత నష్టమేమీ కలుగలేదు కొలదిమంది చనిపోయినారు.

సూయజీకెనాల్ ప్రాంతంమీద శత్రువిమాన దాడి జరిగింది.

పాలస్తీనాలో దక్షిణభాగాన ఒకచోట గత ఆదివారంరాత్రి మళ్లీ బాంబులుపడ్డవి, హైఫా నగరంమీద సెప్టెంబరు 29 తేదీన ఇదివరకొకసారి పడినవి. ఆతర్వాత ఇదే మళ్లీ బాంబులు ఇక్కడ పడడం.

ఆఫ్రికారంగంలో

కస్సాలా మళ్లీ బ్రిటిషు సైనికుల చేతుల్లో పడింది.

అబిసీనియాలో తిరుగుబాటు అధికమౌతున్నదట. ఆదేశపు పెద్ద మరియువు నీగస్ చక్రవర్తిని ఆశీర్వదించినాడట.

అల్బేనియాలో

ఇక్కడకూడా ఇటలీకి ఇంకా పరిస్థితి తేలినట్టులేదు. గ్రీసులు, రాయల్ విమానాలు దెబ్బకొడుతున్నవట.

ఐర్లండు

ఈయుద్ధంలో ఐర్లండు తాటస్థ్యంవల్ల ఇంగ్లండుకు చాలా కష్టంగానే వుండటకాని దుడుకుతనముగావెళ్లి ఐర్లండు నావికాశ్రయాలను బ్రిటిష్ నావికాశక్తి ఆక్రమించుకోదలచుకోలేదు. బ్రిటనకు, ఐర్లండుకు ఇద్దరికీ మిత్రులైనవారో శత్రువులో ఐర్లండు తాటస్థ్యాన్ని అంతరింపగలరని అనుకుంటున్నారు. మిత్రుడు అమెరికా - శత్రువు జర్మనీ అని వేరేచెప్పనక్కరలేదా?

జర్మన్ బాంబులు డబ్లిన్ నగరంమీద పడినా, డీవెలరా (ఐర్లండు ప్రధాని) చలించలేదు. అమెరికా ఒత్తిడిచేస్తే మాత్రం లొంగక తప్పదేమో! బహుశా అట్లే జరుగవచ్చు.

నియంతల రహస్యసమావేశం

హిట్లర్ ముసోలినీలు రహస్యంగా యుద్ధవ్యవహారకాండను గురించిచర్చించుకున్నారు. ఏమేమి చర్చలు జేశారో మనకేం తెలియదు. దానిఫలితం గమనించవలసియున్నది.

ఫ్రాన్సు

మార్షల్ పెటైన్ లావల్‌తో సంభాషించిన మీదట, వాళ్ళిద్దరిమధ్య వున్న తగాదా కారణాలు తొలగిపోయినవని తెలుస్తున్నది. లావల్‌తో రాజీపడమని జర్మనీ పెటైన్ పై ఒత్తిడి కల్గిస్తున్నది,

బాల్కన్ రంగంలో

రుమేనియాలో జర్మను సైన్యం విడిదిచేసింది. జర్మన్లకు ఐరన్ గార్డులకు మధ్య సంఘర్షణలు జరిగినవట. ఒక జర్మన్ వుద్యోగిని గ్రీకుజాతికి చెందినవాడొకడు హత్య గావించినాడట.

బల్గేరియాలోకూడా జర్మన్ సైన్యం దిగిందట టర్కీప్రభుత్వం దీన్నంతా గమనించి బల్గేరియా, యుగోస్లేవియాలమీద ఏవిధమైన దండయాత్రాప్రయత్నం చేసినా టర్కీ సమ్మతించదు, పోరాటానికి సంసిద్ధపడుతుందిఅని ప్రకటించింది.

చైనా

ఇచాంగు, టంగ్ చెంగ్ ప్రాంతాలవద్ద చైనా సైన్యాలు జపాను సైన్యాలను ఓడగొట్టినవి.

అంతఃకలహం

చైనాసైన్యంలోనే మళ్లీ అంతఃకలహం రేగింది. 4 వ కమ్యూనిస్టు సైన్యాన్ని ప్రధాననగరం వదలి చైనాలోపలి భాగానికి వెళ్లమని చియాంగ్ కేషేకు ఆజ్ఞాపించాడు. వెళ్లడానికి ఆ సైనిక బృందం నిరాకరించిందట. వెంటనే ఆసేనాధిపతిని అరెస్టుచేశారు. కోర్టుమార్షల్ చేయబోతారట. కమ్యూనిస్టు నాయకుడు లోచింగ్ లాయ్ గారి ప్రకటన ప్రకారం కమ్యూనిస్టుసైనిక బృందం తప్పుచేయలేదు.

యీ తగాదాకు, ఎక్కడ వుండడం, లేకపోవడం అనేది యిప్పుడు కల్గినకారణం. అసలు కారణం 1929 లోనే పుట్టింది.

చైనా జాతీయోద్యమంలో సన్ యటుసేన్ తదనంతరం, కమ్యూనిస్టు పక్షానికి, చియాంగ్ కై షేకు పక్షానికి చెడిసింది. దాని ఫలితంగా 7 ఏండ్లు హోరాహోరి అంతర్యుద్ధం జరిగింది. మళ్లీ జపాను దాడిని అరికట్టడానికి అంతా ఒకటై బయలుదేరారు. పాతవైషమ్యాలు పూర్తిగా నశింపుకాలేదుగాబోలు!

1928లో విజయలక్ష్మిని చైనావిప్లవం చేపట్టే మంచిపట్టులో, అంతర్యుద్ధం ప్రారంభమైంది. ఇప్పుడు మళ్లీ జపాను సైన్యాలను బాగాఢీకొని పోట్లాడి గెలిచే సమయంలో అంతఃకలహం మొలకెత్తింది:

యీ అంతఃకలహం అంతర్యుద్ధంగా మారకుండుగాక!

రష్యా

రష్యాకు అమెరికానుండీ వెళ్లే ఎగుమతులు జర్మనీకి రహస్యంగా పోతున్నవని అనుమానం కల్గినందున దాన్ని అరికట్టే ఉపాయం గురించి బ్రిటన్ తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నది.

ఇండియాలో ఇటలీ ఖైదీలు

4000 మంది ఇటాలియన్ ఖైదీలు రెండవ దళం బొంబాయిరేవులో కొంది.

———

ఇండియాపట్ల ఆమెరీగారి వైఖరిలో కొంత మార్పు వున్నదిగాని, అసలు పాలసీలో ఏమార్పూ లేదు. యుద్ధసమయంలో వైస్రాయే ఇండియాకు అధిపతి; ఇండియా ప్రజలయొక్క పాలసీని అమలు జరుపుతున్నామన్నవిశ్వాసం ఆయనగారి కార్యవర్గానికి లేనేలేదు...చాలా త్వరలో ఇండియా స్వతంత్రం గావాలని మనం అంటున్నాముగాని, అందుకై మనమేవిధమైన కృషీ చేయలేదు.

స్వతంత్ర భారతదేశం బ్రిటనుతో కలిస్తే, అత్యంత లాభకరం మనకు. ఇండియా నాయకులు బ్రిటిషు ప్రధానివలెనే నాజీతత్వ విరోధులు. వైస్రాయి తంటాలుపడి రాబట్ట గలిగే సహాయం కంటె, జన, ధనరూపంగా ఆఫ్రికాలో మధ్య ప్రాచ్య యుద్ధరంగంలో మనకు తోడ్పడడానికి వాళ్లువెంతో ఎక్కువైన సహాయం ఇవ్వగల శక్తిని గల్గియున్నారు. వాళ్లకు అసంతృప్తి కల్గి సహాయ నిరాకరణం ప్రారంభమైతే, ప్రభుత్వం నిర్బంధ విధానానికి పూనుకుంటే-యుద్ధరంగంలో ఒకముఖ్య ప్రదేశంలో ఓటమిని సంపాదించుకున్నంత అపకీర్తి లోకంలో ప్రజాభిప్రాయ దృష్టిలో మనకు వస్తుంది. చివరకు ఎట్లాగో మనం లొంగవలసే వుంటుంది. ప్రజలు రచ్చకెక్కితే, ఎవరాపగలరు వాళ్లను?

దేనికి చర్చిల్ తటపటాయిస్తాడే

ఇండియాసంగతి గూర్చి ఎప్పుడు ముచ్చటించినా చర్చిల్ అంత అస్పష్టంగా, గందరగోళంగా మాట్లాడుతాడే ఎందుకు? సంస్థానాధిపతులు ముస్లింలీగు, జిన్నాసాహెబ్ వీళ్లు ఎవరికి ప్రతినిధులు? కాగా, మైనారిటీలకు న్యాయంగా వుండవలసిన హక్కులను సంరక్షించడానికి కాంగ్రెసు అంగీకరించేవుండె. కాంగ్రెసు సంస్థలో ఎన్ని లోపాలున్నా, బ్రిటీష్‌ఇండియాలో ఇతర అన్ని సంస్థలకంటె పలుకుబడిగలది అది ఒక్కటే నాయె!

గత సెప్టెంబరు మాసంనుంచీ ఇండియాపట్ల మనం అవలంబించిన వైఖరి ఏ మాత్రం యోచనతో కూడుకొన్నదికాదు.

ఇండియా — స్వరాజ్యం నిశ్చయం

హెరాల్డ్ లాస్కీ

ఇండియాకు తప్పక స్వరాజ్యం వస్తుంది. మనం ఒప్పుకొన్నా సరే లేక పోయినా సరే. ఐతే మన అంగీకారంతో ఇండియా ఆస్థానాన్ని పొందేకృషి మనం చేయవలెనని బ్రిటిషు లేబరుపార్టీ నుద్దేశించి, లండన్ విశ్వ విద్యాలయంలో రాజకీయశాస్త్ర ఆచార్యుడు లాస్కీ లండనులోని 'ట్రిబ్యూన్' పత్రికలో వ్రాసినాడు: ఈ వ్యాసం సత్యాగ్రహం ప్రారంభంకాకమునుపు వ్రాయబడింది. 'ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్'లో పునః ప్రచురింపబడిన వ్యాసానికిది అనువాదం ....

లేబర్ మంత్రులేమంటారు?

ఇండియాకు స్వయంనిర్ణయ హక్కువున్నదనే కార్మికపార్టీ మంత్రులు దీనికేమంటారు? రేపు ఇండియాలో జరుగబోయే వేలకొలది అరెస్టులకు అట్లీ, గ్రీన్‌వుడ్‌గార్లు జవాబ్దారీ వహిస్తారా? బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ ఏర్పాటుచేసే బంధిఖానా పద్ధతిని చూస్తూ వూరుకుంటారు వాళ్లు.

జర్మన్ రేడియోలో దీన్నిగూర్చి ఎట్లా ప్రచారం జరుగబోయేది వాళ్లు గ్రహించలేరా?

ఇప్పుడైనా సమాధానపడండి

ఇప్పుడైనాసరే మళ్లీ రాజీప్రయత్నం చేయవలె ఈసారి మునుపటివలె సమాధాన ప్రయత్న భంగం జరుగకూడదు. ఆమెరీచెప్పిందే ఆఖరు జవాబు వుండకూడదు. స్వాతంత్ర్యంకోసం పోట్లాడేమనం, స్వాతంత్ర్యాన్ని నిరాకరించే ఆ సమాధానాన్ని ఎట్లాయిస్తాము? 1935 లో ఆమెరీయే చర్చిల్‌కు చెప్పడా:- స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్టాపనలో మనప్రయత్నాలు సఫలం అవుతున్నవని. ఈయుద్ధంలో మనం ఒకగొప్ప విజయం పొందినట్లు- ఇండియా స్వేచ్ఛగా మనతో కలిసివస్తే యోచన దూరదృష్టివుంటే అదిసాధ్యంకాక పోదు.

చర్చిల్ పెద్దపెద్దపనులు సాహసంగా చేయగలవాడు. బ్రిటిష్‌ప్రజలందరి మన్ననను పొందగల్గిన ధైర్యాన్ని, ఉత్సాహాన్ని ప్రదర్శింపగల్గిన అతనికి ఈవిషయంలో ముందునడచి తీర్మానం చేయడానికి గొప్పఅవకాశం వచ్చియున్నది.

మన కర్తవ్యం

మనం చేయవలసిందేమంటే -అఖిలభారత మంత్రివర్గాన్ని కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేయడం; అది శాసనసభకు జవాబ్దారీ వహించవలె; ఈ దేశములో ఇంగ్లండులో కాబినెట్‌వలెనే ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహణను ఆమంత్రివర్గం పూనుకోవలెను. ముఖ్యంగా ఆమంత్రివర్గం చేయవలసిన పనులు రెండు. ఒకటి యుద్ధానికి కావలసిన సహాయాన్ని యావత్తు ఎక్కువచేయడం, త్వరచేయడం. రెండు ఈదేశంతో (ఇంగ్లండు) చర్చించి రాజ్యాంగ సమస్యాపరిష్కారానికి పూనుకోవగల్గిన ప్రతినిధి సభను సమావేశంచేయించడం. ఆసభకు రాష్ట్రీయ శాసనసభల్లోనుండి ప్రాతినిధ్యం వుంటుంది. అవసరమైతే మళ్లీ ఎన్నికలు జరిగించవచ్చుకూడా.

ముస్లిములు, హరిజనులు వగైరాలు హిందువులతో సమాధానపడలేకపోతే, ఆవిషయం అమెరికా అధ్యక్షు వంటి నిష్పాక్షికపార్టీవద్దకు పరిష్కారానికితీసుకపోవచ్చును. ఆపరిష్కారానికి రెండు పార్టీలు బద్ధులు [illegible] ఆఖరైన ఒక సంవత్సరంలోపుగా కొత్త రాజ్యాంగాన్ని పార్లమెంటుద్వారా అనులుసరించేదానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఒడంబడవలె...............

దీనికి ఎవరైనా చెప్పగల అభ్యంతరమేముంటుంది? కేవల సామ్రాజ్యతత్వ వాదనకొప్పక, ఇండియాలో మనం అవలంబించేరకం సామ్రాజ్యవాదాన్ని యూరపులో జర్మనీ ఇటలీలు ప్రవేశ పెట్టకుండా మనం పోట్లాడుతున్నాం! ఇండియాలో అతత్వంయొక్క కళలన్నీ వున్నాయిగదా! వైస్రాయి మన తరఫున సర్వాధికారి, పప్పెట్ (కీలుబొమ్మ) ప్రభుత్వం; ముఖ్యమైన అధికారాలన్నీ మన చేతుల్లో నేవుంచుకున్నాము; దేశీయ స్వయం నిర్ణయహక్కు వ్యక్తమయితే దాన్ని అణచేదానికి నిర్బంధ సాధనసంపత్తి; ఇండియా ప్రజల్లోవుండే విభేదాలను మన అధికార స్థాపనకై చక్కగా వినియోగించుకుంటాము. వాళ్లు ఆందోళనచేస్తే అసలైన అధికారాలను మన దగ్గరే వుంచుకొని నామకహా ఏకొంత అధికారాన్ని వాళ్లకిస్తాము. డెన్మార్కు, స్లోవేకియాలలో జర్మనీ పాలించే రీట్లాగే యూరపులో ఇట్లాంటిది వుండకూడదనే కదా మనం పోట్లాడుతుంటేది?

లేబర్‌పార్టీ కర్తవ్యం

ఈ దేశంలో కార్మికోద్యమంలో వున్న వారంతా ఈసంగతిని శ్రద్ధతో పరికించి తమ నాయకులకు శ్రద్ధగల్గించవలె. ఇండియా ఎట్లయినా స్వరాజ్యం పొందుతుంది. అందుకోసం కృషిచేయక పోతే కార్మికోద్యమం ఆత్మద్రోహం చేసుకున్నట్లు. ఇండియా స్వయంనిర్ణయ హక్కును మన కార్మికోద్యమం బలపరచింది. మన కృషివల్ల, మన అంగీకారంతో ఇండియా స్వరాజ్యం పొందేదానికి మనం ప్రయత్నించవలె.

పల్లెటూళ్లు

ఉదయగిరి

ఉదయగిరితాలూకా గ్రామోద్యోగుల సమావేశం 15-1-41 తేదీన ఉదయగిరిలో జరిగింది. ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించబోవుగ్రామోద్యోగుల చట్టసవరణలు కూడదని చెపుతూ, ఒక మెమోరాండం తయారుజేసి రెవిన్యూసెక్రెటరీగారికి పంపినారు. అందలి ముఖ్యాంశములివి.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గ్రామోద్యోగీయుల నియమించు ఆక్టులలో చెప్పబడిన అనర్హతల పట్టికలో మోతుబరీతనము లేనిదారుకూడా అనర్హులని చేయదలచిన సవరణలు యీసభవారు పూర్తిగా నిరసించుచున్నారు.

దీనివలన గ్రామోద్యోగీయుల వారసత్వమునకేగాక గ్రామక్షేమమునకుకూడా చేటుకలుగునని అభిప్రాయపడుచు నీతీర్మానము నేకగ్రీవముగా అంగీకరించి తీర్మానించుచున్నారు.

డిస్మిసునకు, రిమువలునకును ఏకార్థమనుట నీసభవారు సమ్మతించరు. మరియు డిస్మిసుగాని రిమువలుగాని ఐన గ్రామోద్యోగీయులు, రెవిన్యూ బోర్డువారికి రెండవఅపీలు చేసుకొను అధికారమును తొలగింపరాదని యీసభవారు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించి తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రాసిక్యూటర్ గ్రామోద్యోగీయుల నియామకములు శ్రీ గవర్నమెంటువారుంచుకొనదలచిన క్రొత్త అధికారములను యీ సభవారు నిరసించుచున్నారు.

గూడూరు

తే 9-1-41 దీన శ్రీమూలం రమణయ్యగారి అధ్యక్షతన గూడూరు తాలూకా కార్మికసంఘం యొక్క జనరల్ బాడీ సమావేశమై 1941 వ సంవత్సరమునకు కార్యవర్గం ఎన్నుకొన బడినది. అధ్యక్షుడు శ్రీ ఇస్కా రామయ్య, కార్యదర్శి, మనుబోలు రమణయ్య, కమిటీలో శ్రీ మిట్టుజానకి రామయ్య గుడ్లేటి వీరసుబ్రహ్మణ్యం, కండి వెంకట సుబ్బయ్య వగైరాలుకలరు.

కృష్ణారావుపాలెం

తే 12-1-41 దీ సాయంత్రం శ్రీ పిన్నమనేని క్రిష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగింది. రైతుసంఘ ఆవశ్యకతనుగూర్చి అయ్యపు వెంకటక్రిష్ణయ్యగారు ఉపన్యసించారు. క్రింది తీర్మానాలు సభలో ఆమోదింపబడినవి.

(1) మందసా రైతులను విముక్తి గావించవలెను. (2) ఉయ్యూరు పంచదారఫ్యాక్టరీ యజమాన్లు రైతులకు బి. క్లాస్ పర్మిషన్ ఇప్పించి, అవసరమైతే షేరుధనాన్ని వాపసు తీసుకొనే హక్కుకు ఇవ్వవలసినది. (3) పేరుశనగ పంటను ప్రభుత్వమే కొనుగోలుచేసి రైతుకు రక్షణ యివ్వవలెను.

బారువ

తే 14-1-41 దీన కాంగ్రెసు సంఘ రైతుసంఘ సభ్యులుకలసి పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షులైన దుర్గధ సాహూగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై, ఇటీవల రంగూన్‌నుండి వచ్చిన యువకులు యువజన సంఘంలో చేరవలెననీ, త్వరలో రైతుసంఘ సభ్యులను చేర్పించవలెననీ తీర్మానించారు సభలో ప్రపంచ పరిస్థితులను గురించి పుక్కళ్ల పాపారావు, లక్ష్మణరావు, గొ. సూర్యనారాయణగార్లు యువజన కర్తవ్యమును గూర్చి, క. అప్పారావుగారు బర్మాకార్మికుల పరిస్థితుల గురించి ఉపన్యసించిరి.

బుడుగుంటపల్లె

కడపజిల్లా కోడూరుఫిర్కా కాంగ్రెసుసంఘ ప్రారంభోత్సవం 14-1-41 తేదీన జరిగింది. జిల్లా బోర్డు వైస్‌ప్రెసిడెంటు శ్రీ పి. పట్టాభిరెడ్డి, చిలమకూరు శ్రీ క్రిష్ణారావుగార్లు కాంగ్రెసు ఆశయములనుగూర్చి ఉపన్యసించినపిదప సంఘ కార్యవర్గం ఎన్నుకొనబడినది. అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. పట్టాభిరామిరెడ్డి, ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ సి. యస్. క్రిష్ణరావు, కార్యదర్శి డి. సుందరరామయ్యగార్లు.

కనిగిరి

కనిగిరి రాజకీయ బోధనాభ్యాస పాఠశాల విద్యార్థులు నలభైమంది ప్రధాన, సహాయ ఉపాధ్యాయులతో విద్యా విషయక విహారమునకై తే 10-1-41 దీన చెన్నపట్నంవెళ్లి, విద్యావిషయక ప్రాముఖ్య ప్రదేశముల నన్నిటిని చూచి తే 15 ది సాయంత్రం కనిగిరికి మరలివచ్చిరి.

గోపాలపురం

తే 10-1-41 దీన ఆజాద్ గారి అరెస్టుకు అసమ్మతి తెల్పుటకై జరిగినసభలో శ్రీశీలం సుబ్బరామనాయుడుగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని శీలమునుగూర్చి, వారి అరెస్టు వివరములనుగురించి గంభీరోపన్యాసం గావించిరి. సభకు సుమారు 300 మంది హాజరైరి.

ముత్తుకూరు

మౌలానా ఆజాద్ (కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు) గారి అరెస్టుకు అసమ్మతి తెలుపుటకై తే 8-1-41 దీన సభ జరిగినది. శ్రీ కాకుటూరి సుందరామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన, శ్రీ శీలం సుబ్బరామనాయుడుగారు ఆజాద్ జీవిత చరిత్రనుగూర్చి అరెస్టుయొక్క ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి తెలియపరచిరి. సభకు 200 మంది హాజరైరి.

జార్జి బెర్నార్డ్ షా-

(2)

★

ప్రజలంతా హాయిగా జీవనం గడిపేలాగున లోకంవుండాలని జార్జి బెర్నార్డుషా మతం. కాని 'ప్రజారాజ్యం Democracy అంటే దాని మీద విరుచుకపడతాడీయన. చిత్రంగా లేదూ ఈయన వైఖరి? ఐతే ఆయన వాదాన్ని వినండి. నీవు చెప్పిందే నిజం' అని మీరు అనకపోతే నాచెవి కోసుకుంటా-

బెర్నార్డుషా ... ఒక నాటకానికి ఉపోద్ఘాతంలో ఇట్లా వ్రాసియున్నారు:-

"...గణంలో ప్రారంభమైన ఒక పెద్దపదం- ఇంకేగదూ Democracy అంటే! దీనినిపూజించేదానికిముందు దీన్ని కొన్నిచిక్కుప్రశ్నలడిగి, వాటికి సమాధానాలు సంతృప్తికరంగా వున్నాయని మనం గమనించవలె.

నేనడిగాను- "ఏమే డెమోక్రసీ (ప్రజారాజ్యం) నీవెవరే, ఎక్కడుంటావే" అని.

అది సమాధానంచెప్పింది "నేను నా పేరు డెమోస్ (ప్రజలు) నా కాపురం అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాల్లో. ఇంకా ఎక్కడైతే మానవ వ్యాసంగంలో స్వాతంత్ర జ్యోతి వెల్గుతున్నదో అక్కడంతా. ఈడెమోక్రసీలో, నాప్రియమిత్రుడైన షా, నీవుకూడా ఒకచిన్ని అంతర్భాగం. నీ పేరుకూడా ప్రజ. ప్రజారాజ్యం వర్ధిల్లే మానవసంఘంలో నీవూ ఒక పౌరుడివే. మానవ సామాజిక పార్లమెంటులో, ప్రపంచ సమాఖ్యలో నీవూముఖ్యమైన హక్కుదారుడవు" అని.

ఈసమాధానం వినగానే నేను పకపకనవ్వాను. నేనన్నాను "అర్థంలేనిమాటలు మాట్లాడబోకు! నా పేరు ప్రజకాదు; బెర్నార్డుషా. నా చిరునామా అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు కాదు, స్వాతంత్ర జ్యోతివెలిగే ప్రదేశమూకాదు, నేనుండేది లండన్ నగరంలో ఫలానావీధి, ఫలానా నెంబరుయింట్లో. ఇక మానవ పార్లమెంటులో నా స్థానసంగతి, ఆపార్లమెంటు అమల్లోకి వచ్చిననాటిమాటకదా, అది కానీ చూదాం! కాగా నీపేరు 'ప్రజ'యని నేను విశ్వసించను- ఎవరిపేరూ 'ప్రజ' కాదు. నీకొక చిరునామా అనేది లేదనే నాఅభిప్రాయం. నీవనేదదైనావుంటే, కేవలమ్మరీచికగా వున్నావేకాని నేనుగాను."

ప్రజారాజ్యం అనేదివుంటే నాటాడే బెర్నార్డ్ షా!—ప్రజలను అణగద్రొక్కి పాలించే పద్ధతి ఇష్టమా యీయనకు?

అదికాదు. ఆదర్శమైన ప్రజారాజ్యం లోకంలో ఎక్కడాలేదని ఆయన అభిప్రాయం. ఇప్పుడు ప్రజారాజ్యం అనిపిలవబడే రాజకీయ విధానాన్ని ఒక బెలూన్ తోపోల్చి ఈయన చెప్పేకథ వినండి.

ఒక పెద్ద బెలూన్ వున్నదే దాంట్లోకి గాస్ లేక వేడిగాలి ఎక్కించి పైకి పంపి దాన్ని మీరు చూస్తూవుండండి. ఈలోగా మీ జేబీల్లో వుండే సొమ్మును ఇక్కడ తస్కరులు తీసేస్తూ వుంటారు. మీరట్లా చూడగా చూడగా ఐదేండ్లకొకటి క్రిందికివచ్చి అందులో పైకాయించి వుండేవారిలో ఒక్కరిని చేనపైనే మైలుకుత్తోసి, నిన్నందులో ఎక్కూర్చోమంటూ రమ్మంటుంది. అంటేవిని చేయడానికి కావలసిన పెసిలికాలేదు. నీవు ఆంతర్యనవ్వుయుమూ చేయలేవైతివి. పై · మీరంతా 4 కోట్లమంది జనం- అక్కడపెట్టెలో కూర్చోగలిగేది 6 వందలమందే ఐనప్పుడు మళ్లీ యథాస్థితిగానే బెలూన్ పైకెగిరి పోతుంది. నీవా ఇదివరకున్న స్థానంలోనేవున్నావే.

ఇంకేగదూ పార్లమెంటరీ వ్యావహారిక ప్రజారాజ్యం!

పైవాక్యాలు విన్నతర్వాత బెర్నార్డ్ షా పార్లమెంటరీ పద్ధతిని తుడిచిపైచి సర్వాధికారాలను ఒకరికి ఒప్పజెప్పవలెనని అంటాడని మీ అనుమానం కదూ! ఐతే ఇది వినండి.

'ప్రజారాజ్యా'నికి ముఖ్యమైనమూడుసూత్రాలను గమనిస్తాం. ఒకటి ప్రజలయొక్క రాజ్యం. అది తప్పకుండా అవసరమే. దేహానికి గాలిపీల్చడం, రక్తసంచలనం ఎంత అవసరమో, మానవ సంఘానికి ప్రభుత్వం అంతముఖ్యం.

రెండవది ప్రజలకొఱకు రాజ్యం. ఇదిచాలా ముఖ్యం. డీన్ ఇంజ్ గారన్నట్లు ప్రజారాజ్యంలో అందరికీ సమానమైన ఆదరణ వుండవలె. అది క్రైస్తవ సిద్ధాంతమని కూడా ఆయనగారి విశ్వాసం. నేనూదాన్ని నమ్ముతాను.

అందువల్లనే అందరికీ సమానంగా ఆదాయం వుండవలెనని నామతం. ఒకడికి నాలుకువంద, మరొకనికి వెయ్యినూర్లు ఆదాయం వస్తుంటే, వీరిమధ్య సమాన ప్రతిపత్తి కల్గడం అసాధ్యం.

బెర్నార్డ్ షా ఇక్కడి వరకు సాఫీగా బండి నడిపించాడుగాని, ఇంక జూపించబోతున్నాడు తన ప్రతిభావిశేషం.

ఇక మూడవది ప్రజలచేత పరిపాలన దీనిసంగతి వేరు (మొదటిరెంటి వొస్తరూకాదు.) ఏమంటారా? రాజులందరూ, నియంతలందరూ నిరంకుశపాలకు లందరూ, గడ్డకట్టిన కన్సర్వేటివు లందరూ ప్రజల పాలింపబడ వలసినవారు అని ఏకీభవిస్తారు. డీన్ ఇంజ్, నేను మా లోటివాండ్లం ప్రతిఒక్కరికి సమానమైన గౌరవమైన సామాజిక ప్రతిపత్తి వుండేటట్లు ప్రజలంతా పాలింప బడవలెనని చెబుతాము.

ప్రజలు తమ్ముతా పాలించుకోడమునేది అసంభవం. ప్రతిచిన్న పిల్లవాడూ ఎంజిన్ డ్రైవర్ కాగలడా? అలాగే, ప్రతిపౌరుడు పాలకుడు కాలేడు. అందరూ సేనాధిపతులు ఎట్లాకాలేరో, అట్లాగే డిక్టేటర్లు, ప్రధానమంత్రులు కాలేరు.

ప్రజలచేత ప్రభుత్వం నిజంకాదు, నిజం కానేరదు. మనవోట్లు సంపాదించుకోడానికి సమయానుకూలవాదులు చెప్పే మాటలివి.

ప్రజలురేమ శాసనాలను తామే ఎందుకు చేస్కోలేరు? అని అడుగుతారేమో? అట్లయితే ఎవరి జీవితనాటకం తానెందుకు వ్రాసుకోలేడూ? అనినేనడిగితే మీరేం సమాధానమిస్తారు? వ్రాయలేరువాళ్లు. మంచినాటకం వ్రాయడంకంటే, ఒక శాసనం చేయడానికవ్వాన ఎన్నోరెట్లు మలభమైనపని. ఒక శాసనంయొక్క కాలపరిమితి వరకు అందరూ ఆనందిస్తూ వుండగల ఒక నాటకం వ్రాయగల్గినవారు కనీసం ప్రపంచమంతటా వందమందైనా వుంటారా? అని నేనడుగుతా...

అట్లనిచెప్పి, డిక్టేటరుషిప్ లేక నియంతృత్వాన్ని వాంఛిస్తున్నాడా బెర్నార్డుషా? అంటే అదీకాదు. ఏమిటో గొడవమనిషి! అయితే పరిపాలన ఎటావుండాలని బెర్నార్డుషా కోరిక? దిరుసడిమారించిన ఆయన వ్రాతలను పరిశీలించండి, తెలుస్తుందేమో!

అసలు సమస్యయిది. మనలను మనం పాలించుకోలేము. అధునిక ప్రభుత్వంలో వుండే అధికారాలన్నీ ఒకవ్యక్తి సరిజేసి వేస్తే, వాడికిమదమెక్కి, మనకూ వాడికీ పొందికలేక వాడు మహా నిరంకుశుడై పోతాడేమో!

విలియం మోరిస్ అన్నట్లు ఇంకొక మనిషిపై పెత్తనం చలాయించగల శక్తి ఒకవ్యక్తికెక్కడవున్నది?

అయినాసరే, మనం పరిపాలింపబడవలె, మన పాలకులను మనం కంట్రోల్ చేయవలె.

ప్రపంచంలో దిట్టమైనపాలకులు తమ యిష్టానుసారం స్వకీయ అంతర్వాణి చెప్పినట్లు చేసేవారేకాని నీమాటా నామాటా వినరు. పైగా మనమైనా ఎటువంటివాళ్లం? మనకుండే కాస్త కంట్రోల్ అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేయగలం. మన అజ్ఞానం మన స్వార్థాలు ఇవన్నీ చక్కని పరిపాలనకు త్రోవలో అడ్డంకులుగా వచ్చిపడతవి.

మన పాలకులను మనం కంట్రోలు చేయలేకపోతే, కనీసం వారిని ఎన్నుకుని, తర్వాత పనికిరారనుకుంటే మార్చివేస్తాం అంటారుగదూ మీరు? దానికి సమాధానం చెప్తా.

(సశేషం)

కృష్ణజిల్లాబోర్డు గొడవ

కళా వెంకట్రావుగారి ప్రకటన.

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునిపై తీసుకరాబడిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం టెక్నికల్ గా ఓడిపోయినా నైతికంగా గెల్చిందనే చెప్పవలె. తీర్మానానికి అనుకూలంగా వచ్చిన 30 ఓట్లకు బలరామకృష్ణయ్యఓటు, జైల్లోవున్న ఇద్దరిసభ్యుల ఓటు, కలిపితే మంధంగా 3/8 మెజారిటీ వుంటుంది.

కానీండి ఈ విషయంలో గవర్నరు గారు ఏం చేస్తారో చూదాం.

అని ఆం. రా. కమిటీ కార్యదర్శి కళా వెంకట్రావుగారు ప్రకటిస్తున్నారు.

డాక్టరు. కె. వి. నాయుడుగారి
పవనామృతం (Regd.)
కన్ను, మూతి వంకరబోవుట, మాటతొడబడుచుండుట, కాలు, చెయ్యి పడిపోవుట, నడుము క్రిందిభాగము చచ్చుబడుట మున్నగువాత వ్యాధులను గ్యారంటీగా నివారణచేయును.
వారం మందు వెల రు 5-0-0.
డాక్టర్. కె. వెంకయ్య నాయుడు, శిఖరంవారివీధి, నెల్లూరు.

కాఫీ ఎక్కువగా త్రాగండి.

ఒక కప్పు మంచి కాఫీ బుద్ధిని వ్యవస్థపరచి, చురుకుదనమును కలిగించును.
నర్సూస్ కమ్మదనము అంతటను ఆదరింపబడుచున్నది.
నర్సూస్ కాఫీ
నర్సూస్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీ, సేలం.
దక్షిణ ఇండియా అంతటను బ్రాంచీలు కలవు.
కామ్యమైనది కమ్మదనము.
TG-N-5

50 సంవత్సరాలుగా ప్రఖ్యాతి చెందినట్టి
మదనమంజరి మాత్రలు
ధాతుక్షీణత మలబద్ధకము, స్వప్న స్ఖలనము, వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇవి శక్తిని, వీర్యమును, అధికపరచి దేహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహంకలిగించును. ఖల డబ్బీ రు 1
మదనమంజరిఫార్మసీ, చైనాబజారు మదరాసు.
నెల్లూరు: ఆర్యక ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.
కావలి: ఓరియంటల్ స్టోర్సు.

ఇండియాలో బ్రిటిష్ స్వార్థాలు

రచయిత: -అశోక మెహతా.

"ఇండియాకు స్వరాజ్యం యివ్వలేదని బ్రిటనుపైన మనం వూరికే కుపితుల మౌతాము కాని ఈదేశంలో నుండి ఎట్లావదలి పోతుంది పాపం! ఇండియాలోవున్న బ్రిటిష్ పెట్టుబడికి ఇప్పుడున్న పెత్తనం, అధికారం స్వతంత్ర ఇండియాలో వుండకూడదు. వుంటే ఆ స్వాతంత్ర్యానికే పెట్టుబడి యొక్క శృంఖలాల్లో నుంచి తప్పించుకోవడమే నిజంగా స్వాతంత్ర్యం" —సం.జ.రై.

స్వార్థంఅంటే ఎటువంటి దనుకున్నారు! ఎంతపనైనా చేయిస్తుందది. ఎంతగొప్ప సంగతైనా కానీయండి, అందులో మనకేమాత్రం స్వార్థమున్నాసరే దాన్ని చెడగొట్టేదానికి మనం ప్రయత్నిస్తాం. సాధారణంగా ఇది లోకంలోని మానవ నైజం. ఈప్రవృత్తికి అతీతులు లేనేలేరనికాదు. వారు బహుఅరుదు.

కొంచెం స్వార్థానికే సాధారణంగా మానవుడు పీకులాడుతుంటే, ఈదేశంలో అంతంత పెట్టుబడివుండే బ్రిటిష్‌కంపెనీల వారికి ఆస్వార్థం ఎంత తహతహ కల్గిస్తుందో మనమేం చెప్పగలం!

ఎవరెవరికి ఎంతెంత పెట్టుబడి వుండేది, ఏయే వన్నాగాలుపన్ని తమ పారిశ్రామిక వ్యవహారాన్ని సాగించుకుంటూ, మనస్వదేశ పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఆటంకాలు కల్గిస్తూ వుండేది "మాడరన్ రివ్యూ" డిసెంబరు సంచికలో అశోకమెహతా వ్రాస్తున్నాడు.

●

ఇండియా సంపూర్ణంగా స్వతంత్రం కానున్నది. ప్రజాప్రతినిధిపరిషత్తుకై ఆందోళన, నేషనల్ ప్లానింగుకమిటీ కార్యక్రమం. ఈ రెంటివల్ల ఇండియా తన గమ్యస్థానాన్ని చక్కగా గ్రహించిందని తెలియగలదు. రాజకీయంగా ఆర్థికంగా పరిపూర్ణవికాసం పొందడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది.

ఆ ప్రయత్నానికి అనేక ఆటంకాలు వస్తున్నవి. అందులో ముఖ్యమైనది మంచి పలుకుబడి గల్గినది 'బ్రిటిషు (పెట్టుబడి) స్వార్థాలు' అనే అంశం. ఇండియా అనేక కళేబరంమీద అవి బ్రతుకుతవి. మన ఆర్థిక రాజకీయ ప్రగతిని అడ్డు పెట్టగల వారి అత్యధికమైన స్థానాన్ని, శక్తిని తొలగించకపోతే మనకు పూర్ణంగాస్వాతంత్ర్యం లభించేది దుర్లభం.

●

ఆర్థికంగాకర్త్రే సదుపాయాల కొరకే బ్రిటను ఇండియాను జయించి స్వాధీనం చేసుకున్నది. ఆ అవకాశాలను బాగా వినియోగించుకుని లాభించినది బ్రిటిషు పెట్టుబడి. ఈస్టిండియా కంపెనీకాలంనుంచీ ఈ నాటివరకూ అనేక రూపాలుగా లాభంపొందుతూ ఇండియాయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి అపకల్గిస్తూనే వస్తున్నదీ బ్రిటిషు పెట్టుబడి.

వర్తకుంది వర్తకులుకలసి కంపెనీగా ఏర్పడి, ఇండియాలో తామే అన్నిలాభాలు పొందవలెనని సంకల్పించి, ఈస్టిండియా కంపెనీ ఇక్కడ అడుగు పెట్టింది. అప్పటినుండీ క్రమక్రమంగా తమ వ్యాపారాన్ని దేశమంతా వ్యాపకం చేస్కుంటూ వచ్చారు.

18వ శతాబ్దంలో ఇండియాతో వ్యాపారం మంచిలాభకారి. అందువల్ల బ్రిటిషువారు కేవలం వర్తకులుగానో లేక కొత్తదేశం కనిపెట్టామనో కాకుండా కట్టుదిట్టమైన కంపెనీగా ఏర్పడి, సర్వాధికారత్వాన్ని చేతిలోపెట్టుకుని ఇక్కడికి తైలుదేరి వచ్చివారు. ఇందువల్ల గొప్పలాభాలను సంపాదించుకోవడమే గాక, దేశంమీద కూడా పెత్తనం లభించింది. వ్యాపారం ముందు జండా వెనక.

ఇట్లా వచ్చిన యీ గొప్పలాభాలు బ్రిటను యొక్క ఆర్థికస్థితిని, రాజకీయ ప్రతిపత్తిని చాలా మార్పు చేసినవి. పారిశ్రామిక విప్లవంవచ్చి, 'ప్రపంచానికంతా కర్మాగారం' ఐంది బ్రిటను. ఈ కర్మాగారంలో తయారైన వస్తుసామగ్రికి మార్కెట్ కావలసివచ్చింది. ఆతర్వాత డబ్బు పెట్టుబడికి అవకాశాలు, ముడిసరకులు సప్లయి కావలసిన అవశ్యకత చేకూరవలసివచ్చింది.

పారిశ్రామిక బ్రిటన్ ఖండాంతరాలనుండి ముడి సరుకులను తెప్పించుకుని, దేశదేశంలో పెట్టుబడి పెట్టింది. యూరపులోనూ అమెరికాలోనూ బ్రిటను పెట్టిన పెట్టుబడివల్ల ఆదేశాలు పారిశ్రామికంగా కొంతకాలానికి 'ప్రపంచ కర్మాగారా'నికి పోటీగా తేలినవి.

ఇండియాను వ్యవసాయక వలస రాజ్యంగా వుంచవలెనని బ్రిటన్ సంకల్పించినది. తనకు ముడిసరకుల సప్లయికోసరం బ్రిటిష్ పారిశ్రామిక సప్లయి కొనుగోలు చేయడానికి ఈ విధంగా ఇండియా ఆర్థికాభివృద్ధి అరికట్ట బడగలదు. ఈదేశంపై బ్రిటన్‌కు రాజకీయాధికారం కూడా వున్నది. గనక ఆర్థికంగా ఇండియాను ఇంకా వెనక్కు నెట్టివేయగలదనుకున్నది బ్రిటన్.

కనక ఇండియాను వ్యవసాయకంగానే వుంచవలెననేది బ్రిటనుయొక్క పాలసీ (రాజకీయనీతి) భారత చేతిపరిశ్రమలు నిర్దాక్షిణ్యంగా నిర్మూలింప బడినవి. జనపనార, పత్తి వగైరా వగడు పంటలు అనగా బ్రిటన్‌కు ముడిసరకుల సప్లయి కవసరమైన పంటలుతప్ప, తతిమ్మా వ్యవసాయం కూడా నిర్లక్ష్యం చేయబడినది. ఆర్థికశాస్త్రల భాషలో దీనినే Laissez Faire అంటారు— స్వేచ్ఛా కాంట్రాక్ట్ విధానం.

బ్రిటిష్ సామగ్రికి, పెట్టుబడికి మార్కెట్ గా ఇండియాలో కోట్లరూపాయలు బ్రిటను పెట్టుబడి పెట్టింది. ఏనప్పటికి ఇండియా పారిశ్రామికాభివృద్ధికిమాత్రం అడ్డకట్టవేస్తూనేవచ్చింది. ఉదాహరణానికి ఇండియా గవర్నమెంట్ స్టోర్స్ డిపార్టుమెంటు 1870 లో 1875 లో కొన్న పారిశ్రామిక సామగ్రికంతకూ లండన్‌లోనే కాంట్రాక్టులు తీసుకోనబడినవి. బ్రిటిషు పెట్టుబడికి లాభంచూపించ దానికి ఇండియాపరిశ్రమాభివృద్ధిని ప్రభుత్వం తొక్కి పెట్టింది.

ఇండియాలో రైల్వేలు వేయించడానికి 700 కోట్లరూపాయలు ఖర్చు పెట్టుబడి పెట్టబడినది... కాని ఇందులో ఒక్క బోట్లుగాని, మరచీలగాని ఈదేశంలో తయారైనవిగాదు. రైల్వేలు పూర్తి అయి 20 ఏండ్లయినతర్వాత రైల్వేకు కావలసిన ఇనప ఉక్కు సామగ్రి కొంత ఇండియాలో కొనవచ్చునన్నారు. అది వుత్తమాటే ఐపోయింది. ఇండియాలో వాటిని తయారుచేసే ఫాక్టరీ ఒకటైనా వుంటేగా?

1870-80 లో, ప్రభుత్వ పత్రాలమీద సాధారణంగా నూటికి 3.84 వచ్చేది, —నూటికి 4.4 రైల్వేబాండు మీద నూటికి 6.3 గిట్టింపు వుండంటే అందులో ఆశ్చర్యమేముంది?

ఇండియాపరిశ్రమలు, వ్యవసాయం నిర్లక్ష్యముగా చూడబడినవి. కాని బ్రిటిష్ పెట్టుబడికి లాభకరంగా వుండేవాట్ల దానిని ప్రభుత్వం బాగా ప్రోత్సహించినది; అస్సాంరాష్ట్రములో తేయాకుపంట ఉత్పత్తికి, బెంగాల్‌లో జనపనారఉత్పత్తికి గవర్నమెంటువల్ల ఎంతోమద్దత్తు యివ్వబడినది.

"అస్సాంలో తేయాకుపంట ప్రదేశం మొత్తం 16,88,733 ఎకరాలు. ఇందులో 3,75,301 ఎకరాలుమాత్రమే భారతీయులస్వంతం. మిగతప్రాంతం యావత్తూ 2700 బ్రిటిష్‌కంపెనీల ఆజమాయిషీలోనున్నది. ఇదంతాకూడ ఇప్పుడు పంటలో లేదు. నూటికి 26 వంతులుమాత్రమే పంట. మిగతాది ముందరముందర పంటకోసం నిల్వుదలచేయబడియున్నది......ఇదంతా చాలా చౌకగా దొరికింది ఆకంపెనీలకు. తేయాకుపండే పొలానికి శిస్తు ఎకరాకు 3 రూపాయలు. తేయాకుపండే పొలానికి రు 1-2-0 లు. తేయాకుపొలంలో పాలుకు వచ్చే ఉత్పత్తి సగటున రు 800 లు. గతి వ్యాపొలంలో వచ్చేది రు 30 లు. నిరాటకంగా బ్రిటిష్ నిరంకుశపాలన చెలరేగినరోజుల్లో ఈ కంపెనీలకు అపారాలు లభించినవి. ఆరోజుల్లో తేయాకుతోటప్రక్కన భారతీయుడు నివసించడమే ఒకగొప్ప నేరంగా పరిగణించబడేది." —శ్రీ గోపీనాథబార్డోలాయ్, అస్సాం మాజీ ప్రధానిగారి 15-6-40 తేదీ 'హరిజన్' లోని వ్యాసంనుండి.

మొట్టమొదటి రోజుల్లో విపరీతమైన సుంకములు విధించి, భారత సామగ్రి బ్రిటన్‌లోనుండి తరిమివేయబడినది. అవిరియంత్ర మహిమవల్ల పారిశ్రామికంగా బ్రిటను ఆధిక్యాన్ని పొందినపిమ్మట ఇండియాలో స్వేచ్ఛామార్కెట్ పద్ధతి నవలంబించి తనసామగ్రితో దేశాన్ని నింపివేసింది.

అటువంటి పక్షపాతపు పాలసీని ఎల్లకాలం అమలుపరచడానికి ఇండియా బ్రిటను గుప్పిట్లో వుండవలె. ఇండియాదాస్యం శాశ్వతం కావడానికి, మిలిటరీరీత్యా ఏమాత్రం ప్రయోజనంవుండే పరిశ్రమలనూ, పెద్దవాటినిగానీ, చిన్నవాటినిగానీ (ఉదా: నావికాపరిశ్రమ, ఇనుము, ఉక్కు సంబంధమైన పరిశ్రమలు) ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించలేదు.

పారిశ్రామిక విప్లవం వచ్చిన తర్వాత ప్రతిదేశంలోనూ పెద్దయంత్రాలు, కెమికల్స్ తయారుచేసే పరిశ్రమలు బయలు దేరినవి. కాని ఇండియాలో 75 ఏండ్లవరకు ఒక్క పెద్ద పరిశ్రమనైనా స్థాపించుకోలేకపోతే మిలిటరీగా, ఆర్థికంగా ఇండియా బ్రిటన్‌మీద ఆధారపడవలె అనగా రాజకీయంగా దాస్యం అనుభవించవలె.

(సశేషము.)

దేవుడున్నాడు!

"బహిష్కారమా! నాకా! దైవంపేరట అమాయకుల దండించి డబ్బు గుంజుకునే మహాంతులు, పూజారులూ, పదేళ్ళ పిల్లనిపెళ్ళాడి దానిజీవితాన్ని ధ్వంసంచేయటానికి వెనుదీయని అరవైయేళ్ళ ముసలిపీనుగా, పతివ్రతవంటి భార్యయింట్లో వుండిగా సానిదాని పంచపట్టి ఊగులాడే బడిపంతులూ- వీళ్ళా నన్ను బహిష్కరించేది? చేసేవి మాఘ స్నానాలు, దూరేవి దొమ్మర గుడిసెలు. ఇట్టి తుచ్ఛుల. నీచుల, వంచకుల, అవినీతిపరుల యొక్క వర్తనాలు నాకు తెలుసు. వాటిని నడివీథి పెట్టడమే నానవ్యతత్వం. వీరి బహిష్కారం యేమి చేస్తుందో చూస్తాను. దేవుడున్నాడు."

—నవ్యతత్వార్థ ధాముడు

తెనాలి రాముడు

త్వరలో మీ మీ పట్టణాలకు వచ్చి

దర్శనం చేస్తాను

భారతీయ సంస్థానాలు:

—నిష్ప్రాణి—

మైసూరు :

బెంగుళూరులో 23 సీట్లను, 23, మైసూరు నగరంలో 24 ఇంటికి, 23. కాంగ్రెసు మునిసిపల్ అభ్యర్థులు అఖండ విజయంతో ఎన్నుకోబడ్డారు. గాంధీగారు "మీ అఖండవిజయానికి సంతసించారు. ఇక మీరు నిర్మాణ కార్యక్రమము జరుపవలసిందని తంపిపంపారు.

దీనికి భయపడేగాబోలు చాలామంది స్వేటు కాంగ్రెసు వారులకు కౌన్సిల్ ఎన్నికలలో నిల్వడానికి సంస్థానాధికార్లు అంతరాయం కల్గించారు.

రసపుత్ర సంస్థానాలు :

జయపూరు: శిక్కాగ యిలాఖాలో సహుకార్లు రైతులను అక్రకార్లను మోసపుచ్చడానికి ఎత్తులువేస్తు, క్రొత్త ఒడంబడికను ప్రాకులాడుతున్నారు. హాంబాబు సత్ జడ్డిగారగు పండిట్టు శివకిశోర్ టివారిగారిని బాలురాజా హీరాలాల్ గారిని బ్లిస్ రేడియోవిన్న సెషముమీద తొలగించడమైనది.

అల్వార్ : ప్రజామండల్ సెక్రటరీగా నైన హరి నారాయణ శర్మగారిని శ్రీ భోలానాత్ మాస్టరుగారిని విడుదల చేశారు. గత సంవత్సరం నవంబరు 29 తేదీన ప్రజాసంఘ సభ్యులైన బేరియా మహాజన్ గారిని కొరడాతో కొట్టిన విషయమై విచారణ చేయుటకు రాజగర్ కు పోగా వీరిని అరెస్టు చేయడమాయెను.

భరత్ పూర్ : ప్రజాసంఘము చురుకుగా పనిచేయుచున్నది. పండిట్టు జుగల్ కిషోర్ దేవది చరన్ శర్మ పంచ్ స్వదాశి బాబు పూర్ణసింగు యువవ్యాసాలిస్తు పర్యటనము చేయుచున్నారు.

జోద్ పూర్: మార్ వార్ వారు లోక పరిషత్తు జైనారాయణవ్యాసు ఆధిపత్యమున సజీవముగా పనిచేయుచున్నది. వారు జాలోరు జన్ వంతుపురం తిరుగబోతున్నారు. జోడ్ పూరు మునిసిపల్ ఎన్నికలలో ప్రజాసంఘము పాల్గొనబోతున్నది.

బికనీరు: బికనీరు సంస్థానమువారు కంటిలోని నలుసువలెయుండు అజమీరు పత్రికయగు "రాజస్థాన్" కాని శ్రీరషిదత్త్ గారి ప్రెస్సులో ప్రింటైన ఏకాగితముముక్కగాని రాకూడదని Notification 16, నవంబరు. 30-1939 మేరకు యుత్తరువు చేశారు.

సెంట్రల్ యిండియా సంస్థానాలు:

ఇండూర్: హోల్ కారు కాలేజిఆ మెరికన్ ప్రిన్సుపాల్ రిఛ్వర్డుసన్. బాలుడువందేమాతరం పాడకూడదని ఆజ్ఞాపించాడట. ఇండోరు రాజ్యప్రజామండల్ సభ మార్చిలో మెహిదిపూరులో జరుపబడును.

పంజాబు సంస్థానాలు :

జింద్: దద్రిలో గొప్ప సభ నిహాల్ సింగు అధ్వర్యమున జరిగెను. రాజకీయ ఖైదీలను చక్కగాసంస్థానాధీశులు చూడవలెనని కోరడమైనది.

హిల్లు సంస్థానాలు :

డిసంబరు ఆఖరువారంలో డేరాడన్ దగ్గర తెహరి కిర్యూరు సంస్థాన ప్రజలసభ గోవింద వల్లభపంతు అధ్వర్యమున జరుగవలసియుండెను కాని పంతుగారు అరెస్టుకాబడినందున సభ జరుగలేదు.

గుజరాతు సంస్థానాలు:

బరోడా: బరోడా అధికారులకు గాంధీటోపీచూస్తే కాకుండా పోయింది. శంకరలాల్ గాంధిగారిని గాంధీటోపి తీసివేసి దర్బారులోకి ప్రవేశించమన్నారు. అతను దర్బారుకుపోవడమే మానేశాడు.

క్యాంబే: కాంబే క్రొత్తగజిటు ప్రకారము ప్రజాసంఘం అక్రమముగా పరిగణింపబడినది.

పశ్చిమ ఇండియా సంస్థానాలు :

ద్రాంగధ్ర: బరోడా దివాన్ గారు ఇటీవల కథియవాడులోని చిన్నచిన్న సంస్థానాలన్ని బరోడా స్వాధీనంలోకి తీసుకొరావలని ప్రయత్నాలు చేస్తూవున్నట్లు అక్కడి చిన్నచిన్న రాజులు దీనిని నిరశించి వైస్రాయిగారికి విన్నపము చేసుకొంటువున్నారని తెలియుచున్నది.

భావనగర్: అఖిలభారత సంస్థాన ప్రజాసంఘ కార్యదర్శియైన శ్రీ బలవంతరాయి మేహతాగారు సత్యాగ్రహం 3 తేది చేయగా వారిని అరెస్టుచేసి సబర్ మతి జైలుకు కొంపోయిరి.

తూర్పు సంస్థానాలు :

బాంరా: జత దున్నపోతులమీద 8 అణాలు లున్ను, జత ఎద్దులమీద 4 అణాలం యొక్క నిధి వసూళ్లు చేయుచున్నారు. మేకల మీద, పిల్లులమీద పన్ను లేదట.

1939 ఇట్టిచాకిరీ తొలగించివారమని చెప్పినప్పటికిన్నీ మొన్న మహారాజా మయూర్ భంజ్ విమానంలో వచ్చాడని పగువాఛాడి, నిలేహాల్ గ్రామాలమధ్య రైతులచేత వెట్టిగా చెట్లుకొట్టించి నేల బాగాచేశారు.

నీలగిరి : తాల్ చరు : ధెంకనాల్ లో అరెస్టులు అనందంగా జరుగుతూ వున్నాయి'

పల్లహరా కుమార్ గ్రామస్థుడైన నారాయణ ప్రధాను గవర్నమెంటు బిల్డింగుకు కప్పువేయ మన్నారట. కూలి లేకుండే పనిచేయనన్నాడట. అందుకు 8 అణాలు జుల్మానా విధించి ఇవ్వకుంటే దానిఇంట్లో వుండే మూడు బోకులు ఏలంవేశారట.

—

భారతీయులకు వైమానిక తర్ఫీదు.

బొంబాయిలో గవర్నమెంటువారు ఏర్పాటుచేసిన వైమానిక తర్ఫీదు పొందడానికి బొంబే వైమానిక క్లబ్బులో గతమాసం 10 మంది చేరినారని తెలుస్తున్నది.

—

సత్యాగ్రహ ఖైదీలస్థితి.

తిరుచినాపల్లి జైల్లో ఇబ్బందులు

బద్దెపూడి వెంకట నారాయణరెడ్డి యం. యల్. ఎ. గారి ప్రకటన:—

నేను విడుదలయ్యే టప్పటికి తిరుచినాపల్లి జైల్లో 170 మంది ఎ, బి తరగతులలో వున్నారు. వారు నివసించే గదులలో గాలి రావడానికి తగినన్ని కిటికీలులేవు. వానాటికి ఎండవేడిమి జాస్తి అవుతున్నది. ఇప్పటికైనా కనీసం 4 వంతులు కిటికీలు జాస్తిచేసి రాత్రిపూట లాకప్ లేకుండా చేస్తే చేదప్పు తగినంతగాలి గదుల్లోకి రావడానికి వీలుండదు.

జైలుమట్టూ ఎలెక్ట్రిక్ పై చేసిన తీగలు వున్నప్పుడు ఇంకా ఈలాకప్ లేనికి?

మరుగుదొడ్డి చాలాచిన్నది. సరిగ్గా కూర్చోడానికికూడా వీల్లేదు. పన్నటి మనుష్యులకే అవస్థ ఇంక స్థూలకాయులైన శ్రీమాన్ వరదాచార్యులు మొహదీన్ మెరక్కాయ్యార్ వంటివాళ్లసంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. ఒకరి ప్రక్కన ఒకరు, ఒకరినిచూస్తూ మరొకరు కూర్చోవాలె. సరిగ్గా ఎప్పటి కప్పుడు దొడ్డిని శుభ్రం చేయుడంలేదు ఒకరిద్దరుతో వీలవైనా ఎక్కువగా నియోగించి శుభ్రం చేయించవలె, లేకపోతే ఇప్పటున్న జబ్బులేకాక ఇంకారోగాలు వస్తవి.

స్నానానికి నీళ్లు చాలడంలేదు. ఉండే కొద్దినీళ్లు పాచితో మిశ్రమమైవుంటాయి. స్నానం చేసేకంటే వూరుకుంటేనే మంచిదేమో అనిపిస్తుంది. త్రాగేనీళ్లు అందరికీ ఒకేకొళాయి. అదీకూడా ఒకప్పుడు నిల్చిపోతుంది. ఈ పరిస్థితులు చక్కబడవలె. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల విషయంలో చాలా ఆలస్యంజరుగుచున్నది. ప్రకాశం పంతులుగారికి డిసంబరు 2 వ తేదీ వ్రాసినఉత్తరం జనవరి 14 వ తేదీకి వారికి చేరింది. ఆయనసంగతే అట్లైతే డిసంబరు 14 వ తేదీన వ్రాయబడిన నాఉత్తరం జనవరి 18 వ తేదీన నాకుచేరడంలో విచిత్రమేముంది? అందరి స్థితిఅంతే. జైల్లోనుంచి వ్రాసిన వుత్తరాలు సక్రమంగా చేరుతున్నవో లేవో తెలియడంలేదు.

మాకు రోజుకు సప్లయిచేయవలసిన ఆహార పదార్థాలఖరీదు 4 అణాల 8 మిరి దమ్మిడీలు. వియ్యములో వచ్చటో రాళ్లకు తక్కువలేదు. ఉదయం పాలు మంచివికావు. దబ్బాపాలుకూడా ఇస్తున్నారు. ఇంక సీ క్లాసువారిస్థితి నరకమే! ఉదయం రాళ్లతోనూ, పురుగులతోనూ కలిసిన గంజి మధ్యాహ్నం సాయంత్రం ముద్ద, పులుసు. పులుసులో ఉప్పు కారం తప్ప ఏమీ పురుగులుంటవి. నీరు మజ్జిగ పగలు. రాత్రిఅదిలేదు. ఉత్తరాలు, ప్రత్యుత్తరాలు,పుస్తకాలు, పత్రికలు వాటిప్రసక్తి ఏమీవున్నట్టులేదు.

సి క్లాసునుండి బి క్లాసుకు బదిలీకాబడిన శ్రీ పందు లక్ష్మణస్వామి ఎం. ఎల్. ఏ. గారు చెప్పినారీసంగతి. ఎ. బి క్లాసుల్లోని ప్రముఖులు సి క్లాసువారి విషయంలో తగిన పర్యవేక్షణకు నే నిమిత్తమై తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు. కనీసం బి తరగతి వసతులైనా అందరికీ ఇవ్వనిపక్షంలో చాలాప్రమాదమైన పరిస్థితులు త్వరలో ఏర్పడవచ్చు. ప్రభుత్వం వెంటనే పైచెప్పిన కనీసపు ఏర్పాటులైనా చేయడం వారికనీసధర్మం. ఈ దేశాన్ని ప్రజాప్రతినిధుల అనుమతిగాని ఆభరకు సలహాగాని లేకుండానే యుద్ధంలో దింపిన పాపానికి ఇటాలియన్ ఖైదీలకు ఈదేశం డబ్బుతో కాక బ్యాలకైనా ఈదేశంలోని రాజకీయ నిర్బంధితులు పొందడానికి అర్హులు కారా?

శ్రీ కృష్ణభగవానుని సాక్షాత్కారమునందుటకు ఒకే మార్గము

ప్రత్యేక తగ్గింపు ధరలు

శ్రీ విరాట్ స్వరూపము

2 పటములు చేరి రు. 3-0-0

(పోస్టేజి ప్రత్యేకము)

(ఆర్డరుతో అడ్వాన్సు పంపుడు)

అడ్వాంసు లేక పటములు పంపుటకు వీలుపడదు.

20" x 28" అంగుళాల సైజున 12 రంగులలో ఒకసారి కాగితము మీద జర్మనీలో ముద్రించబడిన శ్రీ గీతా రహస్య చిత్రములతో మీ గృహముల పావనము గావించుకొని, భక్తి పారవశ్యములతో భగవత్కటాక్షమును పొందుడు. వేలకొలది భక్తుల గృహముల నలంకరించియున్నవి. నేడే మీ గృహమును సూత నలంకరించుకొనుడు.

ఆగ ఋద్ధ్యవారు ఆర్డరున్ను పూర్తిగాను జిల్లా తపాల ఆఫీసు పేర్లు స్పష్టముగా తెలుపవలెను వలయువారు దిగువ అడ్రసునకు వ్రాయుండి—

హెడ్ ఆఫీసు: ఎం. టి. శ్రేష్ఠి, ప్రొప్రైటరు,

శ్రీ మద్గీతాలయము. 230, దేవరాజ మొదలివీధి, మదరాసు.

శ్రీ గీతా స్వరూపము

వినోబాభావేగారు రెండవసారి సత్యాగ్రహం చేసిరి. వారిని 22 వ తేది ఉదయం 6 గం||లకు అరెస్టుచేసి వార్ధాకు తీసుకవచ్చారు.

ఒంగోలులో ప్రథమ మహమ్మదీయ సత్యాగ్రహి షేకు చినిగీసాసాహేబు గారికి 3 నెలలు కఠినశిక్ష. వీరికి 60 సం||లు వయస్సు 9 మంది బిడ్డలు. దేశమంతా యథావిధిగా సత్యాగ్రహం జరుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశంలోని కార్యక్రమాన్ని దిగువను క్లుప్తంగా యిస్తున్నాం.

నెల్లూరు జిల్లాలో

[వెంకటగిరి టవును కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, శ్రీ పునుగోటి చెంగల్ రామానాయుడుగారు 17—1—41 తేది మధ్యాహ్నం 3-40 గం||లకు వెంకటగిరిలో 2000 మంది జనం ఎదుట యుద్ధవ్యతిరేక కేకలు పలికిరి. సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరు వారిని అరెస్టుచేసి నెల్లూరు రూరల్ స్టేషనులో వుంచిరి. 18-1-41 నెల్లూరు డిప్టీకలెక్టరు జోసెఫ్ రెడ్డిగారి కోర్టులో విచారించి 3 నెలలు కఠిన శిక్ష, జుల్మానా రూ 100 లు చెల్లించకపోతే మరి 6 వారాలు శిక్ష విధింపబడినది. వీరిని నెల్లూరు సబ్ జైలులో వుంచిరి.

తే 20-1-41 దీన శ్రీ దామవరపు ఆంథోనీ గారు సా|| 6 గం||లకు నెల్లూరు కపాడీపాలెంలో సత్యాగ్రహం చేశారు. పాళెంమట్టూ బాండు మేళం వాయిద్యములతో పూరేగింపు జరిగినది. షుమారు 500 మంది జనం హాజరైరి. (సత్యాగ్రహానికి పూర్వం) పి. ఐ. సొసైటీవారు ఆంతోనీ గార్కి తేనీటివిందు నిచ్చిరి. వారిని సంబోధిస్తూ శ్రీ కోరాబత్తుల చిన్నయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో శ్రీ ముత్తరాజా గోపాలరావుగారు కాంగ్రెసు ఆశయములను గురించి మాట్లాడిరి. నవాబ్ పేట యస్. ఐ. అరెస్టుచేసి రూరల్ స్టేషనుకు ఆంతోనీగారిని తీసుకపోయినారు. 22-1-41 తేదీన డిప్టీకలెక్టరుగారిచే విచారింపబడి 6 వారములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

21-1-41 తేదీన జోన్నా సుబ్బయ్యగారు చెన్నూరుగ్రామంలో ఉదయం 10 గంటలకు గాంధీవాకునద్ద సత్యాగ్రహం చేశారు. చాలా మంది జనంవచ్చారు. సభలో పి. సిద్దయ్యగారు నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని గూర్చి, షేక్ ఖాదరు సాహెబ్ గారు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితినిగూర్చి, శివయ్యగారు హరిజనోద్ధరణనుగురించి ఉపన్యసించిరి. సుబ్బయ్యగారు యుద్ధవ్యతిరేక నినాదములు పల్కగానే, గూడూరు యస్. ఐ. గారు వారిని అరెస్టుచేసి నెల్లూరుకు తీసుకవచ్చి, సబ్ జైలుకు రిమాండ్ చేయించినట్లు తెలుస్తున్నది. కేసు విచారణ వాయిదా 27 తేదీ.

తే 22-1-41 దీన మరుపూరు, గూడూరు, వెంకటగిరులందు సత్యాగ్రహంజరిగింది. జిల్లాకలెక్టరుగారు పూర్ణో లేనందున (మద్రాసులో కలెక్టర్ల సమావేశానికి వెళ్ళినారు) ఈ మూడు కేసులు 27 వ తేదీన నెల్లూరులో డిప్టీకలెక్టరు వల్ల విచారణజరుగవచ్చును.

శ్రీ కనుపూరు వెంకట్రామిరెడ్డిగారు మరుపూరులో సత్యాగ్రహంజేసారు. చాలామంది జనం సత్యాగ్రహ ప్రదేశానికి వచ్చారు. సత్యాగ్రహి పుష్పమాలాలంకృతుడుగాబడెను. యుద్ధవ్యతిరేక నినాదాలు పల్కిన తర్వాత ఆయనఅరెస్టుగాబడి నెల్లూరుకు తీసుకరాబడి సబ్ జయిలుకు రిమాండ్ చేయబడినాడు.

★ సత్యాగ్రహ వార్తలు ★

కె. యల్. నారాయణరావు

వెంకటగిరిలో శ్రీ కె. యల్. నారాయణరావు బి. ఏ., బి. యల్., గారు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యులు సాయంత్రం 4-15 గంటలకు ఇంటినుండి బయలుదేరి అనేకజనసమూహంతో కూడా రాజవీధిద్వారా వెలంపాళెం మంటపం వద్దకువచ్చి సత్యాగ్రహంచేశారు. షుమారు 60 పూలమాలలకుపైగా సత్యాగ్రహికి వేయబడినవి. శ్రీ యాగంటి రామలింగంగారు సూళూరుపేట మిత్రుల "సుమాంజలి" పద్య పత్రములు రావుగారికి సమర్పించారు. గుమిగూడిన జనం కనీసం 5 వేలు వుంటారు. వెంకటగిరి సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు నారాయణరావుగారిని అరెస్టుచేసి, రాత్రి పోలీసు స్టేషనులో వుంచినారు 23 ఉదయం బస్సులో రావుగారిని నెల్లూరుకు తీసుకరాబడి, సబ్ జయిలులో రిమాండుచేయబడినారు.

గూడూరులో శ్రీ అనుపల్లి సుబ్బరామిరెడ్డి గారు సత్యాగ్రహంచేశారు. జనం అనేకమంది వచ్చారు. పూరిలో కొంతసేపు జనసమూహంతో కూడ జయ జయ ధ్వనులుచేయుచూతిరిగిన తర్వాత యుద్ధవ్యతిరేకనినాదాలు పల్కిన పిమ్మట అరెస్టుగావింపబడి, నెల్లూరుకు తీసుకరాబడి సబ్ జయిలుకు రిమాండు చేయబడినారు.

*

బళ్లారి సెంట్రల్ జైలుకు పంపబడిన సత్యాగ్రహులు

తే 21-1-41 దీన కైపు వీరారెడ్డి (పొదిలి) తే 22-1-41 దీన ఆలవల నరసింహం (పొదిలి) ఇస్కా రామయ్య (గూడూరు) తన్నీరు రమణయ్య (గూడూరు) చీకిరి కోటయ్య పురఫ్ పెంటయ్య (నెల్లూరు తాలూకా హరిజనుడు) గార్లను నెల్లూరు సబ్ జయిలునుండి బళ్లారి సెంట్రల్ జయిలుకు తీసుకపోబడినారు.

కతిమ్మవారిని తే 27-1-41 ది తీసుకపోతారని తెలుస్తున్నది.

*

వచ్చేవార కార్యక్రమం

24-1-41 తేది మొదలు 1-2-41 తేది వరకు. 24 తేది పి. యానాదిశెట్టి తిప్పారపాడులో 25 తేది పి. కిష్టులు వెంకటగిరిలో, పి. వీరశేలింగం తర్లుపాడులో, 26 తేది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవములు సత్యాగ్రహము లేదు.

తే 27 ది యం. తిరువెంగళంనాయుడు వెంకటగిరిలో, యం. వెంకటస్వామినాయుడు సూళూరుపేటలో, పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి గూడూరులో, 28 తేది అన్నకాయల విశ్వనాథం నెల్లటూరులో, గడ్డం లక్ష్మమ్మ నెల్లూరులో, 29 తేదిన దాబూ సాహెబు వెంకటగిరిలో, యం. వెంకటచలం ముసుబోలులో, యస్. వెంకయ్య నెల్లూరులో, 30 తేది యం. సి. రాఘవులుశెట్టి సూళూరుపేటలో, పవని వెంకటకృష్ణయ్య కోట్లాపోలూరులో, అమరా లక్ష్మీరయ్య మంగళ్ళూరులో, 31 తేది వెల్లూరు వెంకటశేషయ్య రాజుపాళెంలో, 1-2-41 అరవభూమి రామచంద్రారెడ్డి సూళూరుపేటలో, వోచర్ల హనుమంతరావు సూళూరుపేటలో,

2 తేది ఆదివారం సత్యాగ్రహంలేదు.]

*

ఇతర జిల్లాలలో

గుంటూరు జిల్లాలో కల్లూరి వీరయ్యగారికి 4 మాసాలు కఠినశిక్ష 100 రూపాయలు జరిమానా. సి. తరగతి. పి. పద్మనాభరావుగారికి 3 మాసాలు విడిఖైదు, 100 రూపాయలు జరిమానా. సి. తరగతి. అనఘాత్రిపుర సుందరిరావు గారికి 2 నెలలు కఠినశిక్ష 50 రూపాయలు జరిమానా. ఆం|| రా|| కాం|| సభ్యులు శ్రీ మాగంటి అంకినీడు చౌదరిగారిని అరెస్టుచేసారు. అమ్మనబ్రోలు సత్యాగ్రహి షేక్ బింగీసాగారికి 3 మాసములు కఠినశిక్ష సి. తరగతి.

కడపజిల్లాలో డి. చెంచురామరాజాగారికి 3 మాసములు కఠినశిక్ష. సి| తరగతి. శ్రీ యస్. సుబ్బారెడ్డిగారికి, ఆర్. నరసింహరాజులు గారికి చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష. రాఘవరాయ చినవెంకటసుబ్బరాజుగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష. సి. తరగతి. టి. లక్ష్మీనరసయ్యగారికి 5 నెలలు కఠినశిక్ష 600 రూపాయలు జుల్మానా.

చిత్తూరుజిల్లాలో యస్. ఎ. బషీరుసాహెబ్ గారిం 3 నెలలు కఠినశిక్ష. 100 రూపాయలు జుల్మానా. ఇచ్చి పుత్తూరు నారాయణాచారి గారికి 4 మాసములు కఠినశిక్ష!

వేణుగ్రామానికి సమీపంలోనున్న తీపరు గ్రామ వాస్తవ్యులైన రామానుజాచార్యులు గారికి 6 వారాలు కఠినశిక్ష. దివితాలూకాలో వేములపల్లి నాగయ్యగారికి 4 మాసాలు కఠినశిక్ష 200 రూపాయలు జుల్మానా. శ్రీ రామారావు గార్కి 3 మాసాలు జుల్మానా 50 రూపాయలు వీరిద్దరికి సి. తరగతి.

తాడేపల్లిగూడెంలో పెనల సత్యనారాయణ గార్కి 4 నెలలు కఠినశిక్ష. 400 రూపాయలు జుల్మానా. తప్పితే 4 నెలలుశిక్ష. బి. తరగతి. శ్రీ గొట్టుముక్కల అప్పలరాజుగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష. 310 రూపాయలు జుల్మానా. తప్పితే 3 మాసాలు కఠినశిక్ష.

నూజివీడు తాలూకాలో బల్లగాని గోపాలస్వామిగారికి 15 రోజులు శిక్ష. 5 రూపాయలు జుల్మానా తప్పితే మరి 5 రోజులుశిక్ష.

ఏ. చిదంబరరెడ్డి (పెనుకొండ) గారికి విధింపబడిన 500 రూపాయలు జరిమానా చెల్లించారు.

నర్సారావుపేట తాలూకాలో శ్రీ పోతరాజు విశ్వనాథ శర్మగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష సి. తరగతి. ఏలూరు పట్టణకాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష 100 రూపాయలు జుల్మానా. తప్పితే 2 నెలలు కఠినశిక్ష. బి. తరగతి. కాకినాడలో శ్రీ మురువుంట్ల సోమరాజులుగారికి 4 నెలలు కఠినశిక్ష, 300 రూపాయలు జుల్మానా బెజవాడలో పిళ్ళా రాములుగారికి 2 వారాలు కఠినశిక్ష, 100 రూపాయలు జరిమానా తప్పితే 2 వారాలు కఠినశిక్ష. గంజాంలో రామమూర్తి గారికి 6 మాసాలు విడిఖైదు. ఉరకకొండలో శ్రీ యర్రా లక్ష్మీనారాయణగారికి 3 నెలలు కఠినశిక్ష. 100 రూపాయలు జుల్మానా. సి. తరగతి. రాజమండ్రిలో శ్రీవాసు అప్పారావుగారికి 4 మాసాలు కఠినశిక్ష, 300 రూపాయలు జుల్మానా. తప్పితే మరి [illegible] మాసములు కఠినశిక్ష. బి. తరగతి. కొవ్వూరులో శ్రీ పిన్నమనేని రామచంద్రరావుగారు రెండవ పర్యాయం సత్యాగ్రహం చేసి మరల అరెస్టు చేయబడిరి. చీరాల సత్యాగ్రహి మంగళాపురపు దక్షిణామూర్తి గారికి 4 మాసములు కఠినశిక్ష. 50 రూపాయలు జుల్మానా. సి. తరగతి ధర్మవరం తాలూకాలో శ్రీ పాద విశ్వనాథ రావు గారికి 5 నెలలు కఠినశిక్ష. సి. తరగతి. పాలకొల్లులో జక్కంశెట్టి ఆదినారాయణగారికి 2 మాసములుశిక్ష, 40 రూపాయలు జుల్మానా. కాకినాడలో శ్రీ పుప్పులపాటి చిట్టిరాజుగారికి 3 మాసములుశిక్ష, నాయుడుపేటలో జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ సభ్యుడు రావు వెంకట సుబ్బయ్యగారికి 3 మాసాలు కఠినశిక్ష, 50 రూపాయలు జుల్మానా. సి. తరగతి. భీమవరంలో శ్రీగంధం రామారావుగారికి 6 మాసాలు కఠినశిక్ష, 25 రూపాయలు జుల్మానా తప్పితే 3 మాసాలుశిక్ష. సి. తరగతి. తనకల్లు (అనంతపురం జిల్లా)లో జిల్లాబోర్డు సబ్ కమిటీ మెంబరు రామచంద్రారెడ్డిగారికి 4 మాసాలు శిక్ష, సి తరగతి. విశాఖపట్నం అడ్వకేటు శ్రీ పి. గంగాధరంగారికి 4 నెలలు కఠినశిక్ష. తిరుపతిలో శ్రీమతి జానకమ్మగారికి 5 నెలలు విడిఖైదు, బి. తరగతి. గుడివాడలో చౌక్కా వెంకటచలపతిరావు గారికి 5 నెలలు, [illegible]నేని వెంకటేశ్వరరావు గారికి 3 మాసాలుశిక్ష, 250 జుల్మానా. కైకలూరు వాస్తవ్యులు చిరువూరి అచ్యుతరామయ్యగారికి 4 మాసాలుశిక్ష. ఏలూరులో శ్రీ గంగిరెడ్డి లక్ష్మీనారాయణ, వల్లభనేని కోటేశ్వర రావుగార్లకు చెరి 4 నెలలు కఠినశిక్ష, సి. తరగతి. శ్రీ లొమ్మరెడ్డి సత్యనారాయణ వరప్రసాదరావుగారికి 4 నెలలు కఠినశిక్ష 200 రూపాయలు జుల్మానా. బి. తరగతి (కాకినాడ)రాయదుర్గంలో శ్రీ ఆర్. హనుమంతరావుగార్కి 5 రూపాయలు జుల్మానా, అది చెల్లించకపోతే 3 రోజులు కఠినశిక్ష.

నెల్లూరు పట్టణ విద్యార్థి

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము.

[ఉదయం 4-30 నుంచి 6 వరకు ప్రభాత్ భేరీలు లేక జాతీయగీతములను పాడుచు వీధుల వెంట పోవుట, 8 గం||లకు సైకిల్ ఉత్సవము పురవీధులవెంట పోవుట (సైకిళ్లున్న విద్యార్థులందరు ఉత్సవమును చేర ప్రార్థన,) 9-30 గం||లకు విద్యార్థి పతాకమును ఎగురవేయుట, సాయంత్రము 3 గం||లకు విద్యార్థిమహోత్సవము, కాలేజి వద్దనుండి బయలుదేరుట, 5 గం||లకు విద్యార్థి బహిరంగ మహాసభ. విద్యార్థి శపథము నిశ్చయించుట.

విద్యార్థులందరు ఉత్సవములలో పాల్గొని తమ ఐక్యతను, స్వాతంత్ర్య కాంక్షను ప్రజలకు చాటుదురుగాక.]

—విద్యార్థి.

జమీన్ రైతు

24-1-1941

గ్రామోద్యోగుల చట్టసవరణ

ప్రభుత్వమువారు గ్రామోద్యోగుల చట్టము సవరణజేయ సంకల్పించిరి. వారిముఖ్య సవరణలివి! (1) గ్రామ మునసబులతోపాటు కరణములు గూడా సాల్వెంటుగా నుండవలెను. (2) వీరి అసమర్థతకు ఎప్పుడైనా తొలగించవచ్చును (3) గ్రామోద్యోగుల తొలగించు నప్పుడు వీరికి రెండవ అప్పీలు అధికార ముండకూడదు (4) జమీందారులు ప్రొప్రయిటర్లు చేయు నామినేషన్లు ఆయా సందర్భములబట్టి అంగీకరించక పోవచ్చును. అనునవి—

1, 2 మునసబులతోపాటు కరణములు గూడా సాల్వెంటులుగా నుండవలెన నుటఎందుకు? గ్రామమునసబులుశిస్తులు వగయిరాలు వసూలుజేసే అధికార ముందికాబట్టి వారివిషయము వేరు. కరణాలకట్టి అధికారములేదే! కేవలము లెక్కలకు మాత్రమే వారు జవాబుదారీగా నిర్ణయించిరి. అలాంటప్పుడు కరణానికీ అర్హతెందుకు? అలా నిర్ణయించేయడల ప్రభుత్వ ఆఫీసులలో ఉండే ప్రతిగుమాస్తాగూడా సాల్వెంటుగా నుండవలెగదా? ఇది సాధ్యమా? కానప్పుడుఅనవసరముగా. గ్రామాధికారులపట్లమాత్రం ఎందుకు అన్వయించవలెను. ఎక్కడైనా ట్రెయుర్ ఆపీసర్లుగాయుండి రెండు అధికారాలు ఒకరికేగలిగి. శిస్తువసూలు గూడా చేయవలసినప్పుడు అట్టికేసులలో ఆలోచించవచ్చును. అదెక్కడా గవర్నమెంటుగ్రామాల్లోఉన్నట్టులేదు. అంతేగాని అందరుకరణాలకు యీవిధి నిర్ణయించడంలో వారసత్వపుచట్టఉద్దేశానికే భంగంవస్తుంది. అసలువారికిచ్చే వేతనం తక్కువ. బాధ్యత బరువు ఎక్కువ. జమాబంది టయిములలోను, చీటికి మాటికి తాలూకా ఆఫీసులకు పిలిపించి వృధాఖర్చులెన్నో వారిచేత పెట్టిస్తుంటారు. నెలలతరబడి తాలూకాఆఫీసులలోపడియున్నా వీరి కొక దమ్మిడీగూడా బత్తా యివ్వడం లేదు. దీనికంతా కాగణం వీరు వారసత్వపు హక్కు పొందుతున్నారనీ, హోల్ టైం సర్వెంట్లుకాదని చెపుతుంటారు. ఈసవరణతో అవన్నీ మట్టిగొట్టుకొని పోతవి.

(3) గ్రామోద్యోగులను తొలగించునప్పుడు రెండవఅప్పీలు అధికారం ఉండకూడదట. ఇది చాలా ఘోరము. శిక్షించు అధికారి, ప్రధమ అపీలు అధికారి, ఆయాజిల్లా అధికారులుగానే యుండడంవల్లను, వారు ఎగ్జిక్యూటివ్ అధికారులు కావడంవల్లను సాధారణంగా ప్రధమఅపీలు నిష్పాక్షికంగా జరగనేరదు. తనక్రింది డిప్టికలెక్టరుచేసిన శిక్షను అదేప్రదేశంలో ఉండే పైఅధికారి జిల్లాకలెక్టరుమార్చలేడు. డిప్టికలెక్టరు కలానికి అడ్డుపడితే పనులు సాగవని వారి మతం. కాబట్టి రెండవఅప్పీలులోనే ఏమైనా నిష్పాక్షికతీర్పు పొందవలసి ఉంటుంది. కావున రెండవ అప్పీలు తీసివేయకూడదు.

(4) జమీందార్లు, ప్రొప్రయిటర్లు యిప్పుడు తమ జమీందారీ గ్రామాల్లోగాని, శ్రోత్రియాల్లోగాని, గ్రామాధికారుల నామినేషన్లుమాత్రం వారుచేయుట, దానిపై డివిజనల్ ఆఫీసరు ఖాయపరచుట జరుగుచున్నది. ఈవిషయంలోమాత్రం సవరణ అవసరంగా కనపడుతున్నది. జమీందార్లకు,ప్రొప్రయిటర్లకు,నామినేషన్ అధికారండున్నందున న్యాయం జరగడంలేదు. వారివారి వ్యక్తిద్వేషాలుఅడ్డు వస్తున్నవి. జమీందారీల్లో యీనామినేషన్ పేరుతో జమీందారీ సిబ్బంది విపరీతంగా లంచాలుపుచ్చుకొనడం, న్యాయంగా చేయవలసిన వారికిగాక యితరులకు సిఫార్సు చేయడం జరుగుతున్నది. కావున జమీందార్లకు, ప్రొప్రయిటర్లకు, అసలు నామినేషన్ అధికారమే తీసివెయ్యడం మాత్రం అవసరమే.

కరణాలుగూడా సాల్వెంటులుగా ఉండాలనడం, ఎప్పుడంటే అప్పుడు తొలగించాలనడం, సెకండు అపీలు తీసివేయడం, యీ మూడు ముఖ్య విషయాల్లో సవరణ చేయాలని పూనుకోవడం తప్పు. అసలు "పోలేపోలే నీభోగమెన్నాళ్లు" అన్నట్లు యీ మూన్నాళ్ల అడ్వయిజర్ల పెత్తనంలో యీముఖ్య సవరణలు ఎందుకుచేయాలె? మంచిచెడ్డలగూర్చి చర్చించే బాధ్యతగల శాసనసభలూ గూడా లేవాయె. కావున కేవలం గ్రామాధికార్లుమాత్రమే ఆందోళన చేయవలసిఉంది. వారిసలహాలు వినడానికి తిరుగా 26-2-41 వరకు ప్రభుత్వం గడువిచ్చింది. గ్రామాధికార్ల సంఘాలన్నీ తగినంత ఆందోళన సాగించాలె. ముఖ్యంగా జమీందారీ, ప్రొప్రయిటరీ గ్రామాధికారులు గూడా వారి అభిప్రాయాలు ప్రభుత్వానికందచెయ్యాలె. వీరివిషయం బొత్తుగా ఆందోళనలేకుండాఉంది.

—

విమర్శలు-

పత్రికల్లో వచ్చేదంతా నిజమేనా? అనే ప్రశ్న, పలుమారు మనం అనుకుంటాం. దాని కారణం 'హైమ్సు' పత్రిక ఇటీవల సత్యాగ్రహాన్ని గూర్చి చేసిన వ్యాఖ్యలాంటి వ్రాతలే.

సాహసించి పశ్చిమ ఎడారిలో పోట్లాడే భారతసైనికుని ప్రతిష్టను రక్షించడానికి, యుద్ధప్రతికూల ఆందోళనచేసే గాంధీ మనుష్యులను ఖైదులో వేయవలెనట!

భారతసైనికుల ధైర్యోత్సాహాలు ప్రశంసింపదగినవే. దానికి ప్రతిఫలంగా భారతదేశానికి రాజకీయస్థితిల్లో ఏమైనా ఔన్నత్యం వచ్చిందా అని ఇండియాప్రశ్న? దానికి సరిగా సమాధానం తెస్తే ఇంకా వేలకొలది సైనికులు, ధనం యుద్ధసహాయార్థం వస్తుంది.

'హైమ్సు'పత్రిక డొంకతిరుగుడు వ్యాఖ్యలవల్ల ఏం ప్రయోజనంలేదు.

★

Points of view అనే శీర్షికతో శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు పాకిస్తాన్ విధానాన్ని బహుచక్కగా విమర్శించారు.

ప్రజాస్వామ్యం, మెజారిటీ పరిపాలన కూడదని అంటాడే, పాకిస్తాన్ ప్రకారం కొత్తగా ఏర్పడే ముస్లింరాష్ట్రాలలో మెజారిటీలైన ముస్లిములు చెప్పినట్లే రాజ్యం జరుగుతుందా? లేక హిందూమైనారిటీతోగలసి మంత్రివర్గం ఏర్పాటవుతుందా? రెండవపద్ధతి అంగీకారమైతే, పాకిస్తాన్ అక్కరలేనేలేదు. మొదటిదైతే జిన్నాసాహెబ్ వద్దన్నదే ప్రజారాజ్యం, మెజారిటీ పరిపాలన మళ్లీ ప్రత్యక్షం.

బాగాలేదా ఈ విమర్శ?

—

అభిప్రాయాలు:

'కాగడా' జన్మదిన సంచిక

'కాగడా'వారిని పాఠకులకు పరిచయంచేయడం—జగమెరిగిన బాపని జందెం వేరుకుట వంటిది. అన్ని విధాలా సంచిక ఆకర్షణీయంగా వున్నది.

★

పెంకిపిల్ల

సినిమా సంగతులు చర్చించే మాసపత్రిక. పి. రాఘవరావుగారు సంపాదకులు. చిరునామా 29, వడుగు రొడయార్ వీధి, మైలాపూర్, చెన్నపురి.

నిర్మొగమాటంగా, అవసరమైతే నిర్దాక్షిణ్యంగా సినిమారంగంలోని వివిధవిషయాలపై విమర్శ చేయడమేసంపాదకుల పెంకితనమట. జరుపుతుంటే ఈమాత్రం పెంకెతనంవుండవలసిందే!

★

ఆంధ్రవాణి

ఆంధ్రవాణి (బర్మాఆంధ్రుల వాణి) సంక్రాంతి సంచిక చక్కని వ్యాసాలతో నిండియున్నది. బర్మాలో ఆంధ్రుల స్థితియందు శ్రద్ధగల్గిన వారెల్లరు పఠించవలసినది.

—

సవరణ

5 వ పేజీలోని వ్యాసంలో మొదటి పేరాలో 4 వ లైనులో- ఇండియా- అనే పదానికి ముందు కొటేషన్- 8 వ లైనులో స్వాతంత్రానికే- అనేపదం తర్వాత- అర్థంవుండదు. ఆ- అని చదువుకోవలెను.

దురానీసాహెబ్‌గారి దురాగతం

దురానీగారంటే జిల్లాబోర్డుఇంజనీరు; కానీ, యీ బహదూర్‌వారు జిల్లాకలెక్టరు అనుకుంటారు. ఇంతకుముందు వీరు మనజిల్లాలో వేపుండి పెళ్లిటివారివద్దగా పేకిలు లొరక పుడాయించి, ఇప్పుడు మరలా చేసిపోయిన కాపురం చూచిపోను వచ్చివారు. వీరికి పని బహుచక్కగా తెలిసిన అనుభవజ్ఞులని విశ్వవిఖ్యాతి. కాబట్టే గుమస్తామంత్రులే యీ నవాబుకు పటీర్లు. అందులో ప్రవరో సుబ్బరావు అట అక్కన్న మాదన్నగావున్నాడు. దురానీగారి దురాగతులకు వీరే కారణమా అనిపిస్తున్నది. ఇంకా దరియాప్తుజేసి ముందుముందు వ్రాస్తా.

ఇప్పుడు వీరుచేసే ఘనకార్యాలు ఘనులు వినుడు! పలగాని సుందరయ్యకు రావాల్సిన బెండను, తన కులస్యాములు దొడ్లావారి మనిషికి యిప్పించాలని విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు అక్రమంగా. వీరూతుందో.

అచ్చుకెంటరుదారుతో గుమాస్తా ద్వారా తగువుపెట్టుకొని నిష్కారణంగా - అకాస్త్రీయంగా బోర్డుకు నష్టకరంగా వేరేచోట కొన్ని అచ్చువేయించారు. ఇందు పాతఅచ్చువారునిది ఏమీ పొరబాటులేదని ప్రెసిడెంటు నుండలించినా యీ వరాబులు లెక్కచేయలేదట! యీ ఎక్స్ట్రాదబ్బు బోర్డు ఏలభరించాల. ఆడిట్‌వారు ఎట్లా ఒప్పుకొంటారు. అందులో అచ్చుకెండరుదారు ఇంజనీరుమీద దావాచేయను నోటీసు యిచ్చినాడట! ఎంతఖ్యాతి ఇంజనీరు కొరవాకికి!! దీనికి వేరుపురుగు ఏగుమస్తానో కనుక్కొంటారా ప్రెసిడెంటుగారు. అవసరం లేని బోగండి ముద్దెలిమీదబడి కొట్టుకొన్నదట. సాహెబ్‌గారు వవర్‌హౌస్‌వారికి తెలిపి తక్కువ జాబువ్రాసినారు. డిస్కరెస్టుజేస్తే - జాబు వ్రాసింది నా తమ్ముడు మన్నించండి అని ఆపాలజీ కోరింది దురానీగారే - తెలుసునా?

వీరికథలు ఇంకా కొన్ని ముందుముందు.

—యదార్థవాది.

—

నాయుడుపేట ప్రాంతం

టవున్‌లోగాని, పల్లెల్లోగాని కలరాబాధ జాస్తిగా ఉంది. మాధప్రజలు అంకాళమ్మ, మహాలక్ష్మమ్మ నైవేద్యాలతో మునిగిపోతున్నారు.

మట్టుప్రక్క పైర్లుపండి, కోసేదానికి కూలీలులేక రాలిపోతున్నవి. ఒకమూల పాలజ్వరాలు, మరోమూల కలరా, ఇంకొకమూల జమీందారీ ఉద్యోగుల గుండగాలు, పండిన కొద్దిపాటిపంట గూడా దక్కప్రాప్తంలేకుండా మొత్తుకుంటున్నారు. ఈలావుంటే పైర్ల జప్తీజేస్తామని వగరి ఏనుగుల బెదరింపులుగూడా.

ఏమి చేయమంటావురా దేముడా?

— —విలేకరి.

మర్డర్!

కావలితాలూకా గోపవరంలో 13 తేదీ తమ్మినేని అయ్యపనాయుడ్ని ఎవరో మర్డర్ చేసారనేవార్త వినొచ్చింది.

—ఒకవిలేఖరి.

★

తిరుమవాపల్లి జైల్లో రాఘవయ్యగారు తప్ప తక్కిన వారందరూ తూకం తగ్గిపోయున్నారట.

వేలూరు జైల్లో స్త్రీలకు వసతి తక్కువగా యున్నదట.

నెల్లూరుజిల్లాలో కలరా

నెల్లూరుటవున్

టవున్ లోగూడా కలరా కేవలే ప్రవేశించింది. కాశికాల అగ్రహారం, కోటమిట్ట, మూలపేట కోనేటిమిట్ట, ట్రావర్సు పేట, టవున్ మార్కెట్టు వద్ద ఉన్నది. నిన్న మొన్న 6 గురికి తగిలింది. 4 గురు చచ్చారు.

గూడూరుతాలూకా	తగిలిన	చచ్చిన
1. చెమిర్తి	15	8
2. చిట్టమూరు	4	0
3. దరఖాస్తు	5	2
4. చిలమత్తూరు	1	0
5. ఈశ్వరవాక	6	3
6. రామలింగాపురం	2	-
7. వడ్డిపాలెం	3	1
8. తూర్పుగూడూరు	20	13
8. పడమర గూడూరు	2	2
కోవూరుతాలూకా		
1. చెన్నూరు	10	4
2. పార్లపల్లి	9	5
3. దామరమడుగు	3	1
4 దువ్వూరు	5	1
5. ఊరిమెర్ల	1	1
6. బుచ్చి	1	1
7. పాటూరు	3	2
8. రేబాల	2	2
నెల్లూరుతాలూకా		
1, కొండాయపాళెం	2	-
2 పోట్లపూడి (తెలియదు)		-
3. మైపాడు ,,		-
కందుకూరు తాలూకా		
1. ఆత్మకూరు	12	4
2. మాచవరం	5	2
ఆత్మకూరు తాలూకా		
1. ఆత్మకూరు	1	1
దర్శితాలూకా		
1. యర్రవోబనపల్లె	17	4
కావలి తాలూకా		
1. గట్టుపల్లె	3	1
పొదిలి తాలూకా		
1. దాసళ్లపల్లె	4	3
2. గంగులపాడు	11	9
3. తలమళ్ల	3	2
4. సుండ్లపల్లె	9	7
5. చింతగుంట	1	1
నాయుడుపేట తాలూకా		
1. నాయుడుపేట	31	18
2. కానూరు రాజుపాళెం	5	5
వెంకటగిరి తాలూకా		
1. మేనకూరు	46	31
2. నెమళ్లపూడి	9	7
3. మనమాలి	3	3
కుల్లు.	254	144

పై లెక్కలు గత 18 తేది వరకుమాత్రం—

నెల్లూరు తాలూకాలో కలరా హెచ్చే సూచనలు కనుపడుతున్నవి. హెల్తు యిన్‌స్పెక్టరు ప్రత్యేకంలేదు. వ్యాక్సీనేటరుమీద చార్జి ఉన్నది. వెంటనే ప్రత్యేక జాగ్రత పుచ్చుకోవలె.

వరికోత కూలీలకు కొత్తబియ్యపు అన్నం పెట్టరాదు, బావులల్లో నీరు ఉపయోగింపరాదు.

టవున్ హెల్తుఆఫీసరు మంచి వాడేగాని కాదు కాని, పెద్దఆసుపత్రిలో జాగ్రత్త తీసుకోవాలె.

మునిలాల్ ప్రమోషన్

మండపా రైటింగ్ కేసులోగూడా ఘనత సంపాదించిన మునిలాల్ గారిని మద్రాస్ డిప్టీకమీషనరుగా నియమించారట. పోలీసు పద్ధతి ప్రకారం వారివద్ద ప్రత్యేకఅర్హతలున్నవేమో?

◆

గెలిటీగారు

గూడూరు సబ్ కలెక్టరుగారు సత్యాగ్రహుల కేసుల విషయంలో విస్తారంగా ప్రవర్తించారని ఆ డివిజనులో కేసులు నెల్లూరుకుమార్చబడి విచారణ జరుగుచుండడం అందరెరిగిందే. ఈ సందర్భంలో జిల్లాకలెక్టరు మద్రాసువెళ్లడం, తర్వాత గెలిటీగారు అడ్వయిజరు బోసుగారితో తే 20 ది యింటర్‌వ్యూచేయడం బహిరంగ విషయాలు. వారి జడ్జిమెంటుమీద "అసాధారణ తీర్పు" అని మాత్రం ప్రభుత్వం రిమార్కు చేసిందని తెలుస్తుంది. ఆ డివిజన్ కేసులు తిరుగా గెలిటీ విచారణకు పోతవనీ గూడా రూమరుగా ఉంది. మన జిల్లాకలెక్టరువారు వచ్చిన తర్వాత తే 27 ది గాని యీ కథ తెలియదు.

◆

కలెక్టరుగారి చార్జి

మన జిల్లాకలెక్టరు కరంతుల్లాసాహెబ్ గారు కలెక్టర్ల కాన్ఫరెన్సుకు మద్రాసుకు వెళ్లుతూ తన యిన్‌చార్జి నెల్లూరు డిప్టీకలెక్టరుగారికిగాని, టి. డి. సి. కి గాని యివ్వక కావలి డిప్టీకలెక్టరు సాహెబ్ గారికే ఇచ్చిపోవడానికి కారణమేమా అని గుసగుసలు పడుతున్నారు. ఈలాంటి చిన్న కార్యాలకు గూడా పెద్దఆరోపణలు కావలెనా?

◆

సైదాపురం వార్తలు

"ఆక్షేపణ కాగితాలు గోడలకు కరిపించారని ఇరకం శెట్టి వెంకటాచలపతిని బెదిరించాడు, యిల్లు సోదాచేశాడు. తప్పంటే శిక్షించవచ్చుగాని వృధా దుర్భాషలెందుకండి"

◆

"తే 13 ది నాయుడుపేట ప్రాంతం నుండి ఉప్పువచ్చింది. బండి తోలుకొచ్చిన గంగయ్యను అరెస్టుచేశారు, ఇప్పుడో ఉప్పుమాత్రం స్టేషన్‌లో ఉంది. గంగయ్యమాత్రం ఇల్లుచేరాడు"

దీనిమీద నావ్యాఖ్య అనవసరం.

◆

పంచాయితీలు.

పంచాయతీలు పెరగడంలేదు. గౌరవమొహద్దీన్ కాలంలో షుమారు 275 ఉండేవి జిల్లాలో. ఇప్పుడో 325 వరకు మాత్రమే పెరిగినవి. వెనక ఒకపంచాయతీ ఆఫీసరుండేవారు, ఇప్పుడు ఒక పెద్ద ఆఫీసరు, ముగ్గురు అసిస్టాంట్లు పెరిగారు. ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు పెరిగిందేగాని తగినంత అభివృద్ధి జరుగలేదు.

పెద్ద పంచాయితీల్లో నాయుడుపేట సూపర్‌సీడ్ చేశారు, బుచ్చికి నోటీసుయిచ్చిఉంది. వింజమూరు ప్రెసిడెంటుమీద ద్రవ్యాపహరణ కేసు పెట్టబడింది. కనిగిరి బోర్డుగూడా చిక్కుల్లోనే ఉంది. ప్రెసిడెంట్ల కాన్ఫరెన్సు పెట్టించి విధివిధానం చెప్పి, సేవావిధానం బోధించి, లెక్కలు వ్రాయను నేర్పి, వినియోగాన్ని చెప్పి వీనిపని బాగుపరచవచ్చు; అభివృద్ధిచేయించవచ్చు. అంతేగాని పంచాయితీ ఆఫీసర్లు ఎప్పుడన్నా విజిట్ చేయుడం, రిమార్కు చేయుడం లాభంలేదు. అప్పిరెడ్డిగారు కాన్ఫరెన్సు ప్రయత్నానికి పూనుకోవాలని మాసలహా.

◆

హితవు - బెదిరింపు.

టవున్ సత్యాగ్రహి కంచ రాఘవులను 22 తేది ఒక కానిస్టేబిలొచ్చి నీవెందుకు సత్యాగ్రహం చేసి చెడిపోతావు. అని మంచిమాటలు చెప్పి విపులకట్టి పోయినాడట. మరో కానిస్టేబిలొచ్చి బెదిరించి పోయినాడట.

అమని దినాలుగదూ? యీలాంటి చెవోన్నతుంటవి. వీటికెందుకు ఉలిక్కిపడడం?

◆

లక్ష్మీకాంతమ్మ

శ్రీగోపాలరెడ్డిగారి సతీమణి లక్ష్మీకాంతమ్మగారుగూడా మహాత్ముని అనుమతి వచ్చినవెంటనే సత్యాగ్రహం చేస్తారట.

మరొక సంతోషవార్త:— నాకు కాంగ్రెసువారికి అనుమతి లభించేయుడల రేబాల లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారు వారి సతీతిలకముగూడా సత్యాగ్రహం చేస్తారట. ఇది గాసిప్ గాదు; నిజమైన రూఢైన సీ(క్రె)ట్ వార్త కాంగ్రెసు స్టేషనులో ఎంత చాకటిక్కట్లు దొరికితేమాత్రం ఇదిమొదలు ఖద్దరైనా కట్టవద్దా? నూలైనా వడకవద్దా?

సార్! ముందుఖద్దరు ధరిస్తురూ తర్వాత సత్యాగ్రహ ఆలోచన కొస్తురుగాని?

◆

మా కాంగ్రేసు ఆఫీసు

మాకాంగ్రెసు ఆఫీసులో అంతా అసమర్థత సుంపుపోయింది. సత్యాగ్రహుల స్థితి గతులువిచారించడం లేదు. బలరామిరెడ్డిగారి జోక్యమేలేదు. వేమారెడ్డి ఎప్పుడన్నా బుద్ధకనేసి పోతాడు. వానుమవరపు గంగారెడ్డి, అతలసుల రసాతలాల్లో తిరగడం, గాంధిగారికి టెలిగ్రాం గొట్టడం, పత్రికల్లో రాకపోకలు వ్రాసుకొని బహిమాలిప్రకటింపించుకోవడంతో సరిపోతున్నది. హైటమహా అసంతృప్తిగా ఉన్నందున విధిలేక వ్రాయవలసివచ్చింది. కళారావుగారైనా యీ విషయం ఏర్పాటు చేసి పోతారనుకుంటాము.

◆

రాపూరు ఫారెస్టుబాధలు

రెండుమాసాలనుండి కాంపౌండు కట్టుటకు ఆలస్యమైన ముద్దాయిలను ప్రాసిక్యూషన్ చేసి గూడూరు సబ్‌మాజిస్ట్రీటు కోర్టులో కేసులు పెడుతున్నారట. అసలేకట్టలేక బాధపడే రైతులు గూడూరు రాకపోకల ప్రయాసలు ఖర్చులు భరించడం కష్టంగదా? పోనీ రాపూరులోనైనా కేసులు పెట్టరాదా?

◆

విద్వద్బహూకరణ

ఏటా తిక్కనజయంతి సందర్భంలో తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు తన తండ్రిపేరుతో 116/- రూపాయలు కవులకు, పండితులకు సత్కరించి బహూకరిస్తున్నారు.

ఈ సంవత్సరంగూడా ఆ శుభసమయం సమీపించిందనుకొంటాము. మనం ముఖ్యంగా బహూకరించవలసిన జాబితో జాషువ కవిగారును, రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారును వెనుకబడియున్నారు. రెడ్డిగారు ఈ సంవత్సరం వీరిలో నొకరికి ఆయకాశంకల్గించెదరని మాసలహా.

మధురకవితా వాక్కులకు వాచిపోయి ఉన్నామనుగూడా,

—విమర్శకుడు.

కడప సత్యాగ్రహ వార్తలు

గత 1 తేది చింతు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు రైవసల్లెలో సత్యాగ్రహంచేయగా 8 మాసాలు కఠినశిక్ష, రు 50 లు జుర్మానా సి క్లాసు.

6 తేది వనిశెట్టి నర్సింహరాయణగుప్తగారు సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. 9 మాసాలు కఠిన శిక్ష, రు 50 లు జుల్మానా.

9 తేది బుడుగుంటపల్లెలో పోతంరాజు పార్థసారథివారు సత్యాగ్రహంచేయగా 9 మాసాలు కఠిన శిక్ష, సి క్లాసు.

9 తేది రామాయణం తిరుపాలయ్య సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. 6 నెలలు కఠినశిక్ష. అవులకాలయగారి నర్సారెడ్డికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష రు 100 జరిమానా.

11 తేది కే. వెంకటస్వామి ఓబిలివారిపల్లెలో సత్యాగ్రహంచేయగా 6 మాసాలుకఠినశిక్ష సిక్లాసు.

15 తేది కీర్తిపాటి నర్సరాజు యర్రగుంటకోటలో సత్యాగ్రహంచేయగా అరెస్టుచేసిరి.

18 తేది రాఘవరాజు రామలింగంరాజు పొట్టిరాజుపల్లెలో సత్యాగ్రహంచేయుగా అరెస్టుచేసిరి.

15 తేది చిట్లా సోమయ్య సత్యాగ్రహ మొనర్చిరి. 17 తేది యాళ్ల సుందరరామిరెడ్డి సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. రంగారెడ్డి, నరసింహులు సత్యాగ్రహంచేసిరి. తే 19 ది తలమంచి వెంగల్‌రెడ్డిగారు సత్యాగ్రహముచేసిరి.

వీరుగాక 18 - 2 - 21 - 22 - తేదులందు చెందు సుబ్బరాజు, కోటిరాజు, నారాయణరాజు, చెందురామరాజు, వెంకట చలపతిరాజుగారలు సత్యాగ్రహ మొనర్తురు.

28 తేదిన వైస్ ప్రెసిడెంటు పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు కోడూరులో సత్యాగ్రహ మొనర్తురు

—బి. శ్రీకృష్ణరాజు

—కో. వీరభద్రరావు

బస్సు ఢీకొనుట:

ఈదినం (తే 24 ది) 11 గం|| లకు ట్రంకురోడ్డులో యునైటెడ్ కారిజస్ ఒంటెద్దుబండితో ఢీకొన్నది. బండి టూపుపోయింది. బండివానికి పెద్దదెబ్బలు. బండిలోని 3 గ్గురు స్త్రీలకు స్వల్ప గాయాలు.

టవున్‌లోనన్నా జాగ్రత్తగా తోలవక్కరలేదా?

—ఓ. వి.

మోడేగుంట

మోడేగుంట నాగేశ్వరస్వామి తాలూకుపాత ధర్మకర్తగారూ! ప్రస్తుతం రెవిన్యూమెంటుబోర్డు స్వాధీనములోయుండగా ఆ దేవాలయముపై నీకేమి అధికారముండండి? దయచేసి తనిపోని పెత్తనం చాలాయుంచి అఃవసర మనస్పర్థలు లేకండి!

—కె. రాజగోపాల్.

చెన్నూరు పునుకుడు-

ఆనంద బాష్పాభిషేచనంతో భక్తులపాదారవిందాలు పూజించి కైలుకంపు పాద్యములు నెవ్వడో పుంజాలూరు అభిషేకిస్తున్నాడట!

ఓయి పద్దన్నా! నీకొంచవలెనే ప్రపంచం ఉంటుందను కొన్నావు కాబోలు? మానవోలు ఏ దుర్గంధ భవభాయి!

—పౌరుడు.

నెల్లూరునుంచి — బళ్ళారికి!

వేపాటి వెంకటరెడ్డి, వంకవోలు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగార్లను ఈదినం (24 తేది) మధ్యాహ్నం బళ్లారి రైలుకు తీసుకపోయిరి.

నెల్లూరుజిల్లాలో కలరా

నెల్లూరుటవున్

టవున్‌లో గూడా కలరా వేవత ప్రవేశించింది. కాశికాల అగ్రహారం, కోటమిట్ట, మూలపేట కోనేటిమిట్ట, ట్రావర్సుపేట, టవున్ మార్కెట్టు వద్ద ఉన్నది. నిన్న మొన్న 6 గురికి తగిలింది. 4 గ్గురు చచ్చారు.

గూడూరుతాలూకా	తగిలిన	చచ్చిన
1. చెమిడ్తి	15	8
2. చిట్టమూరు	4	0
3. దరఖాస్తు	5	2
4. చిలమత్తూరు	1	0
5. ఈశ్వరవాక	6	3
6. రామలింగాపురం	2	-
7. వడ్డిపాలెం	3	1
8. తూర్పుగూడూరు	20	13
9. పడమర గూడూరు	2	2
కోవ్వూరుతాలూకా		
1. చెన్నూరు	10	4
2. పార్లపల్లి	8	5
3. దామరమడుగు	3	1
4 దువ్వూరు	5	1
5. తురిమెర్ల	1	1
6. బుచ్చి	1	1
7. పాటూరు	3	2
8. రేబాల	2	2
నెల్లూరుతాలూకా		
1. కొండాయపాలెం	2	-
2 పోట్లపూడి (తెలియదు)		-
3. మైపాడు ,,		-
కందుకూరు తాలూకా		
1. ఆత్మకూరు	12	4
2. మాచవరం	5	2
ఆత్మకూరు తాలూకా		
1. ఆత్మకూరు	1	1
దర్శితాలూకా		
1. యర్రవోబనపల్లె	17	4
కావలి తాలూకా		
1. గట్టుపల్లె	3	1
పొదిలి తాలూకా		
1. దాసళ్లపల్లె	4	3
2. గంగులపాడు	11	9
3. తలమళ్ల	3	2
4. గుండ్లపల్లె	9	7
5. చింతగుంట	1	1
నాయుడుపేట తాలూకా		
1. నాయుడుపేట	31	18
2 కానూరు రాజుపాలెం	5	5
వెంకటగిరి తాలూకా		
1. మేనకూరు	46	31
2. నెమళ్లపూడి	9	7
3. మనమాలి	3	3
మొత్తం.	254	144

పైలెక్కలు గత 18 తేది వరకుమాత్రం—

నెల్లూరు తాలూకాలో కలరా హెచ్చే సూచనలు కనుపడుతున్నవి. హెల్తు ఇన్‌స్పెక్టరు ప్రత్యేకంలేడు. వ్యాక్సినేటరుమీద చార్జి ఉన్నది. వెంటనే ప్రత్యేక జాగ్రత పుచ్చుకోవలె.

వరికోత కూలీలకు కొత్తబియ్యపు అన్నం పెట్టరాదు, పొలాల్లో నీరు ఉపయోగించరాదు.

టవున్ హెల్తుఆఫీసరు మంచి వాడేగాని కాని, పెద్దఆసుపత్రిలో జాగ్రత్త తీసుకోవాలె.

మునిలాల్ ప్రమోషన్

మండసా రైటింగ్ కేసులో గూడా ఘనత సంపాదించిన మునిలాల్ గారిని మద్రాస్ డిప్టీకమీషనరుగా నియమించాగట. పోలీసు పద్ధతుల ప్రకారం వారివద్ద ప్రత్యేకఅర్హతలున్న వేమో?

గెలిటీగారు

గూడూరు సబ్‌కలెక్టరుగారు సత్యాగ్రహుల కేసుల విషయంలో విద్దూరంగా ప్రవర్తించారని ఆ డివిజనులో కేసులు నెల్లూరుకుమార్చబడి విచారణ జరుగుచుండడం అందరెరిగిందే. ఈ సందర్భంలో జిల్లాకలెక్టరు మద్రాసువెళ్లడం, తర్వాత గెలిటీగారు అడ్వయిజరు బోసుగారితో తే 20 ది యింటర్వ్యూచేయడం బహిరంగ విషయాలు. వారి జడ్జిమెంటుమీద "అసాధారణ తీర్పు" అని మాత్రం ప్రభుత్వం రిమార్కు చేసిందని తెలుస్తుంది. ఆ డివిజన్ కేసులు తిరగా గెలిటీ విచారణకు పోతవనీ గూడా రూమరుగా ఉంది. మన జిల్లాకలెక్టరువారు వచ్చిన తర్వాత తే 27 ది గాని యీకథ తెలియదు.

కలెక్టరుగారి చార్జి

మన జిల్లాకలెక్టరు కరంతుల్లాసాహెబ్ గారు కలెక్టర్ల కాన్ఫరెన్సుకు మద్రాసుకు వెళ్లుతూ తన యిన్‌చార్జి నెల్లూరు డిప్టికలెక్టరుగారికిగాని, టి. డి. సి. కి గాని యివ్వక కావలి డిప్టికలెక్టరు సాహెబ్ గారికే ఇచ్చిపోవడానికి కారణమేమా అని గుసగుసలు పడుతున్నారు. ఈలాంటి చిన్న కార్యాలకు గూడా పెద్దఆరోపణలు కావలెనా?

సైదాపురం వార్తలు

"ఆక్షేపణ కాగితాలు గోడలకు కరిపించారని ఇరకంశెట్టి వెంకటాచలపతిని బెదిరించాడు, యిల్లు సోదాశేశాడు. తప్పంటే శిక్షించవచ్చుగాని వృథా దుర్భాషలెందుకండి"

"తే 13 ది నాయుడుపేట ప్రాంతం నుండి ఉప్పువచ్చింది. బండి తోలుకొచ్చిన గంగయ్యను అరెస్టుజేశారు, ఇప్పుడో ఉప్పుమాత్రం స్టేషన్‌లో ఉంది. గంగయ్యమాత్రం ఇల్లుజేరాడు"

దీనిమీద నావ్యాఖ్య అనవసరం.

పంచాయితీలు.

పంచాయతీలు పెరగడంలేదు. గౌసుమొహద్దీన్ కాలంలో షుమారు 275 ఉండేవి జిల్లాలో. ఇప్పుడో 325 వరకు మాత్రమే పెరిగినవి. వెనక ఒకపంచాయతీ ఆఫీసరుండేది, ఇప్పుడు ఒక పెద్ద ఆఫీసరు, ముగ్గురు అసిస్టాంట్లు పెరిగారు. ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు పెరిగిందేగాని తగినంత అభివృద్ధి జరుగలేదు.

పెద్ద పంచాయితీల్లో నాయుడుపేట సూపర్‌సీడ్ చేశారు, బుచ్చికి నోటీసుయిచ్చిఉంది. వింజమూరు ప్రెసిడెంటుమీద ద్రవ్యాపహరణ కేసు పెట్టబడింది. కనిగిరి బోర్డుగూడా చిక్కులోనే ఉంది. ప్రెసిడెంట్ల కాన్ఫరెన్సు పెట్టించి వీరికివిధులుజెప్పి, సేవావిధానం బోధించి, లెక్కలు వ్రాయడముచెప్పి, విధియోగాన్ని చెప్పి విలేజిలు బాగుపరచవచ్చు; అభివృద్ధిచేయించవచ్చు. అంతేగాని పంచాయితీ అఫీసర్లు ఎప్పుడన్నా విజిట్ చేయడం, రిమార్కు చేయడం లాభంలేదు. ఆప్పిరెడ్డిగారు కాన్ఫరెన్సు ప్రయత్నానికి పూనుకోవని మాసలహా.

హితవు - బెదిరింపు.

టవున్ సత్యాగ్రహి శ్రీ రాఘవులను 22 తేది ఒక కానిస్టేబిలొచ్చి నీకెందుకు సత్యాగ్రహం చేసి చెడిపోతావు. అని మంచిమాటలు చెప్పి వీపుతట్టి పోయినాడట. మరో కానిస్టేబిలొచ్చి బెదిరించి పోయినాడట.

ఆమని దినాలుగదు? యీలాంటి చెవోన్ని ఉంటవి. వీటికెందుకు ఉలిక్కిపడడం?

లక్ష్మీకాంతమ్మ

శ్రీగోపాలరెడ్డిగారి సతీమణి లక్ష్మీకాంతమ్మగారుగూడా మహాత్మునిఅనుమతి వచ్చినవెంటనే సత్యాగ్రహం చేస్తారట.

మరొక సంతోషవార్త:— నాన్ కాంగ్రెసు వారికి అనుమతి లభించేయడల రేబాల లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారు వారి సతీతిలకముగూడా సత్యాగ్రహం చేస్తారట. ఇది గాస్ గాదు; నిజమైన రూఢైన పీక్‌సీర్ వార్త కాంగ్రెసు స్టేషనులో ఎంత టికెట్కొట్లు దొరికితేమాత్రం ఇదిమొదలు ఖద్దరైనా కట్టవద్దా? నూలైనా వడకవద్దా?

సార్! ముందుఖద్దరు ధరిస్తురూ తర్వాత సత్యాగ్రహ ఆలోచన కొస్తురుగాని?

మా కాంగ్రెసు ఆఫీసు

మాకాంగ్రెసు ఆఫీసులో అంతా అసమర్థత కుంపుపోసైంది. సత్యాగ్రహంలక్షిత గతులువిచారించడం లేదు. బలరామిరెడ్డిగారి తోక్యమేలేదు. శేషురెడ్డి ఎప్పుడన్నా బుడ్డకేసి పోతాడు. వాను మనవపు గంగారెడ్డి, అతలసుతల రసాతలాల్లో తిరగడం, గాంధిగారికి టెలిగ్రాం కొట్టడం, పత్రికల్లో రాకపోకలు వ్రాసుకొని బతిమాలిప్రకటింపించుకోవడంతో సరిపోతున్నది. సైటమహా అసంతృప్తిగా ఉన్నందున విధిలేక వ్రాయవలసివచ్చింది. కళారావుగారైనా యీ విషయం ఏర్పాటుచేసి పోతారనుకుంటాము.

రాపూరు ఫారెస్టుబాధలు

రెండుమాసాలనుండి కాంపౌండు కట్టుటకు ఆలస్యమైన ముద్దాయిలను ప్రాసిక్యూషన్ చేసి గూడూరు సబ్‌మాజిస్ట్రేటు కోర్టులో కేసులు పెడుతున్నారట. అనేకట్టలేక బాధపడేరైతులు గూడూరు రాకపోకల ప్రయాసలు ఖర్చులు భరించడం కష్టంగిదే? పానీ రాపూరులోనైనా కేసులు పెట్టరాదా?

విద్వద్బహూకరణ

ఏటా తిక్కనజయంతి సందర్భంలో తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు తన తండ్రిపేరుతో 116/- రూపాయలు కవులకు, పండితులకు సత్కరించి బహుకరిస్తున్నారు.

ఈ సంవత్సరంగూడా ఆ శుభదినకాలం సమీపించిందనుకొంటాము. మనం ముఖ్యంగా బహూకరించదలసిన జాషితో జాషువ కవిగారును, రాయప్రోలు సుబ్బరావుగారును వెనుకబడియున్నారు. రెడ్డిగారు ఈ సంవత్సరం వీరిలో నొకరికి అయినాపారితోషికమిప్పించవలెనని మాసలహా.

మధురకవితా వాక్యాలకు వాచిపోయి ఉన్నామునూడా,

—విమర్శకుడు.

కడప సత్యాగ్రహ వార్తలు

గత 1 తేది చింతు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు వైవపల్లెలో సత్యాగ్రహంచేయగా 8 మాసాలు కఠినశిక్ష, రు 50 లు జుర్మానా సి క్లాసు.

6 తేది వనిశెట్టి సత్యనారాయణగుప్తగారు సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. 9 మాసాలు కఠినశిక్ష రు 50 లు జుల్మానా.

9 తేది బుడుగుంటపల్లెలో పోతంరాజుపార్థసారథివారు సత్యాగ్రహంచేయగా 9 మాసాలు కఠినశిక్ష, సి క్లాసు.

9 తేది రామాయణం తిరుపాలయ్య సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. 6 నెలలు కఠినశిక్ష. ఆవులవాలాయగారి నర్సారెడ్డికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష, రు 100 జరిమానా.

11 తేది శే. వెంకటస్వామి ఓబిలివారిపల్లెలో సత్యాగ్రహంచేయగా 6 మాసాలుకఠినశిక్ష.

15 తేది కీర్తిపాటి నర్సరాజు యర్రగుంటకోటలో సత్యాగ్రహంచేయగా అరెస్టుచేసిరి.

18 తేది రాఘవరాజు రామలింగంరాజు పాట్టిరాజుపల్లెలో సత్యాగ్రహంచేయగా అరెస్టుచేసిరి.

15 తేది చిట్లా సోమయ్య సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. 17 తేది యార్ల సుందరరామిరెడ్డి సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. రంగారెడ్డి, నరసింహులు సత్యాగ్రహంజేసిరి. తే 19 ది తలమంచి వెంగల్‌రెడ్డిగారు సత్యాగ్రహము చేసిరి.

వీరుగాక 18 - 2 - 21 - 22 - తేదులందు చెంచు సుబ్బరాజు, కోటిరాజు, నారాయణరాజు, చెంచురామరాజు, వెంకట చలపతిరాజుగారలు సత్యాగ్రహ మొనర్తురు.

28 తేదిన వైస్ ప్రెసిడెంటు పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు కోడూరులో సత్యాగ్రహ మొనర్తురు

—చి. శ్రీకృష్ణరాజు

—కో. వీరభద్రరావు

బస్సు ఢీకొనుట:

ఈదినం (తే 24 ది) 11 గంll లకు ట్రంకురోడ్డులో యునైటెడ్ వాహిని బస్ ఒంటెద్దుబండితో ఢీకొన్నది. బండి టాపుపోయింది. బండివానికి పెద్దదెబ్బలు. బండిలోని 3 గ్గురు స్త్రీలకు స్వల్పగాయాలు.

టవున్‌లోనన్నా జాగ్రత్తగా తోలవక్కరలేదా?

—ఓ. వి.

మోదేగుంట

మోదేగుంట నాగేశ్వరస్వామి తాలూకుపాత ధర్మకర్తగారూ! ప్రస్తుతం దేవండోమెంటుబోర్డు స్వాధీనములోయుండే ఆ దేవాలయముపై నీకేమి అధికారముందండి? దయచేసి లేనిపోని పెత్తనం చాలాయించి అనవసర మనస్పర్ధలు లేకండి!

—కె. రాజగోపాల్.

చెన్నూరు పుసుకుడు-

ఆనంద బాష్పాభిషేచనంతో భర్తలపాదారవిందాలు పూజించి తెలుగింపు సాధ్వీమణులనెవ్వడో పుంజాలూరు అధిక్షేపిస్తున్నాడట!

ఓయి దద్దన్నా! నీకొంపనలనే ప్రపంచం ఉంటుందను కొన్నావు కాబోలు? మానవోయి ని దుర్గంధ ప్రవచాలు!

—పౌరుడు.

నెల్లూరునుంచి — బళ్ళారికి!

వేనాటి వెంకటరెడ్డి, వంకవోలు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగార్లను ఈదినం (24 తేది) మధ్యాహ్నం బళ్లారి జైలుకు తీసుకుపోయిరి.

మితవాదుల హెచ్చరిక

ఇండియారక్షణ భారతీయం కావలె

ఇటీవల పార్లమెంటుసభ్యులు గావించిన ప్రకటనలోని ఒకసద్భావ ప్రకటనకు మేము సంతోషించాము. ఇండియా ఇంగ్లండుకంటే రాజకీయ స్థితిలో తక్కువదకాదు అనేసంగతి వెల్లడియైనందుకు... కాని ఇది మాటమాత్రం అంటే లాభం లేదు. ఆచరణలో బ్రిటిషుప్రభుత్వం వైఖరి దీనికి విరుద్ధంగా వున్నదని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాము. యుద్ధం ప్రారంభమైన తర్వాత ఏ విషయంలోనూ, రాజకీయంగా గాని; పారిశ్రామికంగా గాని ఇండియాస్థితిని అభివృద్ధి పరచడానికి ఇండియా సహృద్భావాన్ని పొందడానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ప్రయత్నించలేదు... కాగా 1935 వ సం॥పు ఇండియా ప్రభుత్వచట్టం అమల్లోకివచ్చిన తర్వాత వైస్రాయిగారి కార్యవర్గం చాలావరకు అధికార రహితమైపోయి, వైస్రాయే ఒకవిధమైన సర్వాధికారివినట్లు తెలుస్తున్నది.

అటువంటికార్యవర్గంలో స్థానాలు ఇండియా జాతీయవాదులు తీస్కొని ఏం చేయగలరు?... పైగా సాంఘికంగా దేశంలో అంతర్విభేదాలను పెంపజేసే తరహాలో ప్రభుత్వ పెద్దలు ఉపన్యాసాలిస్తు వుండిరి!...

ఇప్పుడు చేయవలసిన పనులేమంటే- డిఫెన్సు (దేశరక్షణ) వ్యవహారం సంపూర్ణంగా భారతీయంగావాలె. బ్రిటిషు ఉద్యోగులస్థానే భారతీయులను నియమించవలెను. దేశంలోని అన్నిరాష్ట్రాలవారు, అన్ని తరగతులవారూ రక్షణసన్నాహంలో పాల్గొనేటందుకు వీలుండవలె. ఇవి చేస్తేనేగాని డొమినియన్ స్టేటస్ అనే దానికి అర్థంవుండదు.

ఇండియా నియంతృత్వ పద్ధతిని ఢీకొనడానికి సిద్ధంగానేవున్నది. బ్రిటీషుప్రభుత్వం ధైర్యమవలంబించి ముందడుగువేస్తే, రాజకీయ ప్రతిష్టంభన అంతంకాగలదు- అని 8 మంది ప్రముఖ భారత మితవాదనాయకులు ప్రకటించారు.

'టైమ్సు' పత్రిక వింతవ్యాఖ్య.

సత్యాగ్రహులను నిర్బంధించక తప్పదు!

భారత సైనికుల రక్షణకిది యవసరం.

పడమటి ఎడారిలోనూ, సుడాన్ లోనూ, భారతీయ సేనలుచూపిన సైనిక చతురతను పొగడుతూ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వవాణి యనదగు 'టైమ్సు' పత్రిక ఇట్లా వ్యాఖ్యచేసింది. గాంధీగారు, కాంగ్రెసు అనుచరులు ఇండియా యుద్ధసన్నాహానికి భంగం కల్గిస్తే శిక్షకు పాత్రులౌతారు. ఇంగ్లండులో సైనా యుద్ధప్రయత్నాన్ని ఢీకొనేవారిని మనం శిక్షించడం లేదా? మరి ఇండియా రక్షణార్థం పోట్లాడే వీరభారత సైనికులకు ఆమాత్రం రక్షణ యివ్వనక్కరలేదా? వాళ్లక్కడ ప్రాణాలొడ్డి పోట్లాడుతూవుంటే ఇక్కడ కాంగ్రెసువాదుల విమర్శ లేమిటిది?

జమీందారీలలో ఘోరాలు

వెంకటగిరి దుష్పాలన

శిస్తుకట్టబోతే కరణం కట్టుకోడు, రి. ఇన్. వద్దంటాడు, తాలూకావారు ససేమిరా అన్నారు, మనియార్డరు పంపితే వాప్సు, చివరకు కోర్టులో డిపాజిటు చేయడం.

నాయుడుపేట గ్రామ నీమకుర్తి వెంకటసుబ్బయ్యగుప్త గారిపై జప్తి కుప్పలుతీసుకొనివెళ్లినట్లు వెంకటగిరి జమీందారు సూళూరుపేట సబ్ మేజస్ట్రేటువారికోర్టులో క్రిమినల్ కంప్లెంట్లు దాఖలు చేసి అది విచారణలో యున్నది.

ఈసంవత్సరము గుప్తాగారు కట్టవలసిన శిస్తును కరణంవద్ద చెల్లించబోగా క్రిమినల్ కేసున్న సూళూరు రివిన్యూ కోర్టులోని కేసులున్న రాజీచేసుకొంటేగాని శిస్తుకట్టుకొనుటకు వీలు లేదన్నారు. R. I. వద్దకు పోతే అదేమాట. తాలూకా ఆఫీసులో చెలానాకట్టి శిస్తుకట్టబోగా పట్టా పై యావత్తుమొత్తం కట్టితేనేగాని కట్టుకొనుటకు వీలులేదని 16-12-40 తేదీన చెప్పినారు. అందుపై సర్వే నెంబర్లు శిస్తు వివరంగా తెల్పుచు 22-9-0 లు మనియార్డరు పంపినారు. మనియార్డరు నిరాకరించబడినది. పైపెచ్చు పైరు జప్తి చేస్తామని, కోర్టుకు లాగుతామని, జబర్దస్తీలు జరుగుచున్నాయి. యీవిషయం వెం. రాజాగారికి తే 25-12-40 తేదీన నోటీసుయిచ్చినారు. ఇంతవరకు పోయిన నోటీసుకు తిరుగులేదు.

ఇక ఉపేక్షచేస్తే లాభంలేదని 8-1-41 తేదీ శిస్తు సూళూరు సబ్ కలెక్టరువారికోర్టులో డిపాజిటుచేయగా శ్రీకలెక్టరుగారు శిస్తును డిపాజిటు చేసుకొంటూ నన్ను 1349 లి శిస్తుకు పైరుజప్తి చేయకూడదనియు, జప్తీ చేసియుంటే వేలంవగైరా జరిపించకూడదనియు రాజాగారుతనజవాబు22-1-41 తేదీలోపుగా దాఖలుచే యవలసినదనియు, గుప్తాగారు సకాలములో పైరును మహనూలుచేయించుకొనుటలో రాజాగారు యెట్టిఆటంకములు కల్గించకూడదనియు, ఉత్తరువులుచేసి రాజాగారికి నోటీసులు పంపినారు. 22-1-41 దికి వాయిదా వేయుబడియున్నది.

—ఒ. వి,

వెంకటగిరి ఘోర పరిస్థితులు

మామూలుగా యిస్తున్న ఎరువుకు పచ్చిఆకు ముగించి హెచ్చు ధరకుతమవద్ద వేరుశనగ పిండి కొన మంటున్నారు

నేను ఇటీవల వెంకటగిరికి కార్యార్థము పోవుట తటస్థించినది. ఇచ్చట రైతుల క్షామబాధలు వర్ణనాతీతము. యీ సంవత్సరము పైర్లు సకాల వర్షములులేక తెగుళ్లచేత మొదటికారు పంట శూన్యమైనది. చెరువులలో కట్టలు తెగిపోయినవి పోగా మిగిలిన నీటిచే పల్లపుభూములు రెండోకారి కేసరిపైరో చేయుటకు రైతులు యత్నించుచుండ జమీందారుగారు యీశ్వరునివల్ల పోషింపబడుచుండు అడవిలోని ఆకును మామూలు ప్రకారం చేలసత్తువకుగాను తీసుకపోవద్దని వుత్తర్వుచేసి యున్నందున రైతులు సత్తువలకు శక్తి చాలని చాల కష్టపడుచున్నారు.

రైతులకు కలిగిన యీ కష్టమును తీర్చుటకుగా రాజాగారు తే 12-1-40 ది గల సర్క్యులరు అన్ని గ్రామములకు పంపించినది ఏమనగా మావద్ద సత్తువకుగా శనగపిండి తెప్పించియున్నది లాభములేకుండా అసలుధర పుట్టి 1 కి రు 8 లకు యివ్వదలచినాము గాన రైతులందరు ఆలశ్యము చేయక రొఖముయిచ్చి తీసుకపోవలయునని. ఈ ప్రకటన చూచి నాకు జాలివేసినది. యేమన మహమారు నెలరోజులనుండి పిండిధర వెంకటగిరికి చేరా పుట్టి 1 కి రు 7 లు ధర యున్నది.

ఆ రేటుకు సప్లయిచేయమని శ్రీ రాజాగారు కోరినను నేను సిద్ధముగాయున్నాను. గాన ఈ స్వల్ప వ్యాపార గొడవలువదలి శ్రీ జమీందారు గారు రైతులకు మామూలుప్రకారం ఆకుతెచ్చుకొను హక్కు దయ చేయుదురని మనవి చేయుచున్నాను-

—కొడవలూరు బలరామయ్య.

సహకార సంఘాలకు మెంబర్లు

గుండెమడకల గ్రామంలో శిక్షణ క్లాసులు.

ఈనెల 8, 9 తేదుల్లో ఉదయగిరితాలూకా గుండెమడకల గ్రామంలో నె॥ జి॥ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకీవారి యాజమాన్యమున తాలూకాలోని సహకార సంఘముల పంచాయితీదార్లకున్నూ, సభ్యులకున్నూ, ట్రెయినింగుక్లాసులు ఏర్పాటు చేయబడెను. శ్రీ గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య, బ్యాంకు డైరెక్టరుఅయిన పట్టపురాతి సుబ్బారావు, హనుమంతరావుగార్లు, సహకారోద్యమ సంగతులను విపులంగా బోధించిరి.

గుండెమడకల పరిసరగ్రామాలవారు ఒకసభ చేసి, ఆప్రదేశంలో ఒక నెయ్యి ఉత్పత్తి, విక్రయ సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా తీర్మానించిరి.

—సి. శి.

అన్నం తినకపోతే శిక్ష

రాయవేలూరు సెంట్రల్ జైల్లో ఉపవాసదీక్షపూనినందుకుగాను12 మంది 'సి' క్లాస్ రాజకీయ ఖైదీలకు జనవరి 18 తారీకున వేలూరు సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు 7 గురికి 6 వారాలు కఠినశిక్ష, ఇద్దరికి 4 మాసాలు కఠినశిక్ష, 3 గ్గురికి 3 మాసాలు కఠిన శిక్ష విధించిరి. మొదటి 7 గురు, వాండ్లకు శిక్షించిన మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించిన రాగి సంకటిని తినకుండా నిరాకరించి వరిఅన్నం పెడితేగాని తినము అన్నారట. మిగతా 5 గురు వాండ్లతో సానుభూతిగా ఉపవాసం చేశారట అందుకు యీ ఉపరి శిక్షలు.

"అసంబద్ధమైన" వార్తలు జిల్లా గెజిట్లో ప్రచురింపకూడదు

లోకల్ బోర్డులు, మున్సిపల్ కౌన్సిలర్లు యీ సంస్థల తీర్మానములందు కనిపించే "అసంబద్ధమైన" విషయములను జిల్లాగెజిట్లలో ప్రచురించకూడదని జిల్లాకలెక్టర్లకు మద్రాసు ప్రభుత్వము ఉత్తర్వుచేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

బ్రిటిషు లేబర్ పార్టీ విచిత్రవైఖరి:

మన కృష్ణమీనను గారికి లండన్ లో అగౌరవమా?

మాంచెస్టర్ గార్డియన్ వ్యాఖ్య

లండన్ లో మనతరఫున కాంగ్రెసు ప్రచారం గావించే ప్రముఖులలో కృష్ణమీనన్ గారొకరు. వీరు సోషలిస్టు గావడంచేత బ్రిటిషు లేబర్ పార్టీ తరఫున పోటీచేసి డండీఅనే ప్రదేశం నుంచి పార్లమెంటు సభ్యుడుగా వచ్చారు.

ఇండియాలో సత్యాగ్రహం, అరెస్టులు ప్రారంభమైన తర్వాత బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదాన్ని కటువుగా విమర్శించినారట. అది లేబరుపార్టీ. పాలసీకి వ్యతిరేకం గనక పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి రాజీనామా ఇవ్వవలసిందని లేబరుపార్టీ కార్యవర్గం ఆయనను కోరిందట.

"ఐతే లేబరుపార్టీ ఇండియా స్వాతంత్ర్యాన్ని వాంఛిస్తున్నామని చెప్పిన మాటలిప్పుడే మాయెను? కృష్ణమీనను పట్ల పార్టీవైఖరి అసాధారణంగానూ, అన్యాయంగానూ వుంది. అంటే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఇటీవల ఇండియాపట్ల చూపిన వైఖరితో లేబరుపార్టీ నాయకులు సంతృప్తి పడ్డట్టేనా?"- అని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక వ్యాఖ్యచేసింది.

వైనాడు, మలబారు ప్రాంతాల్లో బంగారుగనులు

ప్రభుత్వ నివేదిక.

ఇండియా ప్రభుత్వం ఖనిజశాఖవారు 1939 1940 సం॥ పు రిపోర్టులో ఇట్లా ప్రకటించారు. మలబారు జిల్లాలో కొన్ని కొండలోయల్లో తేయాకు తోటలవద్ద బంగారుగనులు పూర్వం వుండిన గుర్తులుకలవు. కొన్నివందల సంవత్సరాల నుంచీ వున్నవూజవద్ద ప్రవాహములవాపి రాళ్లు కడిగి పురాతన పద్ధతిలో బంగారు తయారుచేసే అలవాటున్నది. పోలోవక్, హాల్ వుడ్ గనులందు 10 కేలటన్నుల కొండరాయికి బంగారు లక్షణంవున్నది. కొత్త పద్ధతిలో పరిశ్రమచేస్తే దీనివల్లలాభంరాగలదు. 1880లో కొందరుయూరోపియనులు ప్రయత్నించి విఫలులైనారు. కాని, అప్పటికీ ఇప్పటికీ చాలా భేదమున్నది. వైనాడులో ఇప్పుడు కూలిచౌక, భూమిధరచౌక. చేరువ నీరు, కలప సదుపాయం ఎక్కువగా నున్నవి. తయారుచేసేఖర్చు అందువల్ల అంత ఎక్కువగా వుండదు. అదివరకే కొన్నిగనులు త్రవ్వబడివున్నట్లున్నది. కనుక మంచి పెట్టుబడి పెట్టేవాండ్లకు లాభం వుంటుంది.

గాంధీ-జిన్నా కలయిక అత్యవసరము

సర్ సుల్తాన్ అహమ్మద్ గారి సూచన.

ఆలీఘర్ విశ్వవిద్యాలయ స్నాతకోపన్యాసములో ఇదివరకొకసారి సర్ సుల్తాన్ అహమ్మద్ గారు హిందూముస్లింఐక్యత వెంటనే కుదరడానికి రెండు పక్షాలవారు తోడ్పడవలెననీ, గాంధీ జిన్నా గార్లు కల్సుకొని సంప్రతించుకోవలెననీ సూచించినారు. మరల పాట్నా కాలేజీ ఓల్డు బాయిస్ అసోసియేషన్ లో మాట్లాడుతూ గాంధీ-జిన్నా కలయిక అత్యవసరమని చెప్పిరి.

రైతులోకం

ఆం. రా. రైతుసంఘ ప్రకటన

అన్ని జిల్లా సంఘాలకు హెచ్చరిక.

అఖిలభారత కిసాన్ కాన్సిలు ప్రాథమికసభ్యులను చేర్పించడానికి పొడిగించిన గడువుకూడ 31-1-41 వ తేదీతో అంతమవుతూవుంది. రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాసంఘాలు యీగడువు హెచ్చింపును వుపయోగించుకొని హెచ్చుమంది సభ్యులను చేర్పించివుందురనుకుంటాను.

ఇక చేరిన సభ్యులతాలూకు ఫారాలు కోటాలు ఏయే సంఘాలు ఏయే తేదీలకొగా పై సంఘాలకు చేర్చాలనేవిషయం 30-12-40 తేదీన కడపలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రరైతుసంఘ కార్యవర్గసభలో నిర్ణయింపబడింది. ఆనిర్ణయము ననుసరించి వివిధగ్రామ తాలూకాసంఘాలు, సభ్యత్వ ఫారాలు, జిల్లారాష్ట్రసంఘ కోటాలతోసహా 5-2-41 వ తేదీలోగా జిల్లాసంఘానికిచేర్చాలి. జిల్లాసంఘాలు, సభ్యత్వఫారాలు, రాష్ట్రసంఘ కోటా, రాష్ట్రసంఘానికి తాము యివ్వ తేలిన సభ్యత్వ దరఖాస్తుఫారాల ఖరీదుతో సహా 10-2-41 వ తేదీలోగా రాష్ట్రసంఘ ఆఫీసుకు చేర్చాలి. ఆగడువు లోపల ఒక్కటిమినహాయించి పంపినా ఆసభ్యత్వ దరఖాస్తులంగీకరింప బడవు. కనుక అన్ని జిల్లా సంఘాలు యీ విషయాన్ని గమనించాల, తాము గమనించడమేగాదు. యీ సంగతి తమతమ జిల్లాలలోని అన్ని ఆఫీసుసంఘాలకు సర్క్యులర్లద్వారా తెలియ పరచి నిర్ణీయ కాలములోపల పైచెప్పిన ప్రకారం అన్నీ మా ఆఫీసుకు చేర్చాల.

నమ్మపనేని వెంకటసుబ్బయ్య,
ఆఫీసు కార్యదర్శి.

*

అనంతమడుగుల రైతు కూలీలయాత్ర

తే 14-1-41 దీన పై గ్రామ (శ్రోత్రియం) దాని మజరాలలోని రైతులు, కూలీలు కలసి పైడాపురం క్యాంపులో వున్న గూడూరు సబ్ కలెక్టరుగారి వద్దకు యాత్రవెళ్లి ఈక్రింది కోర్కెలు నివేదించినారు.

(1) ఏటికిపొయ్యే కాల్వనీటిని అడ్డగించి, కలుజుకట్టించవలెను. (2) గంగాదేవిపల్లె, కమ్మవారిపల్లె కలుజులు ఇంక రెండడుగుల ఎత్తుకట్టించవలెను. (3) రైతుపంటకు న్యాయమైన ధర గిట్టింపు చేయించవలెను. (4) చౌకవస్తు విక్రయశాలలు పెట్టించవలెను. సబ్ కలెక్టరుగారు విని ఇట్లా సమాధానం చెప్పినారు. జమాబందిలోగా స్వయంగాగానీ లేక తహశీల్దారుగారు వచ్చి కలుజులు తనిఖీచేస్తారు. పైడాపురంలో గూడూరు కోఆపరేటివ్ సొసైటీబ్రాంచి స్టోరు పెట్టమని రైతులు అప్లికేషన్ పెడితే నేనూ సిఫారస్ చేస్తాను. కంపు పనులవిషయం జిల్లాకలెక్టరుగారి నిర్ణయము.

*

ధర్మవరం తాలూకా రైతురక్షణ యాత్ర

13-1-41 తేదీన దాదలూరు, చంద్రాచెర్ల, కుర్లపల్లి, సీతారాంపల్లి గ్రామాలరైతులు యాత్రసాగించారు. షుమారు 400 మంది పాల్గొన్నారు. 10, 15 మైళ్ళు నడిచి. చాలామంది రైతుస్త్రీలున్నారందులో. ఆం॥ రా॥ రై॥ సం॥ కార్యదర్శి శ్రీ చాలిరెడ్డి, అనంతపురంజిల్లా రై॥ సం॥ అధ్యక్షురాలు శాంతాబాయి, స్థానిక తా॥ రై॥ సం॥ అధ్య. గి. వెంకటరమణప్ప, కే. నరసింహారెడ్డి మున్నగుప్రముఖులు యాత్రను నడిపిరి. వారి కోర్కెలు:- (1) చెలపైర్లు ఈయేడాది చాలా చెడిపోయినవి. కొన్ని నెంబర్లలో 2, 3 అణాల పంటమాత్రం అయినది. కనక ఖుష్కీ రిమిషన్ యిప్పించవలెను. (2) శివాయి జమలకు విధించియుండు పినాల్టీలు రద్దుచేయింపవలెను, (3) ఫారెస్టు రిజర్వునుండి ఉచితంగా ఆకుఎరువు ఇండ్లకలప, వంటచెరుకు, పసువులమేత వగైరాలు యిప్పించవలెను. (4) తీర్వాజాస్తిక్రింద కొద్ది రోజులుమాత్రమే నీరు పారుదలైందికనక తీర్వాజాస్తి మాఫీచేయించవలెను. (5) రైతుపంటకు సరియైన ధరలువచ్చేవరకు శిస్తువసూళ్లు అపుదలచేయవలెను. (6) సాగుకు లాయఖీయైన బయలు భూములను రైతులకు పట్టాలకిప్పించి, అనవసర శిస్తు పినాల్టీకి వారు లోనుగాకుండా చేయవలసింది. (7) వేరుశనగ పంట వగైరాలను ప్రభుత్వం కొనివేయవలెను. వాటిని వినియోగించే పరిశ్రమలు స్థాపించవలెను. (8) స్త్రీలకు ప్రసవవైద్యులులేక గ్రామాల్లో శిశుమరణం ఇంకా చర్మవ్యాధులు, జ్వరాలుఅధికంగావున్నవిగనక వైద్య సౌకర్యం కల్గించవలెను. (9) దాదలూరులోవుండే రెండు చేదబావుల్లో ఒకటి రోడ్డుకు అడ్డంవస్తుందని జిల్లాబోర్డువారు దానిని పూడ్చవలెనంటున్నారట. దాన్ని పూడ్చకుండా చేయాలె లేదా దానిస్థానే మరొకభావిని త్రవ్వించాలె.

తహశీల్దారుగారు అన్నీవిని, దాదలూరులో భావి త్రవ్విస్తామనీ, అడవినుండి కావలసినవి రైతులకు ఉచితంగాయిప్పిచ్చే ప్రయత్నం చేస్తామనీ డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుకువ్రాసి శివాయిజమ పినాల్టీలు తగ్గించేటందుకు ఏర్పాటుచేస్తామనీ, ఎక్కువైనవి రద్దుచేస్తామనీ, బంజరుభూములు వందయకరాల బ్లాకులు తప్పక మిగతావాటిని పట్టాకిస్తామనీ చెప్పినారు. తతిమ్మా సంగతులను ప్రభుత్వానికి నివేదిస్తామన్నారు.

యాత్రానంతరం శ్రీమతి ప్ర. శాంతాబాయిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీయుతులు చాలిరెడ్డి, గి. వెం. రమణప్ప రైతుఉద్యమ ఆశయాలనుగురించి వివరించినారు.

ధర్మవరం తాలూకా రైతు సంఘం

తే 13-1-41 దీన పై తాలూకా రైతుసంఘ కార్యవర్గసభ జరిగింది. అనంతపురం రై॥ సం॥ అధ్యక్షురాలు, శ్రీ చే. చాలిరెడ్డిగారు పాల్గొన్నారు. క్రింది తీర్మానాలు ఆమోదింపబడినవి. (1) యాత్రలో పాల్గొన్న రైతులను అభినందించడమైనది. (2) వారి మెమోరాండంలోని కనీసపు కోర్కెలను ప్రభుత్వం వెంటనే తీర్చాలెను. (3) రైతుపంటకు ధర పడిపోయినందున, మళ్లీ ధాన్యాలకు ధరలు గిట్టింపయ్యేవరకు శిస్తు వసూలు ఆపు చేయవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించడమైనది.

నందిగామ రైతుసంఘం

తే 9-1-40 దీన సాయంత్రం స్థానికరైతు సంఘ యాజమాన్యాన నందిగామలో బహిరంగ సభ జరిగింది. అయ్యపు వెం. కృష్ణయ్యగారు ప్రపంచ పరిస్థితిని వివరిస్తూవున్న తర్వాత క్రింది తీర్మానాలా మోదింపబడినవి. వేరుశనగ పంటకు ప్రభుత్వం రక్షణ ఈయవలెను. మండసా రైతులను విడిపించవలెను. చిదంబరం, బందరు నగరల్లో విద్యార్థులపై లాఠీచార్జీని నిరసిస్తూ, వారి ఆందోళనను అభినందించడమైనది.

*

అనంతపురం జిల్లాలో రైతుసంఘ ప్రచారం

శ్రీ చేగిరెడ్డి చాలిరెడ్డిగారు వారం దినాలుగా పైజిల్లాలో పర్యటనంచేస్తూ, తాడిపత్రి తాలూకాలో అనుమ్లదిన్నె, వరదాయపల్లె, ముమ్మకోట కొడవకోలను గ్రామాలు తిరిగి రైతుసంఘాలు స్థాపించారు. రైతుకనీసపు కోర్కెల తీర్మానములు వారుపన్యసించ అన్ని బహిరంగ సభల్లోనూ గావింప బడినవి.

——

ఆం. కా. ప్రచారక సమితి

నిర్మాణ కార్యక్రమ సంచారం

దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, శ్రీమహేశ్వరశర్మ గార్ల వగైరాల నిర్మాణ కార్యక్రమ సంచారవర్గ నివేదిక క్రింద ఈయబడినది. సభలు, ఉపన్యాసాలు, ప్రచారక కేంద్రాలు, ప్రచారకులకు గౌరవభృతి, తకిలీ ఏకులస్టోర్సు, ప్రతి సెంటర్లో రూ 300 లకు తక్కువగాని విరాళములు ఏర్పాటు చేయబడినవి. ఈప్రకారం అన్ని జిల్లాలలోనూ తాలూకాకు కనీసం 5 గ్రామాలుగల గ్రూపులో ఒక సెంటర్ ఏర్పాటుచేసి కృషిచేస్తే అంతటా కలసి 50 వేల రాట్నాలు 2 నెలల్లో ఇంటింటా స్వావలంబన పద్ధతిని పెట్టించగలమనుటకు సందేహంలేదు. ఇతర జిల్లాలల్లో మా ముందు కార్యక్రమం త్వరలో ప్రకటనపొందుతుంది. ఎల్లరూ తోడ్పడ ప్రార్థన.

కే. మహేశ్వరశర్మ,
(ప్రచారకవర్గ పక్షమున)

బస్సు ప్రమాదం

13-1-41 దీన ఉదయం 8½ గంటలకు నెల్లూరు నుండి తిరుపతికివెళ్లేబస్సు నెల్లటూరువద్ద టోల్ గేటుదగ్గర, కొమ్మరకుల శ్రీ యేగిరెడ్డి లక్ష్మి అనే ఆమెకాలిపై ఒకచక్రం పోయిందట. గూడూరు పోలీసుస్టేషన్కు ఆమెనిప్పించి తీసుకవచ్చారట. ఆమె స్వగ్రామం చెన్నూరట.

——

చెన్నరాష్ట్రీ జనాభాలెఖ.

మనరాష్ట్రంలోని పట్నాలలో జనాభాలెక్కలు తీయడానికి ఫిబ్రవరి 15 వ తేది నిర్ణయింపబడియున్నది.

గంధక రసాయనం

శాస్త్రోక్తమైనది తప్పక గుణమిచ్చునది. చక్కగా శుద్ధిచేసి తయారు చేయబడినది. సమస్త సవాసంబంధమగు వ్యాధులను హరించును. చర్మరోగములు కురుపులు తీట దామెర్లు మేహ పొడలు మహోకుష్టువులు, జీర్ణించిన ముఖవ్యాధులు దుర్బలత్వము మొదలగు అనేక వ్యాధులను తప్పక హరించును—

గ్యారంటీ యివ్వబడును.
20 రోజులకు
10 తు. సీసా 1-కి రు 1-8-0
యస్. వి. శాస్త్రి అండు కో
ముప్పవరం
పెరికేపి పోస్టు — (వయా) ఒంగోలు

సరియైన జోస్యము.

పండిట్ యు. యస్. కె. స్వామి, ఆస్ట్రాలజర్ | ప్రొ॥ యల్. జి. మస్. మణి బి. ఏ. (ఆనర్సు) గణితుడు.

5 ప్రశ్నలకు 1 రు., సం॥ ప్రతి నెలకు 2 రు., దశకు 5 రు., జన్మజాతకం 10 రు., జన్మించిన స్థలం, తేది, కాలం లేదా వ్రాయుకాలం వ్రాయండి.

బృహత్ జ్యోతిషనిలయం,
71 అగ్రహారం, పరుమువాకం, మద్రాసు.

నోటీసు.

1941-42 సంవత్సరం రోడ్డు మెయింటన్సు పనులకుగాను 1941 సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెల 21 తేది శుక్రవారం సాయంత్రము 5 గంటలలోగా రిజిష్టరు కంట్రాక్టుదారులు శ్రీ జిల్లాబోర్డు యింజనీరు వారికి టెండరులు సీలుచేసి పంపుకొనవచ్చును. సదరు టెండరులు 1941 సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెల 22 తేది శనివారం ఉదయం 10 గంటలకు తెరువబడును. పూర్తి వివరములు వలయువారు టెండరునోటీసును నెల్లూరుజిల్లాలోని యే యింజనీయరింగు ఆఫీసులోనైనను చూచుకొనవచ్చును—

యస్. దురాని,
నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు యింజనీరు.

అవి - ఇవి

'అడ్వర్టయిజ్ మెంట్లు'—అనగా ప్రకటనలు. పేపరేదైనా ఒకటి నూతనంగా పుట్టిందంటే ముందుదాంట్లో మనకు కొట్టొచ్చేటట్టు ప్రకటనలు కన్పిస్తాయి. వ్యాపారస్థులకు అశేష లాభం గడింపచేసేవి ఆ "ప్రకటనలే" పత్రికలకు ఆర్థికంగా చేయూత నొసగేవి అవే. ప్రకటనల ఆకర్షణశక్తి ననుసరించి వుంటాయి పైవిషయాలు.

ఈ ప్రకటనలను ఇంకా ఆకర్షవంతంగా చేయడానికి ఒక నూతన విధానం కనిపెట్టబడింది. అమెరికాలో పరిమళద్రవ్యాలు అమ్మే కంపెనీ వారు ఒక క్రొత్తరకం అచ్చుసిరా తయారుచేసి అందులో కొన్ని వాసనద్రవ్యాలు కల్పి ప్రకటనలను ముద్రింప చేస్తారట. చదువుతూవుంటే ఆ ప్రకటనా సువాసన పాఠకులు అనుభవిస్తూ వుంటారట.

ఇట్లే 'టీ' 'కాఫీ' ఇత్యాదయః ప్రకటనలకూ మొదలెడతారేమో శాస్త్రజ్ఞులు!

✲

"లోకమంతా తల్లక్రిందులు వ్యవహారమే!" అంటాం. వ్యవహారము తల్లక్రిందులైతేనే మనం ఇలా అడిపోస్తామే, అంతా తల్లక్రిందులైతే...

ఎల్సినోర్ అనే పట్టణముంది కాలిఫోర్నియాలో. పట్టణమంతా తల్లక్రిందులే—అచ్చటివారంతా నడిచేది తల్లక్రిందులుగానే! దీనికంతకూ కారణం లేకపోలేదు. వినవూగండి!

'హాబ్ క్రేవాన్' అనే 'ఒకపత్రికా రచయిత ప్రపంచం తల్లక్రిందులైపోయిందని భ్రమపడి, తానూ అలాగే ఎందుకుచేయరాదని తల్లక్రిందులుగా నడవడం తదితరపనులు యావత్తూ చేయడం మొదలుపెట్టాడట. తానొక్కడ్లోతే వనమెల్లా జరక్కపోతుందా? అప్పుడ్లో వాండ్లనంతా భయపెట్టి వాండ్లకూ అలా చేయండని ఉద్బోధించి, వారం రోజుల్లోకల్లా పట్టణమంతా తల్లక్రిందులుగా నడిచేటట్టు చేశాడట. ఈఅంటువ్యాధి అంతతో సర్దుకుంటే చాలా మేలే!!

✲

"తాతా! తాతా! పెండ్లి చేసుకుంటావా?" అంటే "నాకెవరిస్తారే పిల్లనూ! అంటాడట. చచ్చి చెడి ఎవరైనా ఇస్తే చేసుకోక వదలుతాడా? వదలడు.

అందులకు ఒక అవ్వే తార్కాణం.

యూరపుఖండంలోకల్లా వృద్ధురాలు. 105 సంవత్సరాల వయస్సుంటుంది. నల్గురు భర్తలను వరుసగా మ్రింగింది. 5 వ పెండ్లికెదురుచూస్తూ వుండి వుండి వివాహం చేసుకుందట ఈమధ్యనే.

✲

యుక్తాయుక్త విచక్షణలేకుండా 'ముద్దు పెట్టుకోవాకండి. దానివల్ల ఒకరినుంచి మరొకరిమాతిలోకి ఎవరిలో జబ్బువున్నా విష క్రిములు ప్రవేశించి రోగాలొస్తాయి. ముద్దుపెట్టుకోడానికిముందు డాక్టర్ సలహా తీసుకోడం మంచిదనికూడా ఒకాయన సలహాఇస్తున్నాడు.

✲

ప్లేటికొంపదీయ్యా- ఇదేమి ఎలుకల పోద య్యా నాయింట్లో- అంటాం— వుండదూమరి. ప్రపంచంలోవుండే మానవులకు రెట్టింపున్నదట ఈఎలుకజాతి.

✲

ఎక్కడా తెగవుండటటువంటి 1000 అడుగుల పట్టుదారాన్ని ఒకపట్టు పురుగు 3 రోజులలో తయారు చేస్తుందట.

మాతృభాషా పజిల్స్ (రిజిష్టర్డు) నెం. 7

బహుమానములు రు. 1,600 క్షేమ రిక్త యు వెస్టెండ్ సెకండ్సు రిస్టువాచ్

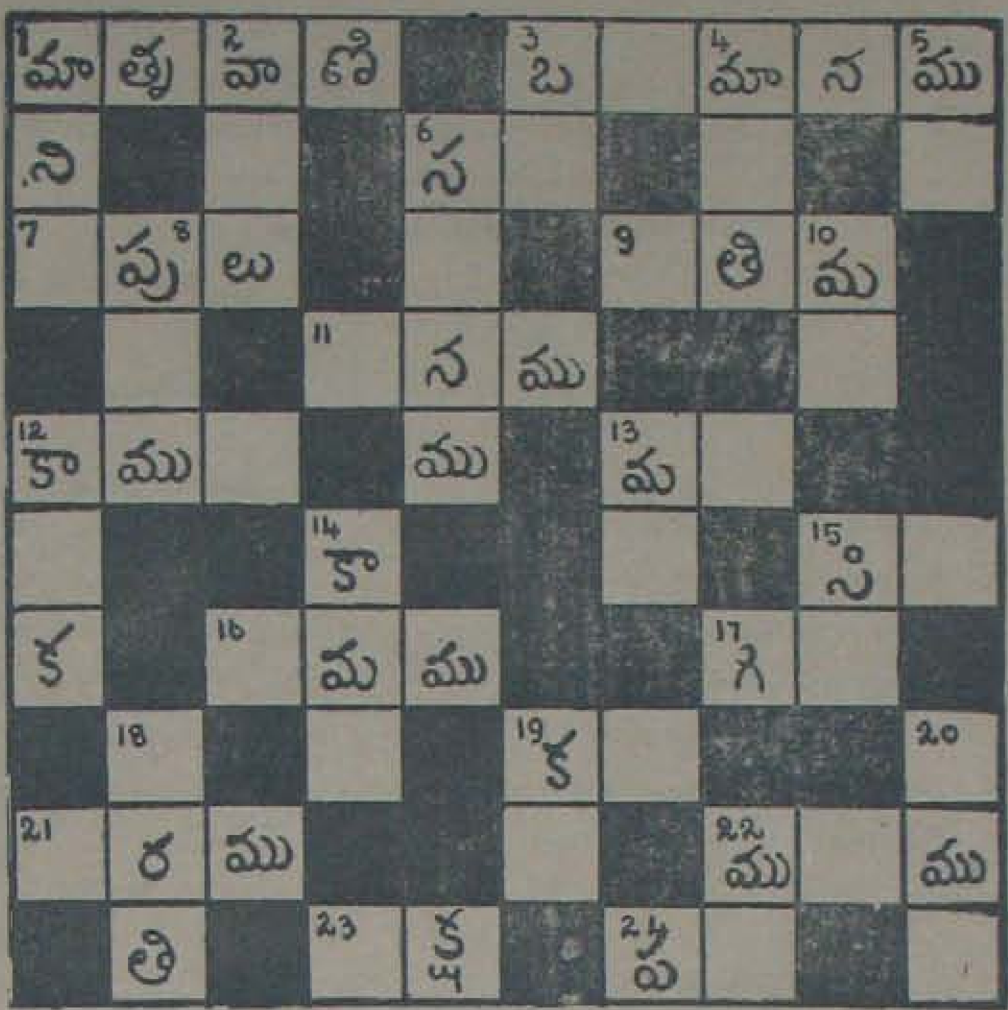

ముగింపు తేదీ 5-2-41

ఈ పజిలులో ప్లానును పోటీదారు యొక్క వరుసనెంబర్లు లాటరీవేసి అందులోవచ్చిన నెంబరుయొక్క పోటీదారునకు పై గడియారము బహూకరింపబడును.

మొదటి బహుమానము	...	రు 1,000
రెండవ	,, ...	రు. 300
మూడవ	,, ...	రు. 200
మెరిట్	,, ...	రు. 100

ప్రవేశరుసుము కూపను 1 కి రు 0-4-0.
5 కూపనులు పంపువారికి 1 రూ. మాత్రమే!

> యీ పజిలు తాలూకు కీ సొల్యూషన్ సీలుచేసి బెజవాడ ఆంధ్రా బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేయబడియున్నది.

ఆధారములు (అడ్డము)

1. మాతృభాషా పజిల్సువారి మాసపత్రిక
3. వసూలుతో నిమిత్తంలేకుండా నిర్ణయించిన ప్రకారము దీనియొక్క మొత్తమును మాపజిల్సులో పొందగలరు
6. ధ్వని
7. శ్రీరాముని సేవ
9. బొమ్మ
11. ఋషులు విశేషకాలము ఇందులో గడుపుదురు
12 మన్మదుడు
13. ఒక నక్షత్రము
15. జుట్టు
16. ఉత్తరములలో సాధారణముగా ముందు దీనిని [గురించి వ్రాయుదురు
17. కొండ
19. గ్రంథకర్త
21. సాధారణముగా ఇది చేయనిదే పవస్తువుకొనరు
22. అద్దములో చూచుకుంటేనేగాని విపులముగా [కనిపించదు
23. నూరు వేలు
24. దంతము

ఆధారములు (నిలువు)

1. ధాన్యము కొలుచునది
2. పత్రికలద్వారా తెలుసుకొనబడునవి
3. పాఠశాల
4. హనుమంతుడు
5. నిజమైన దైవభక్తులు కాంక్షించునది
6. గౌరవము
8. పరోపకారమువల్ల లభించునది
10. పిండిని తయారుచేయు యంత్రము
12. స్త్రీలు కళ్లకు పెట్టుకొనునది
13. పిచ్చివానికి యిది స్థిమితముగా నుండదు
14. ఇది లేనివాడు మహాపురుషుడు
15. సంపద
18. భగవంతునకు సమర్పించు కర్పూరజ్యోతి
19. పెండ్లిగాని పడుచు
20. యమలోకాధిపతి
22. ఇది కాలిలో గుచ్చుకుంటే బాధపెట్టును

మా పజిలు నెం. 6 లో బహుమానములు పొందినవారిపేర్లు 18-1-41 తేదీన వెలువడిన "ఆంధ్రజ్యోతి"లో ప్రకటింపబడినవి.

అచ్చుకూపన్లు వలయువారు మాకు తెలియపర్చిన ఉచితముగా పంపెదము. మా అచ్చుకూపన్లమీదనే వ్రాయవలయునని నిబంధన లేదు. తెల్లకాగితములమీద గళ్లుగీసి, వ్రాసి, ఒక్కొక్కరు ఎన్నికూపన్లయినా పంపవచ్చును. సిరామాత్రమే ఉపయోగించవలెను. ఈ పజిలు తాలూకు కీసొల్యూషనున్నూ, బహుమానములు పొందినవారి పేర్లున్నూ, రాబోవు క్రొత్తపజిలు నెం 8 న్నూ, 15-2-41 తేదీన వెలువడు మాసంపాదకీయము "మాతృవాణి"లోనూ, "ఆంధ్రజ్యోతి"లోనూ, ప్రకటింపబడును. "మాతృవాణి"సంచిక వలయువారు రు 0-1-6 పోస్టు స్టాంపులు పంపిన ఉచితముగా అందజేయుదుము. మేము యిదివరలో ప్రకటించిన ప్రకారము మా "మాతృవాణి" సంచికను కొన్ని కారణములవల్ల మా పజిలుపోటీదార్లకు అందించలేకపోయినందులకు క్షమింప ప్రార్థన. పజిల్ నెం 6 రుసుములతోపాటు ఆణాబిళ్లలు పంపిన వారికి ఫీజువరికొలగోతప్పక పంపెదము—

ఇతర వివరములకు విడికూపన్లకు పజిలు నెం 6 బహుమానము పట్టికలకు!

మాతృభాషా పజిల్సు (రిజిష్టర్డు), బెజవాడ.

'బ్లాక్ హోల్' అబద్ధం

చరిత్ర అనేది ప్రపంచంలో నిజంగాలేదు. అన్నీ చరిత్రలే అని ఒకసుప్రసిద్ధ రచయిత అన్నాడు. ఎవరి యిష్టం వచ్చినట్లువారు చరిత్ర వ్రాస్తారు. ఒకేవిషయాన్ని ఒక చరిత్రకారుడు ఒక విధంగావ్రాస్తే మరొకడు దాన్ని తారుమారుగా వ్రాస్తాడు.

ఈ 'బ్లాక్ హోల్' ఉదంతం అటువంటిదే. బెంగాల్ నవాబ్ సిరాజుద్దౌలామ కళంకితపరచడానికి సృష్టింపబడిన గాథయిదియని ఇప్పటికి స్పష్టంగా అందరికీ తెలియడమైనది.

ఇంకమీద బెంగాల్ ప్రభుత్వ వుత్తర్వు ప్రకారం ఈపుక్కిడి పురాణంవుండే చరిత్ర పుస్తకాలు రాష్ట్రంలోని విద్యాలయాల్లో పఠనార్హములుకావు.

అబ్బా! ఇది ఒక్కటి ఫజ్లుల్ హక్ ప్రభుత్వం చేసిన మంచిపని!

అత్యుత్తమమైన
రంగూన్
వజ్రములకు
నవనాగరిక ఆభరణములకు, రజత
గృహోపకరణములకు
నమ్మకమైన స్థలము
"శేట్. బాబులాల్ జవార్
మల్ అండు కో"
మీ విశ్వాసములకు పాత్రులైన
నగల వర్తకులు.
"జయలక్ష్మి విలాస్"
చిన్న బజారు, BJN నెల్లూరు.
ఎనామల్ కలరు వేయబడిన, బంగారు గాజులు, ఉంగరములు
వెండి పట్టి-గొల్సు రకములు
తయారు చేయించువారు
వివిధ డిజైనుల, వెండి పట్టె గొల్సు
రకములకు మొత్త విక్రయదారులు

శ్రీ శాంతా మెటల్ &
రోల్డుగోల్డు నగలు.

మావద్ద వంకీవడ్డాణములు, చేతివంకీలు, గోహార్ జాక్ చైన్ రకాలు, గాజుల రకాలు, కాశీకాయ పూసలు, నాగరములు, రోజాబిళ్లలు, జడకుచ్చులు, చుట్టుకడియములు, గ్లాసుపట్టె కాపులు, ఉంగరములు, కాలరు పిన్నులు, బ్రోచీలు, ఇంకా వివిధములైన నగలు మీరు కోరిన ఫ్యాషనులో వెంటనే తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకతూరి ఆర్డరు యిచ్చినట్లయితే మీకే తెలియగలదు. కాంతిలో బంగారును యే మాత్రం తీసిపోదు. నల్లగా పోనేపోవు. గ్యారంటీ యివ్వబడును. పెద్ద నగలు అడ్వాన్సుమీద చేయబడును - వివరములకు.

శ్రీ శాంతా మెటల్ వర్క్సు,
Prop. నాగపట్ల మునెయ్యాచారి, & సన్స్.
జమ్మలమడుగు - కడపజిల్లా.

ఒకసారి "వెల్‌కమ్" బీడీ త్రాగిచూచిన దానిసువాసన, శ్రేష్ఠత మీకు తెలియగలదు—

రేడియో మార్టు
(కోమలవిలాస్ ఎదురుగ మిద్దెపైన)
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.
గవర్నమెంటు సర్టిఫికేట్లుపొంది, అనుభవముగల రేడియో నిపుణులచే అన్నిరకముల రేడియోసెట్లు రిపేరు చేయబడును. క్రొత్త రేడియోలు, వాటిసామాన్లు, రేడియం బ్యాటరీలు కూడ సరసముగా దొరుకును.

ప్రతి మోతాదు-
ఇంజక్షనువలె పనిచేయును
ఎలిగర్ శామ్‌డల్
—జి—
అన్ని సెగలకు గంటలలో పనిచేయును.
రెండు మోతాదులలో సగము గుణము. నాల్గుమోతాదులలో పూర్తి గుణము. ఆరు మోతాదులలో శాశ్వత గుణము. పత్యం లేదు! పిచ్చికాకి లేదు!
సెగ వేరియా ఎంతకఠినమైనదైనను, ఎట్టిమొండిజాతిదైనను, ఎంతపాతదైనను, ఎంత భయంకరమైనను గంటలలో పనిచేయును. క్రొత్తవాటిలోగలుగు మరుసటి మంట నిముషములలో తగ్గును. గనేరియాను రూపుమాపి, ఇంద్రియమును గట్టిపరచి క్రొత్తరక్తమును పట్టించి మిలమిలలాడు తేజస్సు, ఉల్లాసము కలిగించును.
ఒక్క మోతాదు గల పెట్టె 1.కి రు 0—13—0. వీ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము
సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు: ఆణే అండు కో, బెజవాడ.
నెల్లూరుజిల్లాకు ఏజంట్లు:—పి. సుబ్బారావు & సన్సు, నెల్లూరు.
స్టాకిస్టులు:—డి. సుబ్రమణ్యం, కావలి; వెంకటేశ్వర అండ్ కో, నెల్లూరు; M. S. రామా ఫార్మసీ, ఆత్మకూరు; అల్లూరుడ్రగ్ స్టోర్సు, అల్లూరు; షేక్ మహబూబ్ హుస్సేన్, గూడూరు; యల్. గోకుల్ దాస్, పడుగుపాడు; అప్పా అండ్ కో, మద్రాసు; బెజవాడ మెడికల్ స్టోర్సు, బెజవాడ; రాధాకృష్ణ మెడికల్ స్టోర్సు, ఏలూరు; అజ్బాసియా మెడికల్ హాల్, కాకినాడ; ఎ. యస్. రావు అండ్ కో, బందరు; ది మెడికల్ హాల్, గుంటూరు; తెనాలి; రాజా పెద్ద సుబ్బారాయుడుగారు, నంద్యాల; తదితర ముఖ్యమైన మందులషాపులలో విక్రయం.

డోంగ్రేగారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియున్ను, బలమున్ను
ఆరోగ్యము నిచ్చును.

ట్రేడ్ మార్కు

రిజిష్టరు 2480

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి
పక్షవాత నివారిణి డిపో.
మా భువనేశ్వరి గుళికలు పక్షవాతం, రుద్రవాతం, చచ్చు, తిమ్మెర్ల కుదిర్చి కోట్లకొలది జనులకు ఆపత్కాలములో ప్రాణదానమొసగి ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధి చెందినది. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వుపయోగించుడు.
యితరులు యిదేపేర్లు పెట్టుకొని మోసగించుచున్నారు గనుక ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కు గమనించిచూడుడు.
8 రోజులకు భువనేశ్వరి గుళికలు, తైలం, కంటిమందు రు 6—0—0
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివ్ డాక్టర్, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
183 కాకర్లవారివీధి, నెల్లూరు.

సుప్రసిద్ధములగు మా 250 రకముల మందులును, ఔషధములును, మా పేటెంటు మా గ్రంధములును, "సుధ" యనెడి మా మాసపత్రికయు ప్రతిగ్రామమునందలియు, మా స్టాకిస్టులవద్ద కూడ దొరకును—
డాక్టరు. శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి.
బెజవాడ (లేక) రాజమండ్రి.

నమ్మకమయిన నగల వర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
నమ్మకమగు బంగారు, వెండి
నగల వర్తకులు.
మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనిచో ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

డాక్టరు. జె. రామయ్యశాస్త్రిగారి
లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ స్పెసిఫిక్
బిడ్డల బిళ్లలు, బల్లలు వ్యాధులను
గ్యారంటీగా నివారించును
— వెలస్వల్పము గుణమధికము —
నెలమందు రు 5—0—0 లు మాత్రమే
డా॥ జె. రామయ్య శాస్త్రి అండ్ సన్స్,
ద్రోణంరాజువారివీధి, నెల్లూరు.

డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్య
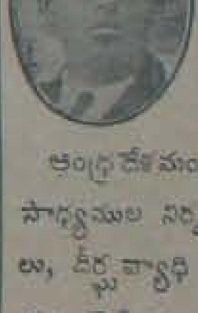
పల్సు స్పెషలిష్టు
బృందావనం,
నెల్లూరు.
ఆంధ్రదేశమందు నాడిని పరీక్షించి, సాధ్యాసాధ్యముల నిర్ణయించుటయందు అగ్రగణ్యులు, దీర్ఘవ్యాధి చికిత్సయందు నిపుణులు.
కన్సల్టేషన్ ఫీజు రు 1-0-0
టవున్లో ఇంటికివచ్చుటకు 2-0-0
గురువారం సాయంత్రంనుంచి, ఆదివారం సాయంత్రం వరకు నెల్లూరులో నుందురు.

ఉచితము.
మీరు గనోరియా (సెగ లేక వచ్చ కాక) అను వ్యాధి నుండి బాగుపడవలెనన మాచే వ్రాయబడిన:
"సెగరోగము"
అను పుస్తకమును చదువుడు. పోస్టు కర్చులకై 0-0-9 పోస్టు బిళ్లలు పంపినచో తమిళ్ నమే సుందరమగు పుస్తకము ఉచితముగా పంపెదము.
గనోరియా లేబరేటరీ,
నెల్లూరు.

కుష్ఠు బొల్లి : వగైరా
కుష్ఠు, బొల్లి, మేహము, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: శీఘ్రముగా ఉచితం బి. రెడ్డి అండ్ కో, (రిజిస్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు జి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం తూ॥ గో॥ జిల్లా.

నెల్లూరు జిల్లా

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకి (లిమిటెడ్.)

నెం. 2523

స్థాపితము — 1918. నెల్లూరు, బ్రాంచి: కావలి.

అధ్యక్షులు:

శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు (జమీందారు)

సేవింగ్సు డిపాజిట్లు రూ 1000-0-0 లు, అంతకు పైబడిన మొత్తము 6 మాసములు వాయిదాకు నూటికి సంవత్సరము 1-కి రూ 2-8-0 ల వడ్డీ చొప్పున హెడ్డాఫీసులోను, కావలి బ్రాంచిలోను తీసుకోబడును.

వివరములకు బ్యాంకి సెక్రిటరీ నెల్లూరుకి గాని, లేక బ్రాంచి మేనేజరు కావలికి గాని వ్రాయవలెను—

నెల్లూరు 7—12—40 } ఖం. కృష్ణారావు, సెక్రిటరీ.

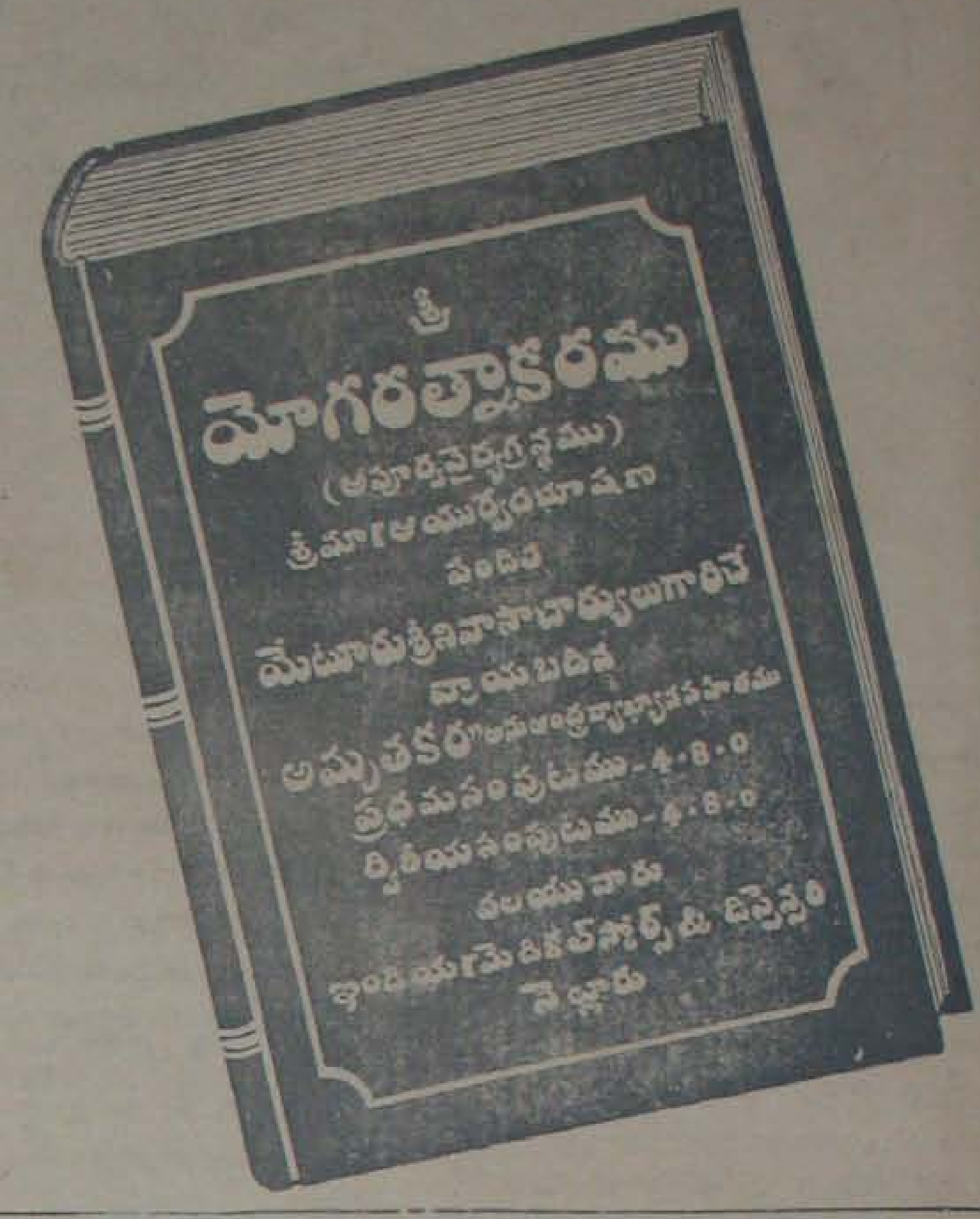

నకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందిన దివ్యామృతము

అ మృ తాం జ న ము

తామర మందు

సకలవిధములైన చర్మ వ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి

చిన్నబజారు నెల్లూరు

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

బంగారు వెండి నగలు సిద్ధంగా దొరుకును

PARALYSIS CURE

పక్షవాతము, నకు

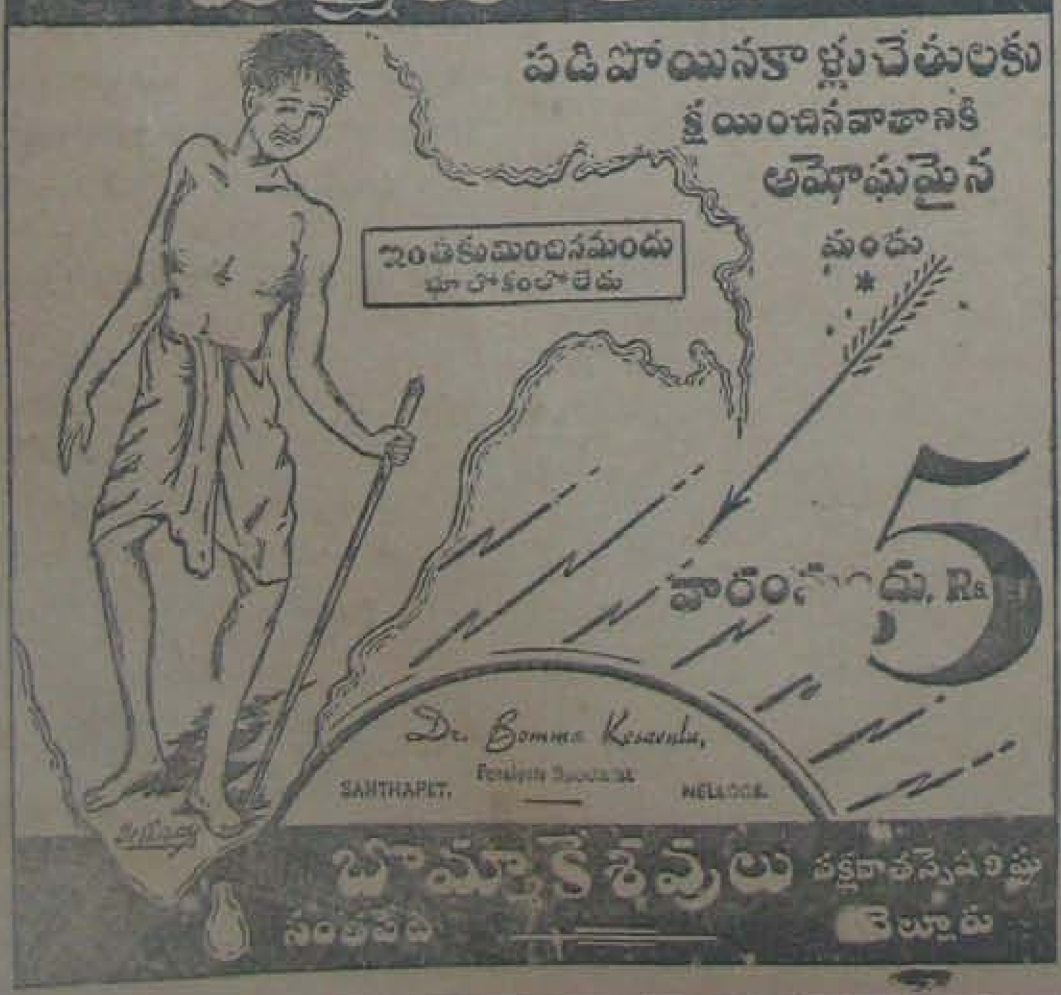

బొమ్మా కేశవులు
సంతపేట నెల్లూరు

SALE! SALE! SALE! Reduced Sale Price Rs. 3-12-0

జెంట్స్ లివర్ రిస్టువాచ్ నెం. 44

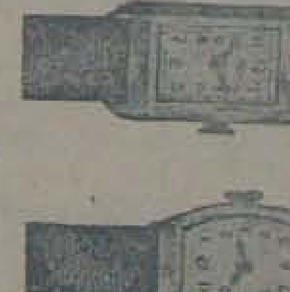

పూర్వపుధర రు. 8. ఇప్పటిధర రు. 3-12-0. స్విట్జర్లాండ్ దేశములో లివర్ సామానులతో చేయబడినది. ఒక్క నిమిషమైనను తేడా లేక కాలం సరిగా చూపును. ఇండియా అంతటను ఆ కేక వేలు యీనాటికి గడియారములు అమ్మి యుంటిమి. కాని యీలాంటిఏ ధరలకు అమ్మియుండలేదు. చేరియాయి ధరించిన బంగారపు ఆభరణమువలె యుండును. రోల్డుగోల్డు కేసు నెం. 44 రు 3-12-0. 3 సం॥ గ్యారంటీ.

వెస్టరన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు 68, మద్రాసు.

Western Swiss Watch Co,

Direct Importers POST BOX No. 68 MADRAS.

మొదటి బహుమానం మీదే!

పోటీ పందెములో పాల్గొనేవారు వేలకొలదిగా ఆర్జించవచ్చు

ఈవారం తెలుగుపత్రికలలో జరిగే పోటీ పందెములలో సహాయంగా గెలుపొందడానికి మీకు అవకాశమిచ్చుచుండి.

శబ్దార్థ చంద్రిక

[illegible] ... పూర్తి చేసి ... 888 పేజీల శబ్దార్థ చంద్రిక ... రు. 4-0-0 లు మాత్రమే. వి. పి. ... రు 5-0-0 ... వ్రాయండి.

ఆంధ్ర బుక్ సర్వీస్, కృష్ణా ... చెట్టివీధి, జి. టి. మద్రాసు

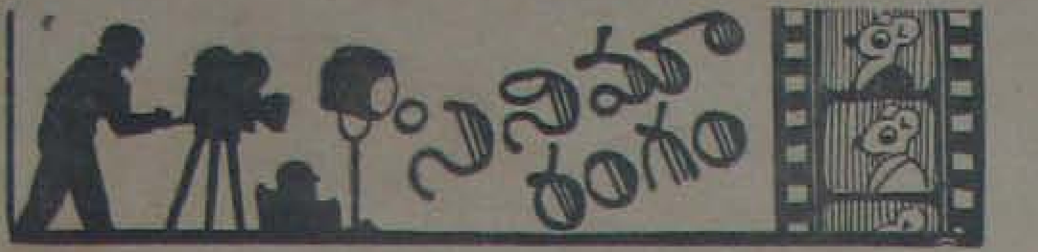

బొంబాయిలో తెలుగు ఫిలిముల ప్రదర్శనము

సరిక్రొత్తవి ప్రదర్శిస్తే లాభము - ఖ్యాతి

బొంబాయి నగరమున ఆంధ్రులు చాలమంది ఉన్నారని, ప్రతి ఒక ఆంధ్రునికి తెలియునని తెలుస్తాను. కొంతమంది హైదరాబాదు (నజామ్) నుండి మరికొందరు ఒరిస్సా రాజధానినుండి, మరికొందరు ఆంధ్రదేశమునుండి, తదితర ప్రదేశములనుండి వచ్చినవారు. బొంబాయిలోని ఆంధ్రులు తమ భాషను వృద్ధిజేయుటకై పలుకష్టములు పడుచున్నారని మీరు పత్రికలలో చదువుచున్నారు. కొన్నిచోట్ల రాత్రి పాఠశాలలు పెట్టినారు. ఇది అంతయు ఎందుకనగా తమభాషను వృద్ధిజేయుటకు ఇచ్చటివారి తెలుగుభాష, మరాఠీ, ఉర్దు, కలసి తెలుగుమాట్లాడుదురు.

భాషను వృద్ధిజేసుకొనుట మరి ఒక విధానము చలనచిత్రపటముల వలన అని మీకు తెలుసుకదా! అవి బొంబాయికి వచ్చుట చాలా అరుదు. బొంబాయినందు ప్రతి ఆదివారము ఉదయమున తమిళమున ఏదో ఒకటో, రెండో చిత్రములు వేయుచుందురు.

తెలుగుచిత్రములు రెండు లేక మూడు నెలలకు ఒకమారు వేయుదురు. అవి వేయుటయు ఒకటి, రెండు, మూడు హాలులలో ఒకేరోజే, ఒకగంట వ్యత్యాసముతో వేయుదురు. తెలుగు చిత్రము రేపు అనగా ఈదినము పేపరులో అడ్వర్ టైజు చేయుటయు ఒక్కొక్కప్పుడు చూడగలము. కొన్ని సమయములయందు అదికూడా ఉండదు. హాలునందు ఒక హైద్రాబాదు తెలుగు వచ్చి రాని వానిచేత ఒకబోర్డు వ్రాయించి ఉంతురు.

తెలుగుసినిమా ఒకస్నేహితునినుండి మరి ఒక స్నేహితునిప్రాకి పాతికమంది తెలుగువారికి తెలియును. ఆదివారమువచ్చును. సినిమా ఒకహాలులో 10 గంటలకు అనుకోండి. మరిఒకదానిలో 11-30 ఉంటుంది. ఇక్కడినుండి గంటగంటకు పెట్టెలు బండిమీద రీల్సుపోవుచుండును. తెలుగుఆటకు రెండు Intervels అనగా మన తెలుగు చిత్రములు రెండురాత్రులుచూడవలయును. మనవారి చిత్రము చిన్నదికూడా ఎంతలేదనినా 16 వేల అడుగులకు తక్కువఉండదు.

ఆదివారము 10 గంటలకు ఆటఅవగా 9 గంటలనుండి టిక్కట్లు అమ్ముట మొదలుపెట్టు పెద్దతరగతి టిక్కట్లు మనము ఎప్పుడు పోయినను చిక్కగలవు. అనగా రు 1-2-0, రు 2-4-0 తక్కువతరగతులు అనగా 0-4-0, 0-8-0, 0-12-0 ఆట 15 నిమిషముల ముందుగనే బుక్కింగుఆఫీసు మూయుదురు. హాలువెలుపల నలుగురు, అయిదుమంది కలసి ఒక ½ డజను, 4 అణాలు, 8 0-12-0 కొని 0-6-0, 0-10-0, 0-14-0 అమ్మి రెండేసి అణాలు లాభముతీయుచుందురు.

కొంచము ఆలస్యముగా హాలుకువెళ్లినవారు రెండేసి అణాలు జాస్తిగాఇచ్చి ఒకటిక్కట్టు కొనవలయును. 10 గంటలకు సినిమా మొదలు పెట్టుదురు హాలులో ఒక ప్రక్కనుండి వెలుతురు వచ్చుచుండును. ఒకనాడు అక్కడ ఒక గేటు అతనిని "ఏమయ్యా ఈరంధ్రములకు ఏమైనా అడ్డము పెట్టి వెలుతురు రాకుండా చేయరాదటయ్యా" అంటే అతను "మీరు ఇచ్చిన రు 0-12-0 అణాలకు నేను బజారుకుపోయి ఒకగుడ్డ కొనుక్కొనువచ్చి కట్టవలయునా- మేము మూడొక్క- మూడుగంటల ఆటకు అట్లానే ఉంచుతాము. మీ పదిగంటల ఆటకు మమ్ములను డబ్బుఖర్చు పెట్టమంటరా" అని అతడు ఒకపెద్ద లెక్చర్ కొట్టనారులెండి. ఇది బంబాయిలోని తెలుగు చిత్రముల విషయము. ఇంకా చాలా ఉందిలెండి___

తెలుగు పిక్చరుమాకు సరిగారావు తెలుగుదేశమున ఒకపిక్చరు విడుదలకాగనే ఒకకాపిబొంబాయిలో ఎందుకు రిలీజు కాకూడదు? డబ్బురాదనియా? మీకు ఎంతకాలమైనను ఆంధ్రదేశ మందంతట తిరిగి తిరిగి తెగిపోయిన ఇంక, అది పనికి రాదనిన తరువాత బంబాయికి మినిమం గ్యారంటీకి ఇస్తారు. అది ప్రతి పందఅడుగులకు తెగుచుండును. అరవచిత్రం తీసుకొనేది మదరాసులో విడుదల అయిన నాలుగు అయిదు నెలలతరువాత ఆచిత్రమును బొంబాయిలోకూడా రిలీజ్ అగును. అవిధముగా మనవారుకూడా ఎందుకు రిలీజ్ చేయకూడదు? ప్రతిఒక్క బంబాయి ఆంధ్రుడు హిందూలోకాని, ఆంధ్రపత్రిలోకాని ఒక తెలుగు చిత్రము విడుదల అయినదని చదువు చుందును. అయితే అవిబంబాయి ఎప్పుడు వచ్చునా అని కనిపెట్టుకొని ఉందురుకాని, అవిఎంతలేదనిన ఒకఒకసంవత్సరమునకు పైన లోపల చూడగలుగుదుము. ఇది బొంబాయిలోని తెలుగు చిత్రముల కథ.

—రావు.

★

"నల్గురు కొడుకులు"

నాజీ దురంతాలను చిత్రించే ఈ ఫిల్మును "హాలీవుడ్"లో తయారు చేశారు. సుడేటన ప్రాంత్రం (జెకోస్లోవేకియా)లోకి జర్మను సేనల దండయాత్ర చూపించ బడినది. ఇదివరకు 'నాజీ గూఢచారి కంఫెషన్‌కి' అనేచిత్రం తీయుబడినది. ఇందులోనూ నాజీ దురంతాలన్నీ తెరమీద కృతుయ విదారకంగా చూపబడినవి.

అపవాదు

రామబ్రహ్మంగారి ఆధ్వర్యాన కస్తూరీ ఫిలిమ్సువారు కోయంబత్తూరు సెంట్రల్ స్టుడియోలో తీయనున్న చిత్రంపేరు "అపవాదు" అని నైటలెట్టారు. రీహాస్సెల్సు ప్రారంభోత్సవం 17 తేదీ మద్రాసులో వారిదివారి ఆఫీసులో జరిగింది. పత్రికారచయితలంతా వచ్చిచందనతాంబూలాదుల స్వీకరించి ఆశీర్వదించారు. ఇందులో లక్ష్మీరాజ్యం, బాలసరస్వతి వరలక్ష్మి, బాలామణి, రఘురామయ్య, రాఘవన్, మున్నగు ప్రముఖ నటవర్గం పాల్గొంటున్నది. మ్యూజికల్ డైరెక్టరుగా తిరుగా భీమవరపు నరసింహరావుగారు ప్రవేశించారు. దీనికి సరస్వతీ టాకీసువారు డిస్ట్రిబ్యూటర్సుగా ఉంటారని చెప్పవలయునా?

★

ఫిలిం విమర్శలు

అధ్యాన్నపు చిత్రాల ప్రథమ జాబితాలో మొదటిపేరు భూకైలాస్‌ది. అయితేం డబ్బుబాగా వస్తున్నది. ఈకారణంతో తెలుగు ప్రొడ్యూసర్లకు బుద్ధిమారుతున్నది. పురాణగాధలకు డబ్బువస్తుందనీ, అందువల్ల నారదునపెండ్లి, రావణుని విరహతాపము, కుంభకర్ణునినిద్ర, ఇంద్రజిత్తు యుద్ధము, లక్ష్మణునినవ్వు, లంకాయాగము, ఇత్యాది ఫిలిములు తీయాలని సంకల్పిస్తున్నారట. ఇది పిచ్చి భ్రమ! గృహలక్ష్మి, వందేమాతరం ఇత్యాది సాంఘిక చిత్రాలకు ఎందుకు డబ్బువచ్చింది? భక్త జయదేవు, చిత్రనళీయం, ఇత్యాది పౌరాణిక చిత్రాలకు ఎందుకు డబ్బురాలేదు? దీన్నిబట్టి పౌరాణిక సాంఘికాల్లో అతేడా లేదని తేలిపోయింది. అయితే యీచిక్కుకు కారణమేమి? ముందు డైరెక్టరు ప్రజల అభిరుచి ఎట్లాఉందని తెలుసుకోవడం, తర్వాత వారి అభిరుచిని చిత్రాల్లో చొప్పించడం అవసరంగా కనిపిస్తుంది.

మొత్తంమీద సామాన్యఆంధ్రుల రుచికొంచెం తగ్గురకంగా ఉన్నదనే ఒప్పుకోవాలె. అట్లని చాకలపేరయ్య కవిత్వమే ప్రసక్తికి లేవడమా? అది ఆంధ్రుల ప్రతిభకులోటు. కావున మాత్న చిత్రకళతో పల్లెటూరి జాతీయ వికాసంచొప్పించడంవల్ల సామాన్యుల దృష్టి ఆకర్షింపబడుతుంది. హింది "ఉమర్" చిత్రం చూడండి అదృశ్యం పూర్తిగా కనిపిస్తుంది.

★

మోహన్ పిక్చర్సు కంబైన్ తీసుకొన్నది. జెమ్మిపిక్చర్సు వారే పీరు మహత్తర ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కుమారి కాంచనమాల నటనావిశేషాన్ని 4 సం॥లకు 1 లక్ష 30 వేలకు కొన్నారని గత పర్యాయమే తెలిపాము. కవితాకళానిధి బళిజేపల్లివారి కవిత్వాన్ని 2 సం॥లకే రు 20 వేలకు కొనేశారు. ఇంకా ఏమేమో తలక్రిందుప్రయత్నాలు సాగుతున్నవి. ఆంధ్రప్రతిభ తగ్గినా-తగ్గివాకాదు వాళనమైనా సినిమా పరిశ్రమ ఔన్నత్యం అందవచ్చునేమో? మన ఆంధ్రసాంప్రదాయులు యింతమందిఉండి ఒక స్టుడియో పెట్టి అఘోరించలేకపోయినారుగదా? ఇప్పటికైనా మాదుర్వారు నారాయణరెడ్డి, వాహినివారు, వై. వి. రావు, రామబ్రహ్మం, రెడ్డి ప్రభృతులు చేతులుకలిపి పనికిరాకరంటే ఆంధ్రప్రతిభను ఎంతైనా నిలబెట్టగలరు. కాని ప్రత్యేకాధిక్యాలకోసరం ప్రాకులాడే మనవారికిది నమ్ముతుందా?

——

1940 లో చిత్రాలు

1940 సం॥లో 13 తెలుగుచిత్రాలు వెల్వడ్డాయి. పిటిలో 4 పౌరాణిక చిత్రాలు, 6 సాంఘిక చిత్రాలు, 2 చారిత్రాత్మక చిత్రాలు, ఒకటి హాస్యచిత్రం.

కృష్ణ జిల్లాబోర్డు వోటింగ్ తికమక

కృష్ణ జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు -రావుదళ్ళి కన్న లొట్టలోయిందన్నట్లు- 3 నిమిషాలలైన తనపేరున వున్నందువల్ల - ఓక మెంబరు గ్రైరు హాజరువల్ల- ఇంకా ప్రెసిడెంటు గిరిలోనే వున్నాడు. జరిగిన [illegible]

జనవరి 15 న [illegible] జిల్లాబోర్డు సభ్యులంతా వచ్చారు ప్రెసిడెంటు [illegible] విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం పై వోటు చేయటానికి. ఆమీటింగుకు అధ్యక్షుడైన కలెక్టరుగారు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు వోట్లు లెక్కపెట్టామన్నారు.

ఈలోగా తనసభ్యత్వాన్ని ఖాయపరచుకునే నిమిత్తం శ్రీ రు. బలరామకిష్టయ్యగారు చేసిన అపీలులో తీర్పు ఆలోజన ఉదయం 11 గం॥ 15 ని॥లకు చెప్తామన్నది 12 గం॥ 55 ని॥ లకు చెప్పి బలరామకిష్టయ్యగారి సభ్యత్వాన్ని ఖాయపరచినారు. వెంటనే కారులో హడావిడిగా బలరామకృష్ణయ్యగారు జిల్లాబోర్డు మీటింగుకు వచ్చి, వోటింగులో పాల్గొనడానికి కలెక్టరుగారి అనుమతిని కోరినారు. అప్పటికే 1 గం 8 ని॥ లు ఐపోయిందట. కలెక్టరుగారు అనుజ్ఞ ఈయజాలమనిరి.

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం 32 వోట్లు అనుకూలంగావస్తే నెగ్గుతుంది. 30 వోట్లే వచ్చినవి, అబ్దుల్లాసాహెబ్ గైరుహాజరు. బలరామకిష్టయ్య గారు ఓట్ చేయలేకపోయినారు.

కేసరిగారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

- గర్భరక్షక -

గర్భస్రావము, [illegible], రక్తహీనము, శరీరమందు నీరుచేరుట, మలబద్ధకము మొదలగు [illegible] దివ్యౌషధము. సుందరులగు బిడ్డలు సుఖప్రసవము కోరు స్త్రీలు దీనిని సేవించుట అవసరము.

3 సీ॥ రు 2.

- ప్రమేహాంతకం -

స్త్రీలకు సర్వసాధారణముగు తెలుపును నివర్తించుటలో దీనికిదియే సాటి.

50 మాత్రలు రు 2.

- శ్రీఫలాదిపానకం -

గ్రహిణి, అతిసారము, కడుపునొప్పితో కూడిన జిగటవిరేచనములు వీటిని నమ్మకముగ కుదుర్చును. 3 సీ॥. రు 1.

- వసంతమాలతీ - తైలం

కండ్లు చల్లగనుండుటకు మంచి నిదుర పట్టుటకు యీ తైలమును వాడుట మంచిది. బుద్ధిని హెచ్చించి చదువునందు ఆసక్తి కల్గించును. 8 సీ॥. రు 1.

కేసరి కుటీరం
రాయపేట - మద్రాసు

తెలుగుజిల్లాలకు ఏజంట్లు:
సీతారాం జనరల్ [illegible] - మెయిన్ రోడ్డు
సికింద్రాబాదు [illegible] 4053 స్టేషన్ రోడ్డు

"తెలుగు టాకీ"

వారపత్రికగా అందచందాల్తో చక్కని వ్యాసాల్తో వెలువడుతుంది
విడుదల తేదీకి నిరీక్షించండి

పూర్తి వివరాలు:

ఫోన్ నెం. 2369

మేనేజర్ 'తెలుగు టాకీ'
2 బందరువీధి, జి. టి. మద్రాస్.

* పత్రికల *
విమర్శలు

మనరాష్ట్రంలోని వివిధ పత్రికలు వెలి బుచ్చిన అభిప్రాయములు యెలా వున్నవో పొక్కమారు చూడండి:

ఇండియన్ యక్స్ప్రెస్

ఛాయాగ్రహణం మహోన్నత శిఖరాన్ని ముట్టింది. డైరక్షనూ, రంగ నిర్ణయమూ బాగావుంది. చిత్రము మొదటినుంచి తుది వరకూ అన్ని విషయాలలోనూ హద్దులు మీరకుండా ఆకర్షవంతముగా వుంది.

★

జమీన్ రైతు

కథ సరళంగా నడిచింది, నీతివంతంగాకూడా వుంది. ఫోటోగ్రఫీ శబ్దమూ చెడలేదు, సంభాషణలు సహజంగా వున్నవి.

★

వాహిని

చిత్రం అన్నివిధాల ఆకర్షవంతంగా వుంది. సంగీతం వుత్తమంగావుంది. పాటలు భావగర్భితములై ఉన్నవి. మాటలు చాలా తేలికగా చక్కని వ్యవహారికములో వడిచాయి.

★

కాగడా

డైరక్టరు పి. పుల్లయ్యాగారు మరొక మంచి చిత్రం తయారుచేయగలిగి కృతకృత్యులయ్యారు. ప్రజాహృదయాన్ని కనిపెట్టినవారు కాబట్టి ఈచిత్రాన్ని యిలా తయారుచేయగలిగారు.

★

ఫ్రీ ఇండియా

రాధగా శాంతకుమారి స్తుతిపాత్రమైన అభినయము ప్రదర్శించింది. కుటుంబరావు హుందాగా అభినయించాడు, అధునాతన విద్యావతిగా నటించిన భానుమతి సహజాభినయానికి అగ్రతాంబూలం యివ్వవలసి వుంటుంది.

★

త్రిలిజ్ఞ

పుల్లయ్యగారు యీచిత్రం డైరక్టు చేయుడములో కొత్త పోకడలు పోయారు. శాంతకుమారి, రాజు మొదలయినవారు చాలా చక్కగా నటించారు. సాంఘిక చిత్రాలలో మనకు మరొక మంచిచిత్రం వచ్చినందుకు ఆంధ్రులు సంతోషించవలసినది.

★

ప్రజామిత్ర

డైరక్టరు పుల్లయ్యగారి అనన్య సామాన్య ప్రతిభ ఈచిత్రమందు అడుగడుగునా ప్రస్ఫుటమవుతున్నది. చిత్రమంతా జనానురంజకంగా చేయబడింది. అన్నివిధాలా శోభాయమానంగా తయారుచేయబడిన ఆదర్శప్రాయ చిత్రమని అనిపించింది "ధర్మపత్ని"

★

రెండవ
వా
ర
ము

పాతివ్రత్య ప్రభావాన్ని వెల్లడించే
ఉత్తమ సాంఘిక చిత్రం

ధర్మపత్ని

మొదటివారంలో

కొన్ని వేలమంది చూచి ఆనందించారు. మీరూ వెంటనే వెళ్లి చూడండి

శాంతకుమారి, భానుమతి, పెద్దాపురంరాజు, బేబీ లక్ష్మీ, విమల, హేమలతాదేవి, హనుమంతరావు, కుటుంబరావులు అతి సహజంగా యీ చిత్రంలో నటించారు.

★

ప్రదర్శనలు

శ్రీ గజలక్ష్మి టాకీస్	రాజమండ్రి	బృందావన్ టాకీస్	మచిలీపట్నం
శ్రీ రాజేశ్వరీ టాకీస్	సికింద్రాబాద్	దుర్గాకళామందిరం	బెజవాడ
శ్రీ కృష్ణ సినిమా	విజయనగరం	శ్రీ సత్యనారాయణ టాకీస్	తెనాలి
సెలెక్టు టాకీస్	విశాఖపట్నం	పాండురంగ టాకీస్	ఏలూరు
సినిమా మెజస్టిక్	కాకినాడ	సరస్వతీ టాకీస్	గుంటూరు

మద్రాస్ పారగన్ టాకీస్‌లో విడుదల అయింది

ఈ నగరములలో విడుదల తేదీకై ఎదురుచూడండి:

బెంగుళూరు, కర్నూలు

నెల్లూరులో ఫిబ్రవరి రెండోవారంలో గమనించండి.

డిస్ట్రిబ్యూషన్ వివరములకు:

ఫేమస్ ఫిలిమ్సు సర్క్యూట్, నెల్లూరు.

... N. V. Ramanayudu, Zamin Ryot Power P..., 168 Danduvari St. Nellore,